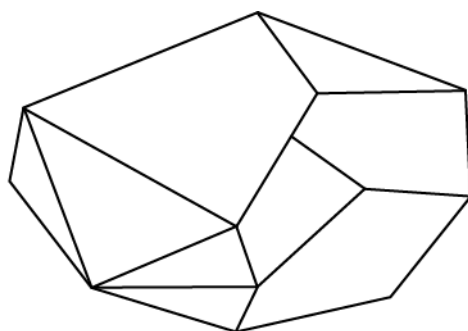

Programma van Toetsing en Afsluiting – Candea College Duiven

CANDEA
COLLEGE

Opleiding: havo

Cohort: 2025-2027

Schooljaar: 2026-2027

Wijzigingen ten opzichte van schooljaar 2025-2026:

- Het algemene pta (hoofdstuk 1 t/m 6; in de MR vastgesteld op 29-6-2026) geactualiseerd voor het huidige schooljaar.
- **Geel gearceerde wijziging in een vak-PTA is met instemming van de examencommissie voorgelegd aan de MR en goedgekeurd op 21-9-26**

Beste examenkandidaten (en ouder(s)/verzorger(s)),

Je bent gestart in de bovenbouw en daarmee met het examentraject. Vanaf dit jaar maak je niet alleen toetsen die meetellen voor de overgang naar het volgende leerjaar, maar start ook het schoolexamen. Alle schoolexamencijfers samen, vormen een groot deel van jouw examenresultaat. Het is dus een belangrijke fase!

Daarbij hoort ook een officieel document: Het Programma van Toetsing en Afsluiting. Vanaf nu noemen we dat het PTA. In het PTA staat voor alle vakken beschreven wat er deze jaren getoetst wordt, wanneer dat is, hoe dat gedaan wordt en welke regels daarbij gelden. Het PTA is een officieel document, waarvan het belangrijk is dat je het kent en weet te vinden. Bij het PTA hoort het examenreglement en de regeling schoolexamen. In deze twee belangrijke wettelijk verplichte documenten staan de afspraken en regels waar iedereen (leerlingen, ouders, docenten en school) zich aan moeten houden.

Het goed bijhouden van je behaalde resultaten is ook belangrijk voor de periode waarin je een enkele examentoets mag herkansen. Jij bent als kandidaat degene die kiest welke vakken je wilt gaan herkansen. De mentor en docent wil je daarbij natuurlijk best adviseren, maar jij bent degene die hiervoor verantwoordelijk is. Alle regels rond inhalen en herkansen staan ook in het PTA.

Als er na het lezen van dit PTA toch nog vragen zijn dan kun je die stellen aan je mentor, of aan de examensecretaris van jouw afdeling:

VMBO B/K: mevrouw Pijfers

MAVO: de heer Derksen

HAVO: mevrouw Beijen

VWO: mevrouw Duk

Tot slot: je diploma zegt natuurlijk iets over je schoolresultaten. Maar minstens zo belangrijk als dat wát je leert, is hóe je dat leert en dat je de schouders eronder zet. Met jouw maximale inzet, halen we samen met het docententeam, het maximale uit jouw talenten!

Mede namens het docententeam en de schoolleiding, heel veel succes gewenst bij het examentraject en graag tot bij de diploma-uitreiking!

Dhr. R.T.H. (Ruud) van de Hoef
conrector

Inhoudsopgave

1.	Inleiding.....	5
2.	Examenreglement.....	5
3.	Toetsregeling.....	5
3.1	Afnames.....	5
3.2	Regels tijdens toetsen	5
3.3	Praktische opdrachten.....	6
3.4	Aangepaste toetsing.....	6
3.4.1	Computergebruik bij aangepaste toetsen	6
4.	Herkansingsregeling.....	7
5.	Regeling absentie bij toetsen.....	8
6.	Vorm en beheer examendossier.....	10
6.1	Overgangsdossier en PTA	10
6.2	Inzage voortgang overgangsdossier en examendossier	10
6.3	Totstandkoming schoolexamencijfers.....	10
7.	Rekenen	11
8.	Instromen in havo-5.....	11
8.1	Overgangsnormen havo-4 naar havo-5	11
8.2	Toelichting bij het overdoen van havo 5.....	12
8.3	Overstappen van vwo-5 naar havo-5.....	12
8.4	Afspraken bij bijzondere situaties.....	12
9.	Toelichting extra vak en verhoogd of versneld examen doen.....	12
9.1	Examen doen in een extra vak	12
9.2	Examen doen op een hoger niveau	13
9.3	Versneld examen doen	13
10.	Combinatiecijfer en profielwerkstuk	13
10.1	Combinatiecijfer.....	13
10.2	CKV en Maatschappijleer	13
10.3	Profielwerkstuk	13
11.	Overzichten centrale toetsmomenten.....	14
11.1	Overzicht toetsen per toetsweek in 26-27	14
11.2	Overzicht geplande toetsen op centrale toetsmomenten	15
12.	PTA's per vak.....	16
13.	PTA's en herkansingsregeling Q-vakken	84

1. Inleiding

Dit document bevat alle regelgeving en informatie met betrekking tot het programma van toetsing en afsluiting (PTA) voor havo-leerlingen in cohort 2026-2028. In alle gevallen waarin het PTA niet voorziet, wordt door het bevoegd gezag beslist. Deze laat zich voor de opleiding havo vertegenwoordigen door de Dhr. R. Klok - teamleider havo, mevr. S. Beijen - examensecretaris havo en mevr. D. Duk - toetscoördinator havo. Indien er gedurende de looptijd van dit PTA personele wisselingen zijn blijft de vertegenwoordiging liggen bij bovengenoemde rollen in de organisatie.

2. Examenreglement

Op het Candea College is het examenreglement van Stichting Quadraam van kracht. Dit examenreglement is te vinden op de website van de school: [Documentatie | Candea College](#)

3. Toetsregeling

3.1 Afnames

Schriftelijke en mondelinge toetsen worden afgenomen in de les, tijdens het centrale toetsmoment of tijdens de toetsweken. Het moment van toetsing en de wijze van toetsing is terug te vinden in het vak-PTA en waar nodig via de gepubliceerde toetsroosters. Deze overzichten zijn ook opgenomen in hoofdstuk 11.

Voor centrale toetsmomenten (al dan niet geroosterd in Zermelo) wordt aan het begin van het schooljaar via SOM het toetsrooster gepubliceerd, wijzigingen gedurende het schooljaar blijven voorbehouden. Ondanks dat het uitgangspunt is om centrale toetsen op het ingeroosterde toetsmoment te plannen, is het mogelijk dat toetsen op andere dagen van de week afgenomen zullen worden. In dat geval wordt dit tijdig gecommuniceerd door de toetscoördinator en/of vakdocent.

Het rooster voor de toetsweken wordt minimaal een week voor de betreffende toetsweek gepubliceerd via SOM.

3.2 Regels tijdens toetsen

Bij alle toetsen gelden de volgende regels:

- De huisregels blijven gelden
- Geen ondoorzichtig etui, geen mobiel, geen horloge, geen jas, geen tas, geen etenswaar, etc.
- Spieken en het bij zich hebben van mobieltjes en geluids- en datadragers wordt als fraude aangemerkt (zie examenreglement).
- Hulpmiddelen (rekenmachine – schrijfgerei – woordenboeken – atlas – Binas – opgeladen laptop en oortjes voor afname via WOOTS) moeten zelf worden meegenomen en worden niet onderling uitgeleend gedurende de toets.
- Bij schriftelijke toetsen heb je 15 minuten na aanvang van de toets geen toegang meer tot het toetslokaal (dus ongeoorloofd afwezig)
- Bij kijk- en luistertoetsen is er geen toegang meer als de toets is gestart (dus ongeoorloofd afwezig).
- Bij mondelinge toetsen en presentaties is er geen toegang meer na het aanvangstijdstip (dus ongeoorloofd afwezig).

- Bij toetsen tot en met 60 minuten blijft elke leerling de volledige tijd in het toetslokaal. Bij toetsen langer dan 60 minuten **kan** de surveillant na 60 minuten om de 15 minuten de leerlingen die klaar zijn, toestemming geven om het lokaal geruisloos te verlaten.

3.3 Praktische opdrachten

Behalve schriftelijke toetsen kunnen vakken ook onderdelen afsluiten door middel van praktische opdrachten (PO). Waar mogelijk zijn randvoorwaarden in het vakspecifieke PTA opgenomen. Daar waar het PTA niet voorziet in randvoorwaarden, zal de docent deze voor aanvang van de PO op SOM publiceren en mondeling toelichten.

Indien een PO na de door de vakdocent opgegeven deadline wordt ingeleverd, wordt dit behandeld als een ongeoorloofd gemiste toets (zie hoofdstuk 5 Regeling absentie bij toetsen).

Technische mankementen (bijv. defecte printers) gelden niet als excuus voor het te laat inleveren.

LET OP: Het gebruik van ChatGPT en andere generatieve AI-programma's is niet toegestaan bij het maken van opdrachten die meetellen voor het PTA of overgangsdossier. Uitzondering hierop zijn opdrachten waarbij expliciet door de docent vermeld wordt dat het gebruik wel toegestaan is.

3.4 Aangepaste toetsing

Wanneer een leerling recht meent te hebben op aanpassingen bij toetsing, dan kan een leerling dat, via de mentor, kenbaar maken bij het ondersteuningsteam. Het ondersteuningsteam bekijkt of een aanpassing inderdaad noodzakelijk is en zo ja, welke vervolgstappen er gezet moeten worden om de aanpassingen mogelijk te maken. Afhankelijk van de aard van de aanpassingen kan er om een deskundigenverklaring gevraagd worden. De definitieve invulling van de aanpassingen ligt bij school.

3.4.1 Computergebruik bij aangepaste toetsen

Wanneer een leerling bij aangepaste toetsing een computer mag gebruiken, dan zijn (afhankelijk van de toegekende aanpassingen) hoogstens toegestane programma's: een pdf-reader, voorleessoftware en een tekstverwerker (met of zonder spellingscontrole).

Voor de overige bepalingen rondom computergebruik bij aangepaste toetsing verwijzen we naar artikel 17a van het examenreglement.

4. Herkansingsregeling

Alle leerlingen krijgen zowel in havo-4 als in havo-5 de beschikking over **één** herkansing per periode (vier periodes in havo-4 en drie periodes in havo-5). Deze herkansingen mogen leerlingen inzetten naar eigen goeddunken. De volgende voorwaarden gelden hierbij:

- De herkansingsregeling geldt alleen voor herkansbare toetsen. In het vak-PTA en het vak overgangsdossier (voor havo-4) is van elke toets aangegeven of deze herkansbaar is of niet.
- Het gewicht van deze herkansingstoets is hetzelfde als de reguliere toets.
- Het hoogste cijfer telt.
- De herkansingstoetsen worden afgenomen op vaste momenten, die zijn opgenomen in het centraal toetsrooster.
- Tijdens een herkansingsmoment kan slechts één herkansing van een toets uit de voorgaande periode worden gedaan. Hierop gelden de volgende uitzonderingen:
 - Na toetsweek 1 in havo-4 is inschrijving voor twee herkansingen mogelijk.
 - PTA-toetsen afgenomen ná het laatste herkansingsmoment in havo-4 (dus in periode 4 van havo-4) kunnen pas herkanst worden als de leerling overgang heeft naar havo-5. De leerling wordt ruim van tevoren via SOM op de hoogte gesteld wanneer deze herkansing plaatsvindt.
 - Toetsen uit periode 4 van havo-4 zijn voor het OD nooit herkansbaar!
- Deelname aan een herkansingstoets kost altijd een herkansingsmogelijkheid.
- Een toets wordt aan een leerling dus slechts tweemaal aangeboden.
- De herkansingen en inhaaltoetsen van periode 3 van havo-5 worden op hetzelfde moment afgenomen. Hierdoor kunnen gemiste toetsen uit periode 3 van havo-5 niet meer herkanst worden.

Als er onbedoelde effecten optreden kan het bevoegd gezag van bovenstaande regels afwijken.

Voor vakken die via Q-vakken gevolgd worden, geldt een aparte herkansingsregeling. Deze is als bijlage aan dit document toegevoegd.

Voor vakken met alleen een schoolexamen gelden voor de afzonderlijke onderdelen dezelfde herkansingsregels als voor vakken die ook een centraal examen kennen. Om die reden is het niet mogelijk om voor een vak met alleen een schoolexamen een herexamen voor het gehele vak te doen. Daar waar een leerling reparatie van één of meer onderdelen van dit vak nodig heeft, kan dat bereikt worden door gebruik te maken van de hierboven beschreven herkansingsmogelijkheden.

5. Regeling absentie bij toetsen

Een leerling die een toets mist door geoorloofde absentie, mag deze toets inhalen. In havo-4 vier keer en in havo-5 drie keer per jaar, is er een inhaalmoment waarop alle hiervoor beschreven gemiste toetsen ingehaald worden. Een leerling die niet op deze momenten wil wachten, mag een herkansing benutten om de toets eerder in te halen. Deze leerling kan dan tijdens de herkansing geen andere toets herkansen.

Tijdens het officiële inhaalmoment kan de leerling eventueel de vervroegd ingehaalde toets herkansen.

NB de leerling kan op dat moment géén andere toets meer herkansen. De keuze voor de herkansing is beperkt tot de specifieke toets die eerder werd ingehaald.

5.1 Absentie melden

Ouders melden absentie bij een toets altijd vooraf of uiterlijk op de dag van de toets voor aanvang van de toets via SOM (reguliere absentie in SOM!). Indien een leerling ziek naar huis gaat, dan mag deze ziekmelding ook gedaan zijn door een medewerker van school. Leerlingen van 18 jaar of ouder mogen zelf de absentie in SOM melden. Afhankelijk van het soort toets dat gemist wordt, moet er ook een vervolgmelding komen, zie paragraaf 5.2 t/m 5.5.

Wordt de absentie **niet** gemeld zoals in paragraaf 5.1 t/m 5.5 is beschreven, dan geldt de absentie als ongeoorloofd, zie paragraaf 5.6.

Als een leerling ziek of absent is voor een langere periode of tijdens de toetsweek, dan moet dit zo snel mogelijk gemeld worden bij de toetscoördinator. Er worden dan verdere afspraken gemaakt, in overleg met de coördinator leerlingzaken.

NB Voor rijlessen, theorie-examens of andere vormen van tussentijdse toetsen en lessen bij het CBR wordt geen verlof gegeven. Alleen voor het praktijkexamen bij het CBR wordt wel verlof gegeven, omdat dit examen door het CBR wordt ingepland.

5.2 Absentie bij schriftelijke toetsen

Naast de reguliere absentiemelding uit 5.1 meldt de **leerling** uiterlijk 5 dagen na de toets via mail bij de toetscoördinator via cctoetsenhv@candea.nl dat deze een toets/meerdere toetsen heeft gemist. Vermeld in de mail:

- Naam van de leerling;
- Opleiding en leerjaar;
- Het vak;
- Datum van de gemiste toets;
- Het toetsnummer van de gemiste toets;
- In havo-4 of het een PTA-toets betreft;
- De reden van verhindering/afwezigheid.

5.3 Absentie bij kijk-/luistertoetsen

Bij het missen van een kijk-/luistertoets moet in de eerste plaats een melding gedaan worden zoals beschreven in paragraaf 5.2.

Daarnaast meldt de **leerling** voor aanvang van de toets via mail bij de vakdocent dat deze een kijk-/luistertoets zal missen. De leerling maakt zo snel mogelijk na de toets een afspraak met de vakdocent om de kijk-/luistertoets in te halen.

5.4 Absentie bij mondelingen toetsen en presentaties

Bij het missen van een mondelinge toets of presentatie moet in de eerste plaats een melding gedaan worden zoals beschreven in paragraaf 5.2.

Daarnaast meldt de **leerling** voor aanvang van de toets via mail bij de vakdocent dat deze een mondelinge toets of presentatie zal missen. De leerling maakt zo snel mogelijk na de toets een

nieuwe afspraak met de vakdocent om de mondelinge toets of presentatie in te halen.

Als het een mondelinge toets of presentatie met een groep betreft, dan gaat bij afwezigheid van één of meer leerlingen deze mondelinge toets of presentatie voor de overige groepsleden gewoon door op het oorspronkelijk afgesproken tijdstip.

5.5 Absentie en deadlines PO

Als een leerling absent is voorafgaand aan een deadline voor een PO en door de absentie de deadline niet kan halen, dan moet de **leerling** zo spoedig mogelijk of uiterlijk 1 dag voor de deadline, contact opnemen met de vakdocent en de toetscoördinator via de mail, zoals beschreven in paragraaf 5.2. De leerling hoort zo spoedig mogelijk òf en zo ja welke aanpassingen er voor het inleveren gemaakt worden.

5.6 Ongeoorloofde absentie

Mist een leerling een toets zonder geldige reden, dan wordt dit gezien als een onregelmatigheid en dan treedt artikel 5 uit het examenreglement in werking.

De tekst hieronder komt uit examenreglement artikel 5 lid 3:

De maatregelen die de directeur al dan niet in combinatie kan nemen zijn:

- a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen;*
- b. het ontzeggen van deelname of verdere deelname aan één of meer zittingen van het schoolexamen of het centraal examen;*
- c. het ongeldig verklaren van één of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen;*
- d. het bepalen dat diploma en cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen.*

Voor toetsen die geen onderdeel zijn van het schoolexamen (PTA) in havo-4 hanteren we dezelfde maatregelen.

6. Vorm en beheer examendossier

6.1 Overgangsdossier en PTA

In havo-4 heeft ieder vak een overgangsdossier (OD) en een PTA. Het OD bevat alle toetsen en andere onderdelen die meetellen in havo 4. Het geheel van deze cijfers komt op 100% en bepaalt het cijfer waarmee havo-4 afgesloten wordt. Het PTA bevat alle cijfers die deel uitmaken van het schoolexamencijfer. Het PTA begint in havo-4 en gaat verder in havo-5. In havo-5 zijn alle toetsen onderdeel van het PTA, in havo-4 niet. In het OD staat aangegeven of een toets wel of niet onderdeel uitmaakt van het PTA. Het gewicht van een toets kan in het OD anders zijn dan in het PTA. In het OD staan beide gewichten aangegeven.

De overgangsdossiers per vak voor havo-4 worden bij aanvang van het schooljaar 26-27 via SOM gepubliceerd.

6.2 Inzage voortgang overgangsdossier en examendossier

Via Somtoday kunnen leerlingen en ouders de behaalde resultaten zien:

- In havo-4 zijn de resultaten in het OD te zien via 'voortgangsdossier'.
- In havo-4 en havo-5 zijn de resultaten in het PTA te zien via 'Examendossier'

6.3 Totstandkoming schoolexamencijfers

In ieder vak-PTA is onderaan het vak-PTA aangegeven hoe het uiteindelijke schoolexamencijfer tot stand komt uit de afzonderlijke beoordelingen.

7. Rekenen

Leerlingen die havo-examen doen zonder wiskunde, sluiten het schoolexamen Rekenen af, volgens het vak-PTA.

8. Instromen in havo-5

8.1 Overgangsnormen havo-4 naar havo-5

Leerlingen worden bevorderd van havo-4 naar havo-5 indien zij voor alle vakken geen cijfers (afgerond op helen) lager dan een 6 hebben, met uitzondering van maximaal één keer een 5.

Bij meer onvoldoendes en/of lagere cijfers gelden de volgende regels:

1. het gemiddelde cijfer voor alle vakken (van de op helen afgeronde cijfers) moet minimaal een 6,0 zijn. De vakken LO en VHBO tellen hierbij niet mee;
2. hierin mogen ten hoogste twee onvoldoendes voorkomen;
3. de som van de laagste twee cijfers moet minimaal 9 zijn, cijfers lager dan een 4 zijn niet toegestaan;
4. bij de vakken NE, EN & WI mag slechts één keer een 5 voorkomen, de andere twee cijfers moeten minimaal 6 zijn;
5. LO moet met een voldoende of goed zijn afgesloten;
6. een eindcijfer van 3 of lager betekent dat de leerling niet bevorderd is, dit geldt ook voor de diverse onderdelen van het combinatiecijfer;
7. VHBO moet met een voldoende of goed zijn afgesloten.

Bij doublure havo-4: Bij de vakken met alleen een schoolexamen kan het bevoegd gezag bij uitzondering beslissen dat het resultaat mag blijven staan.

8.2 Toelichting bij het overdoen van havo 5

Alle vakken worden in havo-5 volledig overgedaan, volgens het PTA van het cohort waarin de leerling terecht komt. Indien er in havo-4 al SE-onderdelen zijn afgenomen is in betreffend vak-PTA uitgewerkt hoe het startcijfer voor deze leerlingen tot stand komt. Mogelijk moeten er onderdelen worden ingehaald. De leerling doet vervolgens heel havo-5 over.

Bij de vakken met alleen een schoolexamen kan het bevoegd gezag bij uitzondering beslissen dat het resultaat mag blijven staan.

8.3 Overstappen van vwo-5 naar havo-5

Een leerling die overstapt van vwo-5 naar havo-5 krijgt startcijfers in havo-5 die gebaseerd zijn op herbeoordeelde toetsen uit vwo-5, en eventueel uit vwo-4, die het PTA van havo-4 dekken volgens het cohort waar de leerling in geplaatst is. Waar herbeoordeling van toetsen uit vwo-PTA's niet volstaat, worden inhaaltoetsen voor de betreffende vakken gemaakt over de stof uit havo-4. In de afzonderlijke vak-PTA's is per vak uitgewerkt hoe het startcijfer tot stand komt.

8.4 Afspraken bij bijzondere situaties

Hieronder verstaan we leerlingen die in de loop van het (vóór)examenjaar in een situatie terechtkomen waarin niet alle toetsen conform de planning zijn gemaakt.

Voorbeelden (niet uitputtend):

- Een leerling stroomt in van een andere school waarvan het PTA niet (helemaal) overeenkomt met het PTA van het Candea College.
- Een leerling stapt intern over (bijvoorbeeld gedurende het schooljaar van vwo-5 naar havo-5).
- Een leerling heeft een tijd een vak op een hoger niveau gevolgd, maar moet op een gegeven moment het vak weer op het basisniveau verder volgen.

In alle gevallen wordt er maatwerk toegepast. Dat maatwerk kent meerdere gezichten:

- Er wordt onderzocht welke toetsresultaten zonder meer overgenomen kunnen worden.
- Er wordt onderzocht welke toetsen ingehaald moeten worden en wanneer om op tijd een compleet PTA te krijgen.
- Er wordt onderzocht welke toetsresultaten herbeoordeeld kunnen worden volgens het PTA van het cohort waarin de leerling geplaatst wordt.
- Meestal is er dus sprake van een 'maatwerk-PTA', waarbij de inhoud gewaarborgd is, maar de planning kan afwijken van het reguliere PTA. Indien noodzakelijk neemt de examensecretaris contact op met de inspectie.

9. Toelichting extra vak en verhoogd of versneld examen doen

9.1 Examen doen in een extra vak

Havo-leerlingen kunnen op het Candea College een extra examenvak volgen. Het extra vak vergroot de kans van slagen voor leerlingen. Bovendien kan het volgen van een extra vak voordelig zijn bij de toelating tot een vervolgstudie en geeft het meer keuzemogelijkheden. Het is niet mogelijk te zakken door het extra vak.

Een leerling kan ervoor kiezen geen examen te doen in dit extra vak. Hij laat het extra vak dan vallen. Een leerling die overweegt het extra vak te laten vallen, moet zich melden bij de coördinator leerlingzaken. Na overleg met de mentor, de vakdocent, de decaan en de ouders/verzorgers kan de coördinator toestemming geven het vak te laten vallen. Een extra vak wordt niet ingeroosterd.

9.2 Examen doen op een hoger niveau

Een leerling kan bij gebleken capaciteit toestemming krijgen om voor een of meerdere vakken op vwo-niveau examen te doen. Indien een leerling het vak op vwo-niveau volgt, wordt voor dat vak het PTA van het vwo-niveau gevolgd. De leerling volgt dit programma grotendeels zelfstandig. Er is altijd een begeleidend docent toegewezen.

Als in de loop van het jaar blijkt dat de leerling toch examen gaat doen op het havo-niveau, dan moet aan het havo-PTA voldaan worden. Waar mogelijk worden de gemaakte SE-onderdelen van het vwo-niveau opnieuw beoordeeld volgens de havo-norm. Waar hiaten in het PTA ontstaan zal reparatie plaats moeten vinden.

9.3 Versneld examen doen

Havo-leerlingen kunnen er op het Candea College voor kiezen om versneld examen te doen in één of meerdere vakken. In dit geval wordt in havo-4 al examen gedaan voor het betreffende vak. De leerling doorloopt zelfstandig het aangepaste PTA voor het vak, naast het reguliere programma voor het betreffende vak in havo-4. De vakdocent treedt hierbij op als begeleider en verstrekt informatie, maar de verantwoordelijkheid voor het volgen van het programma en het maken van de toetsen ligt bij de leerling.

NB. Indien een leerling doubleert in havo-4 komt het resultaat van eventueel versnelde vakken te vervallen.

10. Combinatiecijfer en profielwerkstuk

10.1 Combinatiecijfer

Het combinatiecijfer op havo bestaat uit het profielwerkstuk (PWS), CKV en maatschappijleer. Voor alle drie de onderdelen geldt dat het cijfer per onderdeel niet lager mag zijn dan een 4.

De cijfers van deze drie onderdelen van het combinatiecijfer worden eerst ieder afzonderlijk afgerond op hele cijfers en daarna gemiddeld. Het afgeronde gemiddelde is het combinatiecijfer, dat telt als eindcijfer voor het examen.

10.2 CKV en Maatschappijleer

CKV en Maatschappijleer worden als vak in havo-4 aangeboden en afgerond conform het vak-PTA.

10.3 Profielwerkstuk

Het profielwerkstuk (PWS) is een werkstuk, de eindpresentatie daaronder inbegrepen, waarin kennis, onderzoek en vaardigheden aan de orde komen. Zie ook het bijbehorende vak-PTA.

Het profielwerkstuk havo heeft betrekking op een of meer vakken van het eindexamen. Ten minste een van deze vakken heeft een omvang van 320 uur of meer. Het profielwerkstuk heeft een studielast van 80 klokuren.

Alle kandidaten ontvangen via Som een handleiding waarin alle benodigde informatie is opgenomen. De daarin vermelde eisen (waaronder inlevermomenten per fase) zijn bindend.

De eindbeoordeling van het werkstuk wordt uitgedrukt in een cijfer, conform het vak-PTA. De titel en waardering van het PWS worden apart op de cijferlijst vermeld evenals het meest betrokken vak. Zonder afgerond PWS kan de leerling geen Centraal Examen doen. Het eindcijfer voor het PWS mag niet lager zijn dan een 4.

Bij geconstateerde achterstanden kan de school maatregelen nemen om te zorgen dat de achterstanden weggewerkt worden.

11. Overzichten centrale toetsmomenten

Let op, de genoemde toetsnummers verwijzen naar de toetsnummers uit het vak-PTA.

11.1 Overzicht toetsen per toetsweek in 26-27

VAK H5	TW1	TW2	TW3
AK	T7-90(H)	T8-90(H)	T9-90
BE	T4-90(H)	T5-90(H)	T6-90(H)
BI	T5-90(H)	T6-90(H)	T8-90(H)
BSM	---	---	---
DU	T1-75 leesv	T2-90(H) schrijfv	mondeling - T5
EC	T3-90(H)	T4-90(H)	T5-90(H)
EN	T3-90(H) schrijfv	mondeling - T5	mondeling - T6
FA	T1-60(H) schrijfv	T3-60(H) leesv T4-30(H) leesv	mondeling - T6
GS	T7-60(H)	T8-75(H)	T9-90(H)
MU	T3-90(H)	mondeling - T4	T7-90(H)
NA	T3-90(H)	T4-90(H)	T6-90(H)
NE	T1-120(dig)	mondeling - T2	mondeling - T4
OO	---	---	---
SK	T3-90(H)	T5-90(H)	T7-90(H)
TE	---	T8-360-Prakt T9-60(H)	T11-60(H)
WiA	T3-90(H)	T4-90(H)	T5-120(H)
WiB	T4-90(H)	T5-90(H)	T6-120(H)

11.2 Overzicht geplande toetsen op centrale toetsmomenten

WEEK	HAVO 5
37	
38	Herkansingen uit H4
39	
40	
41	
42	CAN
43	VAKANTIE
44	
45 TW wo- vr	Toetsweek
46 TW ma- di	Toetsweek
47	
48	Herkansingen P1
49	SCHK T4H 90
50	Inhaalmoment P1
51	
52 53	VAKANTIE
1	
2 TW wo- vr	Toetsweek
3 TW ma- di	Toetsweek
4	BSM T22H 60 Inhaalmoment P2
5	Herkansingen P2
6	VAKANTIE
7	
8	
9	NETL T3H 120
10	SCHK T6 90
11	
12	Toetsweek
13	
14	
15	Herkansing/inhaal P3
16	Finaleweek
17/18	VAKANTIE
19	EXAMEN vanaf vrijdag

12. PTA's per vak

Hieronder volgen de vak-pta's voor de vakken zoals deze voor de leerlingen in cohort 25-27 worden afgesloten.

PTA cohort 2025-2027

Vak: Aardrijkskunde

Leerjaar: 4/5

Opleiding: havo

Aan-geleverd door: Hfi		Leerjaar	Moment	Toetsvorm	Beoordelingsvorm	Lengte	Centraal	Herkansing	Weging	Grond van de toets		
Toetscode	Toetsomschrijving - Nummer examenonderdeel - Inhoud van het onderdeel incl. (sub)domein of deeltaak		P.. TW. MND	m,s,p	Cijfer Vink o(m)vg	min	J/N	J/N	%	Verplicht SE	CE en SE	Keuze bevoegd
TE	Startcijfer (indien van toepassing) – Toelichting onder de tabel		-	-	-	-	-	-	52			
T1	Subdomein B1 & 2: Gebieden op de grens van arm en rijk & Samenhangen en verschillen in de wereld. Hst. Wereldbeeld	4	TW 1	S	C	60	J	J	9	X	X	
T2	Subdomein C1 & 2: Samenhangen en verschillen op regionaal niveau en aarde. Hst. Klimaat en landschap	4	TW 2	S	C	60	J	J	9	X	X	
T3	Subdomein A2: Geografisch onderzoek Hst. Buurtprofiel.	4	P3	P	C		N	N	9	X		
T4	Subdomein E2: Regionale en lokale vraagstukken Hst. Leefomg. Stad	4	TW 3	S	C	60	J	N	9	X		
T5	Subdomein A2: Geografisch onderzoek Hst. Wateroverlast	4	P4	P	C		N	N	7	X		

T6	Subdomein E1: Nationale en regionale vraagstukken. Hst. Wateroverlast	4	TW 4	S	C	60	J	N	9		X	
T7	Domein A1 & B1,2,3: Geografische benadering & Wereld	5	TW 1	S	C	90	J	J	17	X	X	
T8	Domein A1 & C1,2,3: Geografische benadering & Aarde	5	TW 2	S	C	90	J	J	17	X	X	
T9	Domein A1 & D1,2: Geografische benadering & Ontwikkelingsland; Brazilië	5	TW 3	S	C	90	J	J	14	X	X	
	Het totale gewicht van het pta is 100%. Het SE-cijfer komt tot stand door de behaalde cijfers voor verschillende onderdelen met het aangegeven gewicht te vermenigvuldigen, op te tellen en te delen door 100.											

Het startcijfer wordt gebruikt voor leerlingen die niet via de reguliere weg van H4 naar H5 komen. Het startcijfer dient ter vervanging van de HAVO-4 onderdelen uit dit PTA. Indien een vak geen PTA-onderdelen in HAVO-4 kent, is het startcijfer niet van toepassing.

Hieronder wordt toegelicht hoe het startcijfer is opgebouwd en of een leerling hiaten moet wegwerken. Er zijn twee scenario's mogelijk:

- Een leerling doubleert HAVO-5 en heeft schoolexamentoetsen afgelegd in het cohort 24-26:
- Een leerling stroomt vanuit VWO-5 in in HAVO-5 en heeft schoolexamentoetsen afgelegd in het cohort 24-27 in VWO-5:

Wanneer een leerling met een andere aanlooproute instroomt in HAVO-5 is er maatwerk van toepassing en beslist het bevoegd gezag wat er nodig is om tot een volledig startcijfer te komen.

Instroom bij doublure Havo-5		
Startcijfer onderdeel	Weging in het startcijfer	Cijfer wordt gebaseerd op
T1 - Subdomein B1 & 2: Gebieden op de grens van arm en rijk & Samenhangen en verschillen in de wereld. Hst. Wereldbeeld	9	T1 - Subdomein B1 & 2: Gebieden op de grens van arm en rijk & Samenhangen en verschillen in de wereld. Hst. Wereldbeeld uit 24-26
T2 - Subdomein C1 & 2: Samenhangen en verschillen op regionaal niveau en aarde. Hst. Klimaat en landschap	9	T2 - Subdomein C1 & 2: Samenhangen en verschillen op regionaal niveau en aarde. Hst. Klimaat uit 24-26
T4 - Subdomein E2: Regionale en lokale vraagstukken Hst. Leefomg. Stad	9	T4 - Subdomein E2: Regionale en lokale vraagstukken Hst. Leefomg. Stad uit 24-26
T6 - Subdomein E1: Nationale en regionale vraagstukken. Hst. Wateroverlast	9	T6 - Subdomein E1: Nationale en regionale vraagstukken. Hst. Wateroverlast uit 24-26

T3 - Subdomein A2: Geografisch onderzoek Hst. Buurtprofiel. en T5 - Subdomein A2: Geografisch onderzoek Hst. Wateroverlast	16	<i>Gemiddelde van twee PO's:</i> T3 – Subdomein A2: Geografisch onderzoek Hst. Buurtprofiel. uit 24-26 en T5 – Subdomein A2: Geografisch onderzoek Hst. Wateroverlast uit 24-26
Het startcijfer is het gewogen gemiddelde van deze vijf cijfers		

Instroom vanuit VWO-5		
Startcijfer onderdeel	Weging in het startcijfer	Cijfer wordt gebaseerd op
T1 - Subdomein B1 & 2: Gebieden op de grens van arm en rijk & Samenhangen en verschillen in de wereld. Hst. Wereldbeeld	9	Herbeoordeling van T1 uit 24-27 Subdomein B1 + B2 (Samenhang en verscheidenheid in de Wereld + Mondiaal verdelvingsvraagstuk): H2 Wereld – Globalisering (geheel)
T2 - Subdomein C1 & 2: Samenhangen en verschillen op regionaal niveau en aarde. Hst. Klimaat en landschap	9	Hiaat, moet op nader te bepalen moment worden ingehaald
T4 - Subdomein E2: Regionale en lokale vraagstukken Hst. Leefomg. Stad	9	Herbeoordeling van: T5 - Subdomein E1 + E2 (Nationale en regionale vraagstukken + Regionale en lokale vraagstukken): H1 Leefomgeving – Stedelijke gebieden (geheel) uit cohort 24-27.
T6 - Subdomein E1: Nationale en regionale vraagstukken. Hst. Wateroverlast	9	Hiaat, moet op nader te bepalen moment worden ingehaald
T3 - Subdomein A2: Geografisch onderzoek Hst. Buurtprofiel. en T5 - Subdomein A2: Geografisch onderzoek Hst. Wateroverlast	16	Herbeoordeling van: T4 - Subdomein A1 + A2 (Geografische benadering + Geografisch onderzoek) Domein F: Oriëntatie op studie en beroep: H1 Leefomgeving: Eigen onderzoek
Het startcijfer is het gewogen gemiddelde van deze vijf cijfers		

PTA cohort 2025-2027

Vak: Bedrijfseconomie

Leerjaar: 4+5

Opleiding: havo

Aan-geleverd door: Nym 11/6 /2025		Leerjaar	Moment	Toetsvorm	Beoordelingsvorm	Lengte	Centraal	Herkansing	Weging	Grond van de toets		
										Verplicht SE	CE en SE	Keuze bevoegd
Toetscode	Toetsomschrijving • Nummer examenonderdeel • Inhoud van het onderdeel incl. (sub)domein of deeltaak		P.. TW. MND	m,s, p	Cijfer Vink o(m)vg	min	J/N	J/N	%			
TE	Startcijfer (indien van toepassing) – Toelichting onder de tabel		-	-	-	-	-	-	40			
T1	T1 PO Scholenstrijd: Beleggingsspel; Domein A (Vaardigheden) en H (Keuze-onderwerp)	h4	P4	P	C		N	N	5	X	X	
T2	T2 Geldzaken: Totaal; Domein A, B1 (Persoonlijke financiële zelfredzaamheid) en D2 (Financieren)	h4	TW2	S	C	60	J	J	20	X	X	
T3	T3 Ondernemerschap: Totaal; Domein A, B2 (De oprichting van een eenmanszaak), B3 (Van eenmanszaak naar rechtspersoon), (B4 (Perspectief op de organisatie), E1 (Doel en organisatie van marketingactiviteiten (SE)) en E2 (Marketingbeleid)	h4	TW3	S	C	60	J	J	15	X	X	

T4	T4 De eenmanszaak: Totaal; Domein A, B2, D2 (Financiering), F1 (Vastleggen van financiële en niet-financiële informatie), F2 (Kosten- en winstvraagstukken) en G (Verslaggeving)	h5	TW1	S	C	90	J	J	20	X	X	
T5	T5 De besloten vennootschap: Totaal; Domein A, C1 (Interne organisatie (SE)), C2 (Personeelsbeleid), D1 (Investeren (SE)) en F2	h5	TW2	S	C	90	J	J	20	X	X	
T6	T6 De naamloze vennootschap: Totaal; Domein A, B4, D2, F1 en G	h5	TW3	S	C	90	J	J	20	X	X	
Totaal										100		
	Het totale gewicht van het pta is 100%. Het SE-cijfer komt tot stand door de behaalde cijfers voor verschillende onderdelen met het aangegeven gewicht te vermenigvuldigen, op te tellen en te delen door 100.											

Het startcijfer wordt gebruikt voor leerlingen die niet via de reguliere weg van H4 naar H5 komen. Het startcijfer dient ter vervanging van de HAVO-4 onderdelen uit dit PTA. Indien een vak geen PTA-onderdelen in HAVO-4 kent, is het startcijfer niet van toepassing.

Hieronder wordt toegelicht hoe het startcijfer is opgebouwd en of een leerling hiaten moet wegwerken. Er zijn twee scenario's mogelijk:

- Een leerling doubleert HAVO-5 en heeft schoolexamentoetsen afgelegd in het cohort 24-26:
- Een leerling stroomt vanuit VWO-5 in in HAVO-5 en heeft schoolexamentoetsen afgelegd in het cohort 24-27 in VWO-5:

Wanneer een leerling met een andere aanlooproute instroomt in HAVO-5 is er maatwerk van toepassing en beslist het bevoegd gezag wat er nodig is om tot een volledig startcijfer te komen.

Instroom bij doublure Havo-5		
Startcijfer onderdeel	Weging in het startcijfer	Cijfer wordt gebaseerd op
T1 PO Scholenstrijd: Beleggingsspel; Domein A (Vaardigheden) en H (Keuze-onderwerp)	5	T1 uit PTA 2426; cijfer wordt overgenomen
T2 Geldzaken: Totaal; Domein A, B1 (Persoonlijke financiële zelfredzaamheid) en D2 (Financieren)	20	T2 uit PTA 2426; cijfer wordt overgenomen
T3 Ondernemerschap: Totaal; Domein A, B2 (De oprichting van een eenmanszaak), B3 (Van eenmanszaak naar rechtspersoon), B4 (Perspectief op de organisatie), E1 (Doel en organisatie van marketingactiviteiten (SE)) en E2 (Marketingbeleid)	15	T3 uit PTA 2426; cijfer wordt overgenomen
<i>Het startcijfer is het gewogen gemiddelde van bovenstaande cijfers</i>		

Instroom vanuit VWO-5		
Startcijfer onderdeel	Weging in het startcijfer	Cijfer wordt gebaseerd op
T1 PO Scholenstrijd: Beleggingsspel; Domein A (Vaardigheden) en H (Keuze-onderwerp)	5 procentpunt	T3 PO Dragon's Den; Domein A en H (Keuze-onderwerp); cijfer wordt overgenomen
T2 Geldzaken: Totaal; Domein A, B1 (Persoonlijke	20 procentpunt	Hiaat, moet op nader te bepalen moment worden ingehaald.

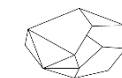
financiële zelfredzaamheid) en D2 (Financieren)		
T3 Ondernemerschap: Totaal; Domein A, B2 (De oprichting van een eenmanszaak), B3 (Van eenmanszaak naar rechtspersoon), (B4 (Perspectief op de organisatie), E1 (Doel en organisatie van marketingactiviteiten (SE)) en E2 (Marketingbeleid)	15 procentpunt	Hiaat, moet op nader te bepalen moment worden ingehaald
<i>Het startcijfer is het gewogen gemiddelde van bovenstaande cijfers</i>		
Werk uit V5 wat overgenomen wordt in het H5 gedeelte van dit PTA:		
T4 De eenmanszaak: Totaal; Domein A, B2, D2 (Financieren), F1 (Vastleggen van financiële en niet-financiële informatie), F2 (Kosten- en winstvraagstukken) en G (Verslaggeving)		Herbeoordeling van: T2 – De eenmanszaak: Totaal; Domein A, B2, D2 (Financieren), F1 (Vastleggen van financiële en niet-financiële informatie), F2 (Kosten- en winstvraagstukken) en G (Verslaggeving) uit vwo cohort 24-27

PTA cohort 2025-2027

Vak: biologie

Leerjaar: 4-5

Opleiding: havo

CANDEA
COLLEGE

Aan-geleverd door: WIh		Leerjaar	Moment	Toetsvorm	Beoordelingsvorm	Lengte	Centraal	Herkansing	Weging	Grond van de toets		
Toetscode	Toetsomschrijving - Nummer examenonderdeel - Inhoud van het onderdeel incl. (sub)domein of deeltaak		P.. TW. MND	m,s, p	Cijfer Vink o(m)v g	min	J/N	J/N	%	Verplicht SE	CE en SE	Keuze bevoegd gezag
TE	Startcijfer (indien van toepassing) – Toelichting onder de tabel		-	-	-	-	-	-	52			
T1	<u>Gedrag, voortplanting en seksualiteit (H1 & H4)</u> Domein A11, A15, A16, M7.1, M8.1, M8.3, O1.1, O2.1, O6 t/m O9	H4	TW1	S	Cijfer	90	J	J	13	X		
T2	<u>Cellen, celtransport en onderzoek (H2 & H3)</u> Domein A5, A7, A8, A9, A11, A14 t/m A16, M1 t/m M7, O1.1, M8.1	H4	TW2	S	Cijfer	90	J	J	13	X	X	
T3	<u>Voeding en energie, vertering en gezondheid (H5 & H6)</u> Domein A11, A14 t/m A16, M2.1, M2.3, M4, O1.1, O1.2, O1.4, O1.5, O6	H4	TW3	S	Cijfer	90	J	J	13	X	X	
T4	<u>Soorten en relaties, ecosystemen en evenwicht (H7 & H8)</u> Domein A11, A12, A14 t/m A16, O1.2, P1 t/m P3, P4.1, P5	H4	TW4	S	Cijfer	90	J	J	13	X	X	

T5	<u>Erfelijkheid en evolutie (H9 & H10)</u> Domein A11, A13, A15, A16, M3.1, M7, M8, O1.1, P4, P5	H5	TW1	S	Cijfer	90	J	J	13	X	X	
T6	<u>Transport, afweer en gezondheid (H11 & H12)</u> Domein A11, A14 t/m A16, M4, O1.1, O1.6, O3	H5	TW2	S	Cijfer	90	J	J	13	X	X	
T7	<u>PO Immunologie</u> Domein A, O1.6, O3	H5	P2	P/S	Cijfer	120	N	N	9	X		
T8	<u>Gaswisseling, uitscheiding en reageren (H13 & H14)</u> Domein A11, A14, O1.1, O1.3, O1.5, O2, O4 t/m O6	H5	TW3	S	Cijfer	90	J	J	13	X	X	
Het totale gewicht van het pta is 100%. Het SE-cijfer komt tot stand door de behaalde cijfers voor verschillende onderdelen met het aangegeven gewicht te vermenigvuldigen, op te tellen en te delen door 100.												

Voor inhoud domeinen, zie syllabus [Biologie havo | 2026 | Examenblad.nl](#)

Het startcijfer wordt gebruikt voor leerlingen die niet via de reguliere weg van H4 naar H5 komen. Het startcijfer dient ter vervanging van de HAVO-4 onderdelen uit dit PTA. Indien een vak geen PTA-onderdelen in HAVO-4 kent, is het startcijfer niet van toepassing.

Hieronder wordt toegelicht hoe het startcijfer is opgebouwd en of een leerling hiaten moet wegwerken. Er zijn twee scenario's mogelijk:

- Een leerling doubleert HAVO-5 en heeft schoolexamentoetsen afgelegd in het cohort 24-26:
- Een leerling stroomt vanuit VWO-5 in in HAVO-5 en heeft schoolexamentoetsen afgelegd in het cohort 24-27 in VWO-5:
-

Wanneer een leerling met een andere aanlooproute instroomt in HAVO-5 is er maatwerk van toepassing en beslist het bevoegd gezag wat er nodig is om tot een volledig startcijfer te komen.

Instroom bij doublure Havo-5		
Startcijfer onderdeel	Weging in het startcijfer	Cijfer wordt gebaseerd op
TE	52	PTA Toetsen havo 4
T1 Gedrag, voortplanting en seksualiteit (H1 & H4)	13	T1 uit PTA biologie havo 2426; cijfer wordt overgenomen
T2 Cellen, celtransport en onderzoek (H2 & H3)	13	T2 uit PTA biologie havo 2426; cijfer wordt overgenomen
T3 Voeding en energie, vertering en gezondheid (H5 & H6)	13	T3 uit PTA biologie havo 2426; cijfer wordt overgenomen
T4 Soorten en relaties, ecosystemen en evenwicht (H7 & H8)	13	T4 uit PTA biologie havo 2426; cijfer wordt overgenomen

Instroom vanuit VWO-5		
Startcijfer onderdeel	Weging in het startcijfer	Cijfer wordt gebaseerd op
TE	52	
Havo 4: T1 Gedrag, voortplanting en seksualiteit (H1 & H4)	13	Hiaat, deze toets moet worden gemaakt op nader te bepalen tijdstip
Havo 4: T2 Cellen, celtransport en onderzoek (H2 & H3)	13	Hiaat, deze toets moet worden gemaakt op nader te bepalen tijdstip
T3 Voeding en energie, vertering en gezondheid (H5 & H6)	13	Herbeoordeling van T1 uit cohort 2427 vwo 5;
T4 Soorten en relaties, ecosystemen en evenwicht (H7 & H8)	13	Herbeoordeling van T4 uit cohort 2427 vwo 5

PTA cohort 2025-2027

Vak: Bewegen Sport en Maatschappij

Leerjaar: 4 en 5

Opleiding: havo

Aan-geleverd door:	Bert Krooshof	Leerjaar	Moment	Toetsvorm	Beoordelingsvorm	Lengte	Centraal	Herkansing	Weging	Grond van de toets		
Toetscode	Toetsomschrijving		P.. TW. MND	m,s,p	Cijfer Vinko(m)vg	min	J/N	J/N	%	SE	Verplicht	Keuze bevoegd CE en SE
TE	Startcijfer (indien van toepassing) – Toelichting onder de tabel		-	-	-	-	-	-	60	x		
T1	Handbal/Basketbal Domein bewegen Subdomein B1 Spelen Subdomein C1 Regelen in de rol van beweger	4	p1/2	p	c		n	n	5	X		
T2	Acrogym demo Domein Bewegen Subdomein B2 Turnen Subdomein C1 Regelen in de rol van beweger	4	p1/2	p	c		n	n	5	X		
T3	Dans eigen vaardigheid Domein Bewegen Subdomein B23 Bewegen op muziek Subdomein Regelen in de rol van beweger	4	p1/2	p	c		n	n	3	X		
T4	Hordenloop/Speerwerpen Domein Bewegen	4	p3	p	c		n	n	4	x		

	Subdomein B4 Atletiek Subdomein C1 Regelen in de rol van beweger											
T5	Spelontwerp Domein bewegen regelen Subdomein C3 regelen in de rol van organisator Subdomein C1 Regelen in de rol van beweger	4	p1/2	p	c		n	n	5	X		
T6	Bewegen en regelen Stage/begeleiden activiteiten en organisatie sportactiviteiten. Domein Bewegen en regelen Subdomein C2 Regelen in de rol van begeleider Subdomein C3 Regelen in de rol van organisator Subdomein C4 Reflecteren op het regelen van bewegen Subdomein E1 (toekomstoriëntatie) E2 (Samenleving en bewegingscultuur)	4	P 1/2/3	p	c		n	n	15	x		
T7	Theorietoets gezonde leefstijl, warming up colling down Theorie praktijkonderdelen Be sports minded Hfst 1.1 en 1.2 Domein bewegen en gezondheid. Subdomein D1 Bewegen en welzijn Be sportsminded hfst 2.1 2.2 en 2.3 Domein Bewegen en regelen. Subdomein C2 Regelen in de rol van begeleider. Spelregels handbal en theorie spelontwerp (domein bewegen,subdomein C2 rol van begeleider)	4	TW 1	s	c	60	j	j	6	x		
T8	Theorie toets 2 Bewegingsapparaat blessurepreventie en behandeling. Theorie praktijkonderdelen. Be sports minded 1.3 en 1.4 Domein bewegen en gezondheid Subdomein D1 bewegen en welzijn	4	TW2	S	c	75	j	j	6	x		

	Theorie praktijkonderdelen (domein bewegen, subdomein C2 rol van begeleider)											
T9	Theorietoets 3 Bewegen regelen Be sports minded Hfst 2 Domein bewegen regelen Theorie praktijkonderdelen (domein bewegen, subdomein C2 in de rol van begeleider)	4	TW3	S	C	90	j	j	6	x		
T10	BIPS 1 Domein A Vaardigheden	4	nov/d ec	m	c	20	n	n	2	x		
T11	BIPS 2 Domein A Vaardigheden	4	nov/d ec	m	c	20	n	n	2	X		
T12	Boksen Domein Bewegen Subdomein B5 Zelfverdedigingsspelen Subdomein C1 Regelen in de rol van beweger	4	P 3/4	p	c		n	n	1	X		
T13	Klimmen Subdomein B2 Turnen Subdomein C1 regelen in de rol van beweger	4	P 3/4	p	v		n	j	0			X

T14	Racketspel Domein bewegen Subdomein B1 Spelen Subdomein C1 regelen in de rol van beweger	4	P 3/4	p	v		n	j	0			X
T15	Sportbiografie Subdomein E2 Samenleving en bewegingscultuur	4	P1	s	v		n	j	0			X
	Start Havo 5											
T16	Softbal Subdomein B1 spelen Subdomein C1 regelen in de rol van beweger	5	P1	p	c		n	n	5	X		
T17	Fosburyflop Subdomein B4 Atletiek Subdomein regelen in de rol van beweger	5	p1/2	p	c		n	n	5	X		
T18	Lesgeven onderbouw klas Domein bewegen en regelen Subdomein C2 regelen in de rol van begeleider	5	p1/2	p	c		n	n	10	X		
T19	Metten van fitheid (Eurofittest) Subdomein D2 Fitheid testen en verbeteren	5	p1/2	p	v		n	j	0			X

T20	Trainingsprogramma maken en uitvoeren Domein bewegen en gezondheid Subdomein D2 Fitheid testen en verbeteren	5	p1/2	p	c		n	n	6	X		
T21	Documentaire maken HFST 3 Be sport minded Domein E - Bewegen en Samenleving	5	P 1/2	s	c		n	n	6	X		
T22	Theorie toets 4 Be sports minded Hfst 1.1 1.5 1.6 1.7 Gezonde leefstijl ,Voeding, Meten van fitheid, Verbeteren van fitheid Domein bewegen en gezondheid Subdomein D1 bewegen en welzijn Subdomein d2 Fitheid testen en verbeteren	5	P3	s	c	60	j	j	6	X		
T23	BIPS 1 Domein A vaardigheden	5	Febr/ mrt	m	c	20	n	n	2	X		
	Het totale gewicht van het pta is 100%. Het SE-cijfer komt tot stand door de behaalde cijfers voor verschillende onderdelen met het aangegeven gewicht te vermenigvuldigen, op te tellen en te delen door 100. De aangegeven handelingsdelen dienen allemaal voldaan te zijn.											

Het startcijfer wordt gebruikt voor leerlingen die niet via de reguliere weg van H4 naar H5 komen. Het startcijfer dient ter vervanging van de HAVO-4 onderdelen uit dit PTA. Indien een vak geen PTA-onderdelen in HAVO-4 kent, is het startcijfer niet van toepassing.

Hieronder wordt toegelicht hoe het startcijfer is opgebouwd en of een leerling hiaten moet wegwerken. Er zijn twee scenario's mogelijk:

- Een leerling doubleert HAVO-5 en heeft schoolexamentoetsen afgelegd in het cohort 24-26:
- Een leerling stroomt vanuit VWO-5 in in HAVO-5 en heeft schoolexamentoetsen afgelegd in het cohort 24-27 in VWO-5:

Wanneer een leerling met een andere aanlooproute instroomt in HAVO-5 is er maatwerk van toepassing en beslist het bevoegd gezag wat er nodig is om tot een volledig startcijfer te komen.

Instroom bij doublure Havo-5		
Startcijfer onderdeel	Weging in het startcijfer	Cijfer wordt gebaseerd op
T1 – Handbal/Basketbal	5	T1 - Handbal/Basketbal uit pta 2426; cijfer wordt overgenomen
T2 – Acrogym demo	5	T2 - Acrogym demo uit pta 2426; cijfer wordt overgenomen
T3 – Dans eigen vaardigheid	4	T3 - Dans eigen vaardigheid uit pta 2426; cijfer wordt overgenomen
T4 – Hordenloop/Speerwerpen	4	T4 - Hordenlopen/speerwerpen uit pta 2426; cijfer wordt overgenomen
T5 – Spelontwerp	5	T5 - Spelontwerp uit pta 2426; herbeoordeling
T6 – Bewegen en regelen	15	T6 - Bewegen en regelen uit pta 2426; cijfer wordt overgenomen
T7 – Theorietoets gezonde leefstijl, warming up cooling down en theorie praktijkonderdelen	6	Theorietoets T7 uit pta 2426; cijfer wordt overgenomen
T8 – Theorietoets bewegingsapparaat blessurepreventie en behandeling theorie praktijkonderdelen	6	Theorietoets T8 uit pta 2426; cijfer wordt overgenomen
T9 – Theorietoets Bewegen regelen	6	Theorietoets 9 uit pta 2426; cijfer wordt overgenomen
T10 – BIPS 1	2	BIPS 1 uit pta 2426; cijfer wordt overgenomen
T11 – BIPS 2	2	BIPS 2 uit pta 2426; cijfer wordt overgenomen

Instroom vanuit VWO-5 <i>Instromen in BSM H5 vanuit V5 is niet mogelijk</i>		
Startcijfer onderdeel	Weging in het startcijfer	Cijfer wordt gebaseerd op
NVT	NVT	NVT

PTA cohort 2025-2027

Vak: CKV
 Leerjaar: 4
 Opleiding: havo

Aan-geleverd door: TLS		Leerjaar	Moment	Toetsvorm	Beoordelingsvorm	Lengte	Centraal	Herkansing	Weging	Grond van de toets	Verplicht	CE en SE	Keuze bevoegd
Toetscode	Toetsomschrijving		P.. TW. MND	m,s, p	Cijfer Vink o(m) vg	min	J/N	J/N	%	SE			
TE	Startcijfer (indien van toepassing) – Toelichting onder de tabel		-	-	-	-	-	-	-				
T1	T1 Domein A - Verkennen * Portfolio	4	Per. 1 (TW1)	S	C	n.v.t	N	N	9	x			
T2	T2 Domein B – Verbreden * minimaal 2 culturele activiteiten met school (verwerkingsopdracht)	4	Per. 1 (TW1)	S, P	C	n.v.t	N	N	10	x			
T3	T3 Domein B – Verbreden * Zelfstandig cultuurbezoek (verslag)	4	Per. 1,2,3 (TW1/2/3)	S	C	n.v.t	N	N	11	x			
T4	T4 Domein C – Verdiepen * Eindopdracht	4	Per. 2 (TW2)	S, P	C	n.v.t	N	N	8	x			

T5	T5 Domein B – Verbreden * zelfstandig cultuurbezoek (verslag, praktische verwerking en presentatie)	4	Per 2. (TW1/2/3)	S,P, M	C	n.v.t	N	N	11	x		
T6	T6 Domein C – Verdiepen Eindopdracht product/praktijk onderzoek * (verslaglegging)	4	Per. 2/3 (TW 3)	S, P	C	n.v.t	N	N	8	x		
T7	T7 Domein C – Verdiepen* Presentatie product onderzoek	4	Per. 3 (TW 3)	M, P	C	n.v.t	N	N	15	x		
T8	T8 Domein B – Verbreden* Zelfstandig cultuurbezoek (podiumkunsten)	4	Per.1,2,3 (TW1/2/3)	S, P, M.	C	n.v.t	N	N	11	x		x
T9	T9 Domein C – Verdiepen Eindopdracht	4	Per. 4 (TW 4)	S,P	C	n.v.t	N	N	8	x		
T10	T10 Domein D: Verbinden * Reflectie/evaluatie eindverslag CKV en mondeling	4	Per.4 / TW4	S,M	C	Mondeling 20 m. per groepje	J	N	9	x		
	Voor inhoudelijke toelichting bij de verschillende opdrachten, zie algemene informatie CKV.											

** De verschillende onderdelen worden op de onderstaande inhaalmomenten ingehaald. Een leerling moet dit inhaalmoment verplicht gebruiken wanneer één of meer van de genoemde onderdelen niet voor de deadline ingeleverd zijn. Deze verplichte deelname aan het inhaalmoment gaat ten koste van de herkansing van deze periode. Zie ook paragraaf 3.3 van het algemene PTA.*

Moment	Inhalen van
Toetsweek 1	T1 en T2; en één van T3/T5/T8
Toetsweek 2	T4; en één van T3/T5/T8
Toetsweek 3	T6, T7; en één van T3/T5/T8
Toetsweek 4	T9

Het startcijfer wordt gebruikt voor leerlingen die niet via de reguliere weg van H4 naar H5 komen. Het startcijfer dient ter vervanging van de HAVO-4 onderdelen uit dit PTA. Indien een vak geen PTA-onderdelen in HAVO-4 kent, is het startcijfer niet van toepassing. CKV wordt volledig afgesloten in havo-4.

PTA cohort 2025-2027

Vak: Duits
 Leerjaar: h5
 Opleiding: havo

Aan-geleverd door: Int		Leerjaar	Moment	Toetsvorm	Beoordelingsvorm	Lengte	Centraal	Herkansing	Weging	Grond van de toets	Verplicht SE	CE en SE	Keuze bevoegd
Toetscode	Toetsomschrijving - Nummer examenonderdeel - Inhoud van het onderdeel incl. (sub)domein of deeltaak		P.. TW. MND	m,s, p	Cijfer Vink o(m)v g	min	J/N	J/N	%				
TE	Startcijfer (indien van toepassing) – Toelichting onder de tabel		-	-	-	-	-	-	-				
T1	T1 Domein A (leesvaardigheid) + Subdomein D2 (strategische vaardigheden) examenidoom	H5	TW1	s	cijfer	75	J	N	10			X	
T2	T2 Domein D (schrijfvaardigheid) Subdomein D1 (taalvaardigheden), Subdomein D2 (strategische vaardigheden): schrijfopdracht op A2+/B1-niveau. De toets bestaat uit het schrijven van een persoonlijke en/ of zakelijke brief.	H5	TW2	s	cijfer	90	J	J	25	X			
T3	T3 Domein B (kijk- luistervaardigheid): cito-toets havo 5	H5	Periode 2	s	cijfer	60	N	J	25	X			

T4	T4 Domein E (literatuur) <i>Subdomein E1</i> (literaire ontwikkeling): toets over de behandelde literatuur in havo 4 en havo 5. De toets wordt afgenomen in het Nederlands.	H5	Periode 2	s	cijfer	60	N	N	15	X		
T5	T5 Domein C (gespreksvaardigheid), domein F (oriëntatie op studie en beroep) <i>Subdomein C1</i> (gesprekken voeren) <i>Subdomein C2</i> (spreken): toets over alle in havo 4 en havo 5 behandelde thema's, niveau B1	H5	TW 3	m	cijfer	30	N	N	25	X		
	Het totale gewicht van het pta is 100%. Het SE-cijfer komt tot stand door de behaalde cijfers voor verschillende onderdelen met het aangegeven gewicht te vermenigvuldigen, op te tellen en te delen door 100.											

Het startcijfer wordt gebruikt voor leerlingen die niet via de reguliere weg van H4 naar H5 komen. Het startcijfer dient ter vervanging van de HAVO-4 onderdelen uit dit PTA. Indien een vak geen PTA-onderdelen in HAVO-4 kent, is het startcijfer niet van toepassing. Dit is bij **Duits** het geval.

PTA cohort 2025-2027

Vak: Economie
 Leerjaar: 4 en 5
 Opleiding: havo

Aan-geleverd door: sdb		Leerjaar	Moment	Toetsvorm	Beoordelingsvorm	Lengte	Centraal	Herkansing	Weging	Grond van de toets		
Toetscode	Toetsomschrijving - Nummer examenonderdeel - Inhoud van het onderdeel incl. (sub)domein of deeltaak		P.. TW. MND	m,s, p	Cijfer Vink o(m)v g	min	J/N	J/N	%	Verplicht SE	CE en SE	Keuze bevoegd de zaak
TE	Startcijfer (indien van toepassing) – Toelichting onder de tabel		-	-	-	-	-	-	25			
T1	T1 PO Praktische Opdracht Domein A, J, Ks	H4	Per 4	M, P	Cijfer		N	N	5	X	X	
T2	T2 Welvaart: Geheel + Speltheorie: Geheel Domein C, F1, F2, F3, H1, H2, H3, I1	H4	TW4	S	Cijfer	90	J	J	20	X	X	
T3	T3 Markt: Geheel Domein D1, D2, D3, D4, D5, D6, D7, D8, H1	H5	TW1	S	Cijfer	90	J	J	25	X	X	
T4	T4 Arbeid: Geheel + Geldzaken: Geheel Domein A2, B, D9, E1, E3, G1, G2, G3, H4	H5	TW2	S	Cijfer	90	J	J	25	X	X	

T5	T5 Crisis: Geheel Domein C, E2, G3, H1, H2, I1, I2	H5	TW3	S	Cijfer	90	J	J	25	X	X	
	Het totale gewicht van het pta is 100%. Het SE-cijfer komt tot stand door de behaalde cijfers voor verschillende onderdelen met het aangegeven gewicht te vermenigvuldigen, op te tellen en te delen door 100.											

Het startcijfer wordt gebruikt voor leerlingen die niet via de reguliere weg van H4 naar H5 komen. Het startcijfer dient ter vervanging van de HAVO-4 onderdelen uit dit PTA. Indien een vak geen PTA-onderdelen in HAVO-4 kent, is het startcijfer niet van toepassing.

Hieronder wordt toegelicht hoe het startcijfer is opgebouwd en of een leerling hiaten moet wegwerken. Er zijn twee scenario's mogelijk:

- Een leerling doubleert HAVO-5 en heeft schoolexamentoetsen afgelegd in het cohort 24-26:
- Een leerling stroomt vanuit VWO-5 in in HAVO-5 en heeft schoolexamentoetsen afgelegd in het cohort 24-27 in VWO-5:

Wanneer een leerling met een andere aanlooproute instroomt in HAVO-5 is er maatwerk van toepassing en beslist het bevoegd gezag wat er nodig is om tot een volledig startcijfer te komen.

Instroom bij doublure Havo-5		
Startcijfer onderdeel	Weging in het startcijfer	Cijfer wordt gebaseerd op
T1 PO Praktische opdracht	5	T5 2426
T2 Welvaart: Geheel + Speltheorie: Geheel	20	T1 Havo 4 2426

Instroom vanuit VWO-5		
Startcijfer onderdeel	Weging in het startcijfer	Cijfer wordt gebaseerd op
T1 PO Praktische opdracht	5	Hiaat, op nader te bepalen moment worden ingehaald
T2 Welvaart: Geheel + Speltheorie: Geheel	20	Hiaat, moet op nader te bepalen moment worden ingehaald

PTA cohort 2025-2027

Vak: Engels
 Leerjaar: 4 en 5
 Opleiding: havo

Aan-geleverd door: Msa		Leerjaar	Moment	Toetsvorm	Beoordelingsvorm	Lengte	Centraal	Herkansing	Weging	Grond van de toets	Verplicht SE	CE en SE	Keuze bevoegd
Toetscode	Toetsomschrijving - Nummer examenonderdeel - Inhoud van het onderdeel incl. (sub)domein of deeltaak		P.. TW. MND	m,s, p	Cijfer Vink o(m)v g	min	J/N	J/N	%				
TE	Startcijfer (indien van toepassing) – Toelichting onder de tabel		-	-	-	-	-	-	20				
T1	Domein C2 (gespreksvaardigheid) Spreken Presentatie zelfstandig gelezen boek	H4	Nove mber - Janu ari	M	Cijfer	10	N	N	10	X			
T2	Domein D1 (schrijfvaardigheid) Taalvaardigheid Email/Brief	H4	Tw3	S	Cijfer	60	J	J	10	X			
T3	Domein D2 (schrijfvaardigheid) Strategische en Taalvaardigheid Verslag/Essay/Review met naslagwerk over Macbeth	H5	Tw1	S	Cijfer	90	J	J	15	X			
T4	Domein B (luistervaardigheid)	H5	P3	S	Cijfer	60	N	J	25	X			

	Kijk- en Luistervaardigheid											
T5	Domein C1 (gespreksvaardigheid) Gesprekken voeren+F (orientatie op studie en beroep) Mondeling in tweetal	H5	Tw2	M	Cijfer	30	N	N	15	X		
T6	Domein E1 (literatuur) Literaire Ontwikkeling Mondeling Literatuur Over 3 zelfstandig en 1 klassikaal gelezen boek en behandelde poëzie (3x) en proza (3x) NB Voor leerlingen bestaat de mogelijkheid om het zelfstandig te lezen gedeelte al in het voorexamenjaar te laten toetsen d.m.v. een mondeling – de leerling doet dan het mondeling van het klassikaal behandelde boek en de behandelde proza/poëzie in havo 5.	H5	Tw3	M	Cijfer	20	N	N	25	X		
	Het totale gewicht van het pta is 100%. Het SE-cijfer komt tot stand door de behaalde cijfers voor verschillende onderdelen met het aangegeven gewicht te vermenigvuldigen, op te tellen en te delen door 100.											

Het startcijfer wordt gebruikt voor leerlingen die niet via de reguliere weg van H4 naar H5 komen. Het startcijfer dient ter vervanging van de HAVO-4 onderdelen uit dit PTA. Indien een vak geen PTA-onderdelen in HAVO-4 kent, is het startcijfer niet van toepassing.

Hieronder wordt toegelicht hoe het startcijfer is opgebouwd en of een leerling hiaten moet wegwerken. Er zijn twee scenario's mogelijk:

- Een leerling doubleert HAVO-5 en heeft schoolexamentoetsen afgelegd in het cohort 24-26:
- Een leerling stroomt vanuit VWO-5 in in HAVO-5 en heeft schoolexamentoetsen afgelegd in het cohort 24-27 in VWO-5:

Wanneer een leerling met een andere aanlooproute instroomt in HAVO-5 is er maatwerk van toepassing en beslist het bevoegd gezag wat er nodig is om tot een volledig startcijfer te komen.

Instroom bij doublure Havo-5		
Startcijfer onderdeel	Weging in het startcijfer	Cijfer wordt gebaseerd op
T1 Domein C2 (gespreksvaardigheid) Spreken Presentatie zelfstandig gelezen boek	1	T1 Domein C2 Spreken Presentatie zelfstandig gelezen boek uit cohort 24-26; cijfer wordt overgenomen
T2 Domein D1 (schrijfvaardigheid) Taalvaardigheid Email/Brief	1	T2 Domein D1 Taalvaardigheid Email/Brief uit cohort 24-26; cijfer wordt overgenomen
<i>Het startcijfer is het gemiddelde van deze twee cijfers</i>		

Instroom vanuit VWO-5		
Startcijfer onderdeel	Weging in het startcijfer	Cijfer wordt gebaseerd op
T1 Domein C2 (gespreksvaardigheid) Spreken Presentatie zelfstandig gelezen boek	1	T1 Domein C2 Spreken Presentatie zelfstandig gelezen boek; VWO5; uit cohort 24-27; cijfer wordt overgenomen
T6 Domein D1 (schrijfvaardigheid) Taalvaardigheid Formeel Schrijven brief/email	1	Hiaat, deze toets moet op een nader te bepalen tijdstip worden ingeaald.
<i>Het startcijfer is het gemiddelde van deze twee cijfers</i>		

PTA cohort 2025-2027

Vak: Engels Versneld

Leerjaar: 4

Opleiding: havo

Aan-geleverd door: Msa		Leerjaar	Moment	Toetsvorm	Beoordelingsvorm	Lengte	Centraal	Herkansing	Weging	Grond van de toets	Verplicht SE	CE en SE	Keuze bevoegd
Toetscode	Toetsomschrijving - Nummer examenonderdeel - Inhoud van het onderdeel incl. (sub)domein of deeltaak		P.. TW. MND	m,s, p	Cijfer Vink o(m)v g	min	J/N	J/N	%				
TE	Startcijfer (indien van toepassing) – Toelichting onder de tabel		-	-	-	-	-	-	-				
T1	Domein C2 (gespreksvaardigheid) Spreken Presentatie Zelfstandig gelezen boek	H4	Febr uari	M	Cijfer	10	N	N	10	X			
T2	Domein D1 (schrijfvaardigheid) Taalvaardigheid Email/Brief	H4	TW3	S	Cijfer	60	J	N	10	X			
T3	Domein B (kijk-en luistervaardigheid) Kijk- en Luistertoets	H4	Febr uari	S	Cijfer	90	N	N	20	X			
T4	Domein C1 (gespreksvaardigheid) + F (oriëntatie op studie en beroep) Gesprekken Voeren en Spreken	H4	TW2	M	Cijfer	30	N	N	15	X			

	Mondeling en Presentatie											
T5	Domein D2 (schrijfvaardigheid) Taalvaardigheden en Strategische vaardigheden Essay schrijven met vooronderzoek	H4	Periode 2	S	Cijfer	90	N	N	15	X		
T6	Domein E (literatuur) Mondeling over 1 door de docent te bepalen boek, 3 zelfstandig te lezen boeken, proza en poëzie T6 moet met minimaal een 5.0 afgesloten worden voor deelname aan CSE. Bij een cijfer onder de 5.0 mag een leerling geen CSE doen en valt de leerling terug in het OD van H4.	H4	TW3	M	Cijfer	30	N	N	30	X		
	Het totale gewicht van het pta is 100%. Het SE-cijfer komt tot stand door de behaalde cijfers voor verschillende onderdelen met het aangegeven gewicht te vermenigvuldigen, op te tellen en te delen door 100.											

Het startcijfer is niet van toepassing bij **Engels versneld**.

PTA cohort 2025-2027

Vak: Frans

Leerjaar: van toepassing op havo 5

Opleiding: havo

Aan-geleverd door: KKO		Leerjaar	Moment	Toetsvorm	Beoordelings-vorm	Lengte	Centraal	Herkansing	Weging	Grond van de toets		
										Verplicht SE	CE en SE	Keuze bevoegd
Toetscode	Toetsomschrijving - Nummer examenonderdeel - Inhoud van het onderdeel incl. (sub)domein of deeltaak		P.. TW. MND	m,s, p	Cijfer Vink o(m)v g	min	J/N	J/N	%			
TE	Startcijfer (indien van toepassing) – Toelichting onder de tabel		-	-	-	-	-	-	-			
T1	T1 Domein D1 (taalvaardigheden) + D2 (strategische vaardigheden): Schrijftoets (brief)	5	TW1	S	Cijfer	60	J	J	20	X		
T2	T2 Domein B (kijk- en luistervaardigheid): Luistertoets	5	P2	S	Cijfer	60	N	J	20	X		
T3	T3 Domein A (leesvaardigheid): Leestoets CITO teksten	5	TW2	S	Cijfer	60	J	J	20		X	
T4	T4 Domein A (leesvaardigheid): Toets examenvocabulaire	5	TW2	S	Cijfer	30	J	J	5			X
T5	T5 Domein E1 (literaire ontwikkeling): Literatuur (gelezen fragmenten en boeken)	5	P3	S	Cijfer	60	N	N	15	X		
T6	T6 Domein C1 (gesprekken voeren) + C2 (spreken): Mondeling	5	TW3	S	Cijfer	30	N	N	20	X		
	Het totale gewicht van het pta is 100%. Het SE-cijfer komt tot stand door de behaalde cijfers voor verschillende onderdelen met het aangegeven gewicht te vermenigvuldigen, op te tellen en te delen door 100.											

Het startcijfer wordt gebruikt voor leerlingen die niet via de reguliere weg van H4 naar H5 komen. Het startcijfer dient ter vervanging van de HAVO-4 onderdelen uit dit PTA. Indien een vak geen PTA-onderdelen in HAVO-4 kent, is het startcijfer niet van toepassing. Dit is het geval bij **Frans**.

PTA cohort 2025-2027

Vak: geschiedenis

Leerjaar: 4/5

Opleiding: havo

Aan-geleverd door: Dkj/Tm		Leerjaar	Moment	Toetsvorm	Beoordelingsvorm	Lengte	Centraal	Herkansing	Weging	Grond van de toets	Verplicht SE	CE en SE	Keuze bevoegd
Toetscode	Toetsomschrijving - Nummer examenonderdeel - Inhoud van het onderdeel incl. (sub)domein of deeltaak		P.. TW. MND	m,s, p	Cijfer Vink o(m)v g	min	J/N	J/N	%				
TE	Startcijfer (indien van toepassing) – Toelichting onder de tabel		-	-	-	-	-	-	42				
T1	Vroegmoderne tijd. H 5-6. Domein A: historisch besef. Domein B: oriëntatie-kennis D: geschiedenis van de rechtsstaat en parlementaire democratie	4	TW1	S	C	60	J	J	9	X	X		
T2	Vroegmoderne en Moderne tijd. H 7, 8. Domein A: historisch besef. Domein B: oriëntatie-kennis. Domein D: geschiedenis van de rechtsstaat en parlementaire democratie	4	TW2	S	C	60	J	J	10	X	X		
T3	Moderne tijd. H 9, 10. Domein A: historisch besef. Domein B: oriëntatie-kennis Domein D: geschiedenis van de rechtsstaat en parlementaire democratie	4	TW3	S	C	60	J	J	10	X	X		

T4	PO Prehistorie en Oudheid. Middeleeuwen. H1 t/m 4. Domein A: historisch besef, Domein B: oriëntatie-kennis. Domein C: thema's. E Oriëntatie op studie en beroep.	4	P4	P	C	-	N	N	8	X		
T5	Oriëntatiekennis tijdvak 5 t/m 8, Domein B: oriëntatie-kennis	4	P4	S	C	60	N	N	5	X		
T6	Indeling van de geschiedenis + Kenmerkende aspecten. (18 t/m 49) Tijdvak 5-10 Domein A; historisch besef. Domein B: oriëntatie-kennis. Domein C: thema. Domein D: geschiedenis van de rechtsstaat en van de parlementaire democratie	5	P2	S	C	60	N	N	8	X		
T7	HC Het Britse Rijk. Domein A: historisch besef. Domein B: oriëntatie-kennis + Oriëntatiekennis Tijdvak 5 t/m 10	5	TW1	S	C	60	J	J	14		X	
T8	HC Het Britse Rijk, Duitsland in Europa. Domein A: historisch besef. Domein B: oriëntatie-kennis + Oriëntatiekennis Tijdvak 5 t/m 10	5	TW2	S	C	75	J	J	16		X	
T9	HC Het Britse Rijk, Duitsland in Europa en Het moderne Nederland. Domein A: historisch besef. Domein B: oriëntatie-kennis. Domein D: geschiedenis van de rechtsstaat en van de parlementaire democratie + Oriëntatiekennis Tijdvak 5 t/m 10	5	TW3	S	C	90	J	J	20	X	X	
	Het totale gewicht van het pta is 100%. Het SE-cijfer komt tot stand door de behaalde cijfers voor verschillende onderdelen met het aangegeven gewicht te vermenigvuldigen, op te tellen en te delen door 100.											

Het startcijfer wordt gebruikt voor leerlingen die niet via de reguliere weg van H4 naar H5 komen. Het startcijfer dient ter vervanging van de HAVO-4 onderdelen uit dit PTA. Indien een vak geen PTA-onderdelen in HAVO-4 kent, is het startcijfer niet van toepassing.

Hieronder wordt toegelicht hoe het startcijfer is opgebouwd en of een leerling hiaten moet wegwerken. Er zijn twee scenario's mogelijk:

- Een leerling doubleert HAVO-5 en heeft schoolexametoetsen afgelegd in het cohort 24-26:
- Een leerling stroomt vanuit VWO-5 in in HAVO-5 en heeft schoolexametoetsen afgelegd in het cohort 24-27 in VWO-5:

Wanneer een leerling met een andere aanlooproute instroomt in HAVO-5 is er maatwerk van toepassing en beslist het bevoegd gezag wat er nodig is om tot een volledig startcijfer te komen.

Instroom bij doublure Havo-5		
Startcijfer onderdeel	Weging in het startcijfer	Cijfer wordt gebaseerd op
T1 – H 5-6	9	T3 cohort 24-26; cijfer wordt overgenomen
T2 – H 7-8	10	T4 cohort 24-26; cijfer wordt overgenomen
T3 – H 9-10	10	T5 cohort 24-26; cijfer wordt overgenomen
T4 – PO Prehistorie en Oudheid	8	T1 + T2 cohort 24-26; cijfers worden overgenomen en gemiddeld
T5 – Oriëntatiekennis tijdvak 5 t/m 8	5	Hiaat, moet op nader te bepalen moment worden ingehaald

Instroom vanuit VWO-5		
Startcijfer onderdeel	Weging in het startcijfer	Cijfer wordt gebaseerd op
T1 Hfd 5 en 6	9%	Hiaat, moet op nader te bepalen moment worden ingehaald
T4 PO tijdvak 1 t/m 4	8%	Hiaat, moet op nader te bepalen moment worden ingehaald
T2, T3, T5	25%	Herbeoordelen T1 t/m T4 vwo cohort 24-27

PTA cohort 2025-2027

Vak: Lichamelijke opvoeding

Leerjaar: 4/5

Opleiding: havo

Aan-geleverd door:	Bert Krooshof	Leerjaar	Moment	Toetsvorm	Beoordelingsvorm	Lengte	Centraal	Herkansing	Weging	Grond van de toets		
Toetscode	Toetsomschrijving		P.. TW. MND	m,s,p	Cijfer Vink o(m)vg	min	J/N	J/N	%	Verplicht SE	CE en SE	Keuze bevoegd gezag
TE	Startcijfer (indien van toepassing) – Toelichting onder de tabel		-	-	-	-	-	-	-	X		
T1	Inzet periode 1	4	P1	P	O/M/V/G	-	N	N	0			X
T2	Inzet periode 2	4	P2	P	O/M/V/G	-	N	N	0			X
T3	Inzet periode 3	4	P3	P	O/M/V/G	-	N	N	0			X
T4	Domein B Bewegen Softbal	4	P1/P3	P	Beginner/Basis/Gevorderd/Expert	-	N	N	0	X		
T5	Domein B Bewegen Hockey	4	P1/P3	P	Beginner/Basis/Gevorderd/Exper	-	N	N	0	X		

T6	Domein B Bewegen Badminton	4	P2	P	Beginner/Basis/Gevorderd/Exper	-	N	N	0	X		
T7	Domein B Bewegen Rugby	4	P1/P3	P	Beginner/Basis/Gevorderd/Exper	-	N	N	0	X		
T8	Domein B Bewegen freerunning/estafette/start/bewegen op muziek/boksen/wandklimmen	4	P1,2,3	P	Voldaan/niet voldaan	-	N	N	0	X		
T9	Domein B Bewegen freerunning/estafette/start/bewegen op muziek/boksen/wandklimmen	4	P1,2,3	P	Voldaan/niet voldaan	-	N	N	0	X		
T10	Domein C Bewegen regelen Inleiding/warming up/spel/bewegingsactiviteit door leerling	4	P1,2,3	P	Voldaan/Niet voldaan	-	N	N	0	X		
T11	Domein D Bewegen en gezondheid theorieopdracht gekoppeld aan shuttle run	4	P2	P	Voldaan/niet voldaan	-	N	N	0	X		
T12	Sportoriëntatie	5	P3	P	Voldaan/niet voldaan	60	N	N	0	X		
T13	Eindvink Deze komt op het diploma wanneer T1 t/m T12 zijn afgerond.	5	P3	P	O/V/G	60	N	N	100	X		

Het startcijfer wordt gebruikt voor leerlingen die niet via de reguliere weg van H4 naar H5 komen. Het startcijfer dient ter vervanging van de HAVO-4 onderdelen uit dit PTA. Indien een vak geen PTA-onderdelen in HAVO-4 kent, is het startcijfer niet van toepassing.

Hieronder wordt toegelicht hoe het startcijfer is opgebouwd en of een leerling hiaten moet wegwerken. Er zijn twee scenario's mogelijk:

- Een leerling doubleert HAVO-5 en heeft schoolexamentoetsen afgelegd in het cohort 24-26:
- Een leerling stroomt vanuit VWO-5 in in HAVO-5 en heeft schoolexamentoetsen afgelegd in het cohort 24-27 in VWO-5:

Wanneer een leerling met een andere aanlooproute instroomt in HAVO-5 is er maatwerk van toepassing en beslist het bevoegd gezag wat er nodig is om tot een volledig startcijfer te komen.

Instroom bij doublure Havo-5		
Startcijfer onderdeel	Weging in het startcijfer	Cijfer wordt gebaseerd op
Het startcijfer heeft weging 0 en wordt daarom niet apart vastgesteld. De vinken uit het havo4-deel van het pta van cohort 2426 worden meegewogen om tot de eindvink te komen. Een leerling doet sportoriëntatie (T13) in H5 volledig opnieuw.		
Indien een gezakte leerling terugkomt in leerjaar 5 en de leerling heeft LO, inclusief sportoriëntatie met een voldoende of goed afgerond, mag die beoordeling blijven staan en hoeft de leerling het vak LO in havo-5 niet verplicht opnieuw te volgen.		

Instroom vanuit VWO-5		
Startcijfer onderdeel	Weging in het startcijfer	Cijfer wordt gebaseerd op
Het startcijfer heeft weging 0 en wordt daarom niet apart vastgesteld. De vinken uit het vwo5-deel van het pta van cohort 2427 worden meegewogen om tot de eindvink te komen. Een leerling volgt sportoriëntatie (T13) volledig in H5.		

PTA cohort 2025-2027

Vak: MAATSCHAPPIJLEER

Leerjaar: 4

Opleiding: havo

Aan- geleverd door: GTM		Leerjaar	Moment	Toetsvorm	Beoordelingsvorm	Lengte	Centraal	Herkansing	Weging	Grond van de toets	Verplicht SE	CE en SE beoordelen	Keuze bevoegd
Toetscode	Toetsomschrijving - Nummer examenonderdeel - Inhoud van het onderdeel incl. (sub)domein of deeltaak	4	P.. TW. MND	m,s, p	Cijfer Vink o(m)v g	min	J/N	J/N	%				
T1	<i>Praktische opdracht: De praktijk van de verzorgingsstaat</i> Domein A (Vaardigheden) Domein D (De praktijk van de verzorgingsstaat)		P1	P	C	-	N	N	15	X			
T2	<i>Hoofdstuk Rechtsstaat</i> Domein A (Vaardigheden) Domein B (Rechtsstaat)		TW2	S	C	60	J	J	35	X			
T3	<i>Praktische opdracht: Pluriforme samenleving</i> Domein A (Vaardigheden) Domein E (Pluriforme samenleving)		P3	P	C	-	N	N	15	X			

T4	Hoofdstuk Parlementaire democratie Domein A (Vaardigheden) Domein C (Parlementaire democratie)		TW4	S	C	60	J	J	35	X		
	Het totale gewicht van het pta is 100%. Het SE-cijfer komt tot stand door de behaalde cijfers voor verschillende onderdelen met het aangegeven gewicht te vermenigvuldigen, op te tellen en te delen door 100.											

Het startcijfer wordt gebruikt voor leerlingen die niet via de reguliere weg van H4 naar H5 komen. Het startcijfer dient ter vervanging van de HAVO-4 onderdelen uit dit PTA. Indien een vak geen PTA-onderdelen in HAVO-4 kent, is het startcijfer niet van toepassing. ***Maatschappijleer wordt in havo-4 volledig afgesloten.***

PTA-cohort 2025-2027

Vak: MUZIEK

Leerjaar: 4 en 5

Opleiding: havo

Aan- geleverd door: Bn		Leerjaar	Moment	Toetsvorm	Beoordelingsvorm	Lengte	Centraal	Herkansing	Weging	Grond van de toets	Verplicht SE	CE en SE	Keuze bevoegd dezaad
Toetscode	Toetsomschrijving - Nummer examenonderdeel - Inhoud van het onderdeel incl. (sub)domein of deeltaak		P.. TW. MND	m,s, p	Cijfer Vink o(m)v g	min	J/N	J/N	%				
TE	Startcijfer (indien van toepassing) – Toelichting onder de tabel		-	-	-	-	-	-	30				
T1	T1 <u>Popmuziek en Middeleeuwen en Renaissance</u> Domein A2 (Analyseren en interpreteren) en domein A3 (Muziek en cultuur)	H4	TW3	S	cijfer	75	J	J	15	X (A3)		X (A2)	
T2	T2 <u>AML</u> H1: Melodie; H2: Ritme en Maat; H3: Samenklank; H5: Toonsoort; H6: Vorm Domein A1 (waarnemen en weten)	H4	TW4	S	cijfer	75	J	J	15			X	
T3	T3 <u>Barok, Classicisme en Romantiek</u> Domein A2 (Analyseren en interpreteren) en domein A3 (Muziek en cultuur)	H5	TW1	S	cijfer	90	J	J	15	X (A3)		X (A2)	

T4	T4 <u>Solfège</u> (mondeling, een melodie zingen en een ritme tikken na 15 min. voorbereiding) Domein B1 (Zingen en spelen)	H5	TW2	M	cijfer	30	N	N	10	X		
T5	T6 <u>Workshop havo-3 verzorgen</u> (informatie 'muziek en beroep' en <u>zelfgeschreven praktijk</u>) Domein B2 (improviseren en componeren) en domein C (Oriëntatie op studie en beroep)	H5	Per 3	PO	cijfer	30	N	N	10	X		
T6	T7 <u>PO, programma van zingen/spelen uit verschillende stijlperiodes</u> Domein B1 (Zingen en spelen)	H5	Per 3	PO	cijfer	90	N	N	20	X		
T7	T8 <u>Moderne klassieke muziek en Jazz</u> Domein A2 (Analyseren en interpreteren) en domein A3 (Muziek en cultuur)	H5	TW3	S	cijfer	90	J	J	15	X (A3)	X (A2)	
Het totale gewicht van het pta is 100%. Het SE-cijfer komt tot stand door de behaalde cijfers voor verschillende onderdelen met het aangegeven gewicht te vermenigvuldigen, op te tellen en te delen door 100.												

Het startcijfer wordt gebruikt voor leerlingen die niet via de reguliere weg van H4 naar H5 komen. Het startcijfer dient ter vervanging van de HAVO-4 onderdelen uit dit PTA. Indien een vak geen PTA-onderdelen in HAVO-4 kent, is het startcijfer niet van toepassing.

Hieronder wordt toegelicht hoe het startcijfer is opgebouwd en of een leerling hiaten moet wegwerken. Er zijn twee scenario's mogelijk:

- Een leerling doubleert HAVO-5 en heeft schoolexamentoetsen afgelegd in het cohort 24-26:

Instroom bij doublure Havo-5		
STARTCIJFER ONDERDEEL	Weging in het startcijfer	Cijfer wordt gebaseerd op
T1 <u>Popmuziek en Middeleeuwen en Renaissance</u> Domein A2 (Analyseren en interpreteren) en domein A3 (Muziek en cultuur)	1	T1 schriftelijke toets uit cohort 24-26; cijfer wordt overgenomen
T2 <u>AML</u> H1: Melodie; H2: Ritme en Maat; H3: Samenklank; H5: Toonsoort; H6: Vorm. Domein A1 (waarnemen en weten)	1	T2 toets Algemene Muziekleer uit cohort 24-26; cijfer wordt overgenomen
Het startcijfer is het gemiddelde van deze twee cijfers. Het gewicht van het startcijfer is 30%		

Instroom vanuit VWO-5		
STARTCIJFER ONDERDEEL	Weging in het startcijfer	Cijfer wordt gebaseerd op
T1 <u>Popmuziek en Middeleeuwen en Renaissance</u> Domein A2 (Analyseren en interpreteren) en domein A3 (Muziek en cultuur)	1	T1 schriftelijke toets uit cohort 24-27; cijfer wordt herbeoordeeld.
T2 <u>AML</u> H1: Melodie; H2: Ritme en Maat; H3: Samenklank; H5: Toonsoort; H6: Vorm. Domein A1 (waarnemen en weten)	1	T2 toets Algemene Muziekleer uit cohort 24-27; cijfer wordt herbeoordeeld.
Het startcijfer is het gemiddelde van deze twee cijfers. Het gewicht van het startcijfer is 30%		

Wanneer een leerling met een andere aanlooproute instroomt in HAVO-5 is er maatwerk van toepassing en beslist het bevoegd gezag wat er nodig is om tot een volledig startcijfer te komen.

PTA cohort 2025-2027

Vak: Natuurkunde

Leerjaar: 4 en 5

Opleiding: havo

Aan-geleverd door: Beij		Leerjaar	Moment	Toetsvorm	Beoordelingsvorm	Lengte	Centraal	Herkansing	Weging	Grond van de toets	Verplicht SE	CE en SE	Keuze bevoegd
Toetscode	Toetsomschrijving		P.. TW. MND	m,s, p	Cijfer Vink o(m)v g	min	J/N	J/N	%				
	- Nummer examenonderdeel - Inhoud van het onderdeel incl. (sub)domein of deeltaak												
Opmerking vooraf: De volgende vaardigheden uit domein A (verplicht SE) worden <u>bij ieder PTA-onderdeel</u> bekend verondersteld. Het gaat dan om: A1, A2, A8, A9, A10, A11, A12, A13, A15. De overige vaardigheden zijn ondergebracht bij aangegeven PTA-onderdelen.										x			
TE	Startcijfer (indien van toepassing) – Toelichting onder de tabel		-	-	-	-	-	-	30	X	X		
T1	PO Onderzoek – Experiment en Model (Domeinen: I1, I2, A3, A5, A7, A14)	4	P3	P, S	C	-	N	N	15	X			
T2	Toets Materialen en Optica – Hoofdstuk 6 en Module optica (Domeinen: D1, D2 en B3)	4	TW4	S	C	90	J	J	15	X	X		
T3	Toets Beweging en Energie – Hoofdstuk 1, 3, 7, en 8 (Domeinen: C1 en C2)	5	TW1	S	C	90	J	J	22		X		
T4	Toets Meten en Regelen – Hoofdstuk 2, 9 en Module Technische Automatisering (Domeinen: G1 en G2)	5	TW2	S	C	90	J	J	16	X	X		

T5	PO Ontwerp (Domeinen: I3, A4, A6)	5	P3	P, S	C	-	N	N	10	X		
T6	Toets Informatieoverdracht, Medische Beeldvorming en Zonnestelsel en Heelal – Hoofdstuk 4, 5, 10, 11 (Domeinen: B1, B2 en E1)	5	TW3	S	C	90	J	J	22		X	
	Het totale gewicht van het pta is 100%. Het SE-cijfer komt tot stand door de behaalde cijfers voor verschillende onderdelen met het aangegeven gewicht te vermenigvuldigen, op te tellen en te delen door 100.											

Het startcijfer wordt gebruikt voor leerlingen die niet via de reguliere weg van H4 naar H5 komen. Het startcijfer dient ter vervanging van de HAVO-4 onderdelen uit dit PTA. Indien een vak geen PTA-onderdelen in HAVO-4 kent, is het startcijfer niet van toepassing.

Hieronder wordt toegelicht hoe het startcijfer is opgebouwd en of een leerling hiaten moet wegwerken. Er zijn twee scenario's mogelijk:

- Een leerling doubleert HAVO-5 en heeft schoolexametoetsen afgelegd in het cohort 24-26:
- Een leerling stroomt vanuit VWO-5 in in HAVO-5 en heeft schoolexametoetsen afgelegd in het cohort 24-27 in VWO-5:

Wanneer een leerling met een andere aanlooproute instroomt in HAVO-5 is er maatwerk van toepassing en beslist het bevoegd gezag wat er nodig is om tot een volledig startcijfer te komen.

Instroom bij doublure Havo-5		
Startcijfer onderdeel	Weging in het startcijfer	Cijfer wordt gebaseerd op
T1 - PO Onderzoek – Experiment en Model (Domeinen: I1, I2, A3, A5, A7, A14)	1	T1 PO Onderzoek – Experiment en Model uit cohort 24-26; cijfer wordt na het schrijven van een reflectie op het leerproces (A3) overgenomen
T2 - Toets Materialen en Optica – Hoofdstuk 6 en Module optica (Domeinen: D1, D2 en B3)	1	T2 Toets Materialen en Optica uit cohort 24-26; cijfer wordt overgenomen
<i>Het startcijfer is het gemiddelde van deze twee cijfers.</i>		

Instroom vanuit VWO-5		
Startcijfer onderdeel	Weging in het startcijfer	Cijfer wordt gebaseerd op
T1 - PO Onderzoek – Experiment en Model (Domeinen: I1, I2, A3, A5, A7, A14)	1	- Herbeoordeling relevante onderdelen T1 PO Experiment, modelleren en ontwerpen uit VWO-cohort 24-27 (I1, I2, I3, A3, A5, A6, A7 en A14)
T2 - Toets Materialen en Optica – Hoofdstuk 6 en Module optica (Domeinen: D1, D2 en B3)	1	- Hiaat, deze toets moet worden gemaakt op nader te bepalen tijdstip (D1, D2 en B3)
<i>Het startcijfer is het gemiddelde van deze twee cijfers.</i>		

PTA cohort 2025-2027

Vak: Nederlands
 Leerjaar: vijfde leerjaar
 Opleiding: havo

Aangeleverd door: BMA2		Leerjaar	Moment	Toetsvorm	Beoordelingsvorm	Lengte	Centraal	Herkansing	Weging	Grond van de toets		
Toetscode	Toetsomschrijving - Nummer examenonderdeel - Inhoud van het onderdeel incl. (sub)domein of deeltaak		P.. TW. MND	m,s, p	Cijfer Vink o(m)v g	min	J/N	J/N	%	SE	Verplicht	Keuze bevoegd toezak CE en SE
TE	Startcijfer (indien van toepassing) – Toelichting onder de tabel		-	-	-	-	-	-	-			
T1	<i>Gedocumenteerd schrijven</i> Domein C, schrijfvaardigheid Domein D, argumentatieve vaardigheden Domein F, oriëntatie op studie en beroep	5	TW1	s	cijfer	120	N	N	25	X	X	
T2	<i>Parlementair debat</i> Domein B, mondelinge taalvaardigheid Domein D, argumentatieve vaardigheid	5	TW2	m	cijfer	60	N	N	25	X	X	
T3	<i>Tekstbegrip eindexamen</i> Domein A, leesvaardigheid Domein D, argumentatieve vaardigheden	5	P3	s	cijfer	120	J	J	25	X	X	

T4	<i>Mondeling letterkunde</i> Domein D, argumentatieve vaardigheden Domein E, literatuur	5	TW3	m	cijfer	20	N	N	25	X	X	
	Het totale gewicht van het pta is 100%. Het SE-cijfer komt tot stand door de behaalde cijfers voor verschillende onderdelen met het aangegeven gewicht te vermenigvuldigen, op te tellen en te delen door 100.											

Het startcijfer wordt gebruikt voor leerlingen die niet via de reguliere weg van H4 naar H5 komen. Het startcijfer dient ter vervanging van de HAVO-4 onderdelen uit dit PTA. *Indien een vak geen PTA-onderdelen in HAVO-4 kent, is het startcijfer niet van toepassing. Dit is het geval bij Nederlands.*

Hieronder wordt toegelicht hoe het startcijfer is opgebouwd en of een leerling hiaten moet wegwerken. Er zijn twee scenario's mogelijk:

- Een leerling doubleert HAVO-5 en heeft schoolexametoetsen afgelegd in het cohort 24-26:
- Een leerling stroomt vanuit VWO-5 in in HAVO-5 en heeft schoolexametoetsen afgelegd in het cohort 24-27 in VWO-5:

Wanneer een leerling met een andere aanlooproute instroomt in HAVO-5 is er maatwerk van toepassing en beslist het bevoegd gezag wat er nodig is om tot een volledig startcijfer te komen.

Instroom bij doublure Havo-5		
Startcijfer onderdeel	Weging in het startcijfer	Cijfer wordt gebaseerd op
Geen startcijfer, want leerling begint met een schone lei.	Niet van toepassing	Niet van toepassing

Instroom vanuit VWO-5		
Startcijfer onderdeel	Weging in het startcijfer	Cijfer wordt gebaseerd op
Geen startcijfer, want leerling begint met een schone lei.	Niet van toepassing	Niet van toepassing

PTA cohort 2025-2027

Vak: O&O

Leerjaar: 4 en 5

Opleiding: havo

Aan-geleverd door: Beij		Leerjaar	Moment	Toetsvorm	Beoordelingsvorm	Lengte	Centraal	Herkansing	Weging	Grond van de toets	Verplicht SE	CE en SE	Keuze bevoegd
Toetscode	Toetsomschrijving - Nummer examenonderdeel - Inhoud van het onderdeel incl. (sub)domein of deeltaak		P.. TW. MND	m,s, p	Cijfer Vink o(m)v g	min	J/N	J/N	%				
TE	Startcijfer (indien van toepassing) – Toelichting onder de tabel		-	-	-	-	-	-	30				
T1	T1 - Tussentijds resultaat product keuzeproject <i>Domein A1 (Informatievaardigheden gebruiken), A5 (Onderzoeken), B4 (Kennisgerichtheid)</i> <i>Minstens 1 subdomein uit domein D, naar keuze van de leerling</i>	H4	P3	P, S, M	C	7 wkn	N	N	5	X			
T2	T2 - Tussentijds resultaat proces keuzeproject <i>Domein A2 (Communiceren), B3 (Ondernemenden klantgerichtheid)</i>	H4	P3	P, S, M	C	7 wkn	N	N	5	X			
T3	T3 - Eindresultaat product keuzeproject <i>Domein A3 (Waarderen en oordelen), A6 (Ontwerpen), B1 (Inventiviteit) Minstens 1 subdomein uit domein D, zoals door de leerling gekozen bij T1</i>	H4	TW4, P4	P, S, M	C	120 min 7 wkn	J	N	10	X			

T4	T4 - Eindresultaat proces keuzeproject <i>Domein A4 (Samenwerken), B2 (Projectmatig werken)</i>	H4	P4	P, S, M	C	7 wkn	N	N	10	X		
T5	T5 - Voorbereiding meesterproef – product <i>Domein C6 (Werken in de werelden van bèta-techniek) Minstens 1 subdomein uit domein D, naar keuze van de leerling en anders dan de keuze bij T1</i>	H5	P1	P, S	C	7 wkn	N	N	7	X		
T6	T6 - Voorbereiding meesterproef – proces <i>Domein C2 (Leren)</i>	H5	P1	P, S	C	7 wkn	N	N	7	X		
T7	T7 - Individuele verdieping	H5	P1, P2	P, S	C	14 wkn	N	N	8			X
T8	T8 - Tussentijdse resultaat meesterproef – product <i>Domein C3 (Kwaliteitsbewustzijn), C5 (Kennis verwerven, selecteren en toepassen) Minstens 1 subdomein uit domein D, naar keuze van de leerling zoals gekozen bij T5</i>	H5	P2	P, S, M	C	7 wkn	N	N	6	X		
T9	T9 - Tussentijdse resultaat meesterproef – proces	H5	P2	P, S, M	C	7 wkn	N	N	6	X		
T10	T10 - Eindproduct meesterproef <i>Domein A7 (Modelvorming), A8 (Natuurwetenschappelijk instrumentarium), C4 (Projecten uitvoeren) Minstens 1 subdomein uit domein D, naar keuze van de leerling zoals gekozen bij T5</i>	H5	P3	P, S, M	C	7 wkn	N	N	18	X		
T11	T11 - Eindbeoordeling proces meesterproef <i>Domein C1 (Ontwikkelen als persoon en professional)</i>	H5	P3	P, S, M	C	7 wkn	N	N	18	X		
	Het totale gewicht van het pta is 100%. Het SE-cijfer komt tot stand door de behaalde cijfers voor verschillende onderdelen met het aangegeven gewicht te vermenigvuldigen, op te tellen en te delen door 100.											

Opmerkingen

- Aan het begin van het schooljaar in zowel H4 als H5, zal via de vaksite op SOM bekend worden gemaakt welke product- en procesonderdelen er vereist zijn om betreffend toetscijfer tot stand te laten komen.
- Gezien de aard van de O&O-projecten en de zware nadruk op werken in teamverband, is het niet mogelijk een project te herkansen. Wanneer een leerling door langdurige overmacht (bijv. ziekte) niet in staat is om (substantieel) aan een project deel te nemen, beslist de docent in overleg met bevoegd gezag over al dan geen mogelijkheid tot reparatie.
- Wanneer aan het einde het schoolexamen O&O met een voldoende is afgerond, dan ontvangt de leerling bij zijn/haar diploma een Technasium-certificaat.

Het startcijfer wordt gebruikt voor leerlingen die niet via de reguliere weg van H4 naar H5 komen. Het startcijfer dient ter vervanging van de HAVO-4 onderdelen uit dit PTA. Indien een vak geen PTA-onderdelen in HAVO-4 kent, is het startcijfer niet van toepassing.

Hieronder wordt toegelicht hoe het startcijfer is opgebouwd en of een leerling hiaten moet wegwerken. Er zijn twee scenario's mogelijk:

- Een leerling doubleert HAVO-5 en heeft schoolexamentoetsen afgelegd in het cohort 24-26:
- Een leerling stroomt vanuit VWO-5 in in HAVO-5 en heeft schoolexamentoetsen afgelegd in het cohort 24-27 in VWO-5:

Wanneer een leerling met een andere aanlooproute instroomt in HAVO-5 is er maatwerk van toepassing en beslist het bevoegd gezag wat er nodig is om tot een volledig startcijfer te komen.

Instroom bij doublure Havo-5		
Startcijfer onderdeel	Weging in het startcijfer	Cijfer wordt gebaseerd op
T1 - Tussentijds resultaat product keuzeproject <i>Domein A1 (Informatievaardigheden gebruiken), A5 (Onderzoeken), B4 (Kennisgerichtheid)</i> <i>Minstens 1 subdomein uit domein D, naar keuze van de leerling</i>	5	T1 uit PTA O&O 24-26
T2 - Tussentijds resultaat proces keuzeproject <i>Domein A2 (Communiceren), B3 (Ondernemenden klantgerichtheid)</i>	5	T2 uit PTA O&O 24-26
T3 - Eindresultaat product keuzeproject	10	T3 uit PTA O&O 24-26

<i>Domein A3 (Waarderen en oordelen), A6 (Ontwerpen), B1 (Inventiviteit)</i> <i>Minstens 1 subdomein uit domein D, zoals door de leerling gekozen bij T1</i>		
T4 - Eindresultaat proces keuzeproject <i>Domein A4 (Samenwerken), B2 (Projectmatig werken)</i>	10	T4 uit PTA O&O 24-26

Instroom vanuit VWO-5		
Startcijfer onderdeel	Weging in het startcijfer	Cijfer wordt gebaseerd op
T1 - Tussentijds resultaat product keuzeproject <i>Domein A1 (Informatievaardigheden gebruiken), A5 (Onderzoeken), B4 (Kennisgerichtheid)</i> <i>Minstens 1 subdomein uit domein D, naar keuze van de leerling</i>	5	Het gemiddelde van de cijfers T1 en T5 uit VWO PTA 24-27
T2 - Tussentijds resultaat proces keuzeproject <i>Domein A2 (Communiceren), B3 (Ondernemenden klantgerichtheid)</i>	5	Het gemiddelde van de cijfers T2 en T6 uit VWO PTA 24-27
T3 - Eindresultaat product keuzeproject <i>Domein A3 (Waarderen en oordelen), A6 (Ontwerpen), B1 (Inventiviteit)</i> <i>Minstens 1 subdomein uit domein D, zoals door de leerling gekozen bij T1</i>	10	Het gemiddelde van de cijfers T3 en T7 uit VWO PTA 24-27
T4 - Eindresultaat proces keuzeproject <i>Domein A4 (Samenwerken), B2 (Projectmatig werken)</i>	10	Het gemiddelde van de cijfers T4 en T8 uit VWO PTA 24-27

PTA cohort 2025-2027

Vak: Profielwerkstuk

Leerjaar: 5

Opleiding: havo

Aan- geleverd door: sdb		Leerjaar	Moment	Toetsvorm	Beoordelingsvorm	Lengte	Centraal	Herkansing	Weging	Grond van de toets		
Toetscode	Toetsomschrijving - Nummer examenonderdeel - Inhoud van het onderdeel incl. (sub)domein of deeltaak		P.. TW. MND	m,s,p	Cijfer Vink o(m) vg	min	J/N	J/N	%	SE	Verplicht	Keuze bevoegd gezaag CE en SE
TE	Startcijfer (indien van toepassing) – Toelichting onder de tabel		-	-	-	-	-	-	100			
T1	T1 Profielwerkstuk Toelichting totstandkoming cijfer: zie handleiding PWS	H5	P1 t/m P3	M, S, P	Cijfer		N	N	100	X		
	Het totale gewicht van het pta is 100%. Het SE-cijfer komt tot stand door de behaalde cijfers voor verschillende onderdelen met het aangegeven gewicht te vermenigvuldigen, op te tellen en te delen door 100.											

Instroom bij doublure Havo-5		
Startcijfer onderdeel	Weging in het startcijfer	Cijfer wordt gebaseerd op
T1	100%	Keuze aan de leerling om het volledige PWS opnieuw te doen of het cijfer uit cohort 24-26 over te nemen.

Instroom vanuit VWO-5		
Startcijfer onderdeel	Weging in het startcijfer	Cijfer wordt gebaseerd op
T1	100%	Keuze aan de leerling om het volledige PWS opnieuw te doen of het VWO-cijfer uit cohort 24-27 over te nemen.

Aan-geleverd door: Duk		Leerjaar	Moment	Toetsvorm	Beoordelingsvorm	Lengte	Centraal	Herkansing	Weging	Grond van de toets	Verplicht SE	CE en SE	Keuze bevoegd
Toetscode	Toetsomschrijving		P.. TW. MND	m,s, p	Cijfer Vink o(m)v g	min	J/N	J/N	%				
TE	Startcijfer (indien van toepassing)	-	-	-	-	-	-	-					
T1	Domeinen: Getallen, Verhoudingen, Meten & Meetkunde en Verbanden. Deels zonder rekenmachine en deels met rekenmachine	4	TW3	s	cijfer	120	J	J	100	X			
Het totale gewicht van het PTA is 100%. Het SE-cijfer komt tot stand door de behaalde cijfers voor verschillende onderdelen met het aangegeven gewicht te vermenigvuldigen, op te tellen en te delen door 100.													

Het startcijfer wordt gebruikt voor leerlingen die niet via de reguliere weg van H4 naar H5 komen. Het startcijfer is voor het vak rekenen niet van toepassing. Instromers in havo 5 die geen wiskunde in hun pakket hebben en die geen rekentoets in havo 4 hebben gemaakt, moeten deze alsnog maken in havo 5.

Een eventuele herkansing valt buiten de normale herkansingsregeling en wordt met de docent afgesproken.

PTA cohort 2025-2027

Vak: Scheikunde

Leerjaar: 5

Opleiding: havo

Aan-geleverd door: STN2		Leerjaar	Moment	Toetsvorm	Beoordelingsvorm	Lengte	Centraal	Herkansing	Weging	Grond van de toets	Verplicht SE	CE en SE	Keuze bevoegd
Toetscode	Toetsomschrijving - Nummer examenonderdeel - Inhoud van het onderdeel incl. (sub)domein of deeltaak		P.. TW. MND	m,s, p	Cijfer Vink o(m)v g	min	J/N	J/N	%				
TE	Startcijfer (indien van toepassing) – Toelichting onder de tabel		-	-	-	-	-	-	20				
T1	T1 Scheiden, reageren bouwstenen van stoffen Domein A1, B1-B5, C1, D1	H4	39	S	Cijfer	60	J	J	10	X	X		
T2	T2 Zouten Domein A1, B1-B5, C1, C2, C8	H4	TW3	S	Cijfer	60	J	J	10	X	X		
T3	T3 Zuren en Basen Domein A1, B1-B5, C1, C2, C4, C8	H5	TW1	S	Cijfer	90	J	J	15	X	X		
T4	T4 Redox	H5	47/48	S	Cijfer	90	J	J	15	X	X		

	Domein A1, C1, C2, C8											
T5	T5 Industrie, duurzaamheid en rekenen Domein A1, B1-B4, C1, C2, C3, C5-C8, E1-E3, F1-F5, G2, G3 NIET HERKANSBAAR	H5	TW2	S	Cijfer	90	J	N	20	X	X	
T6	T6 Praktische opdracht Domein A, B1-B4, C1, C2, D1-D4, F4 NIET HERKANSBAAR	H5	P3	P/S	Cijfer	90	N	N	10	X		
T7	T7 Kunststoffen en chemie vh leven Domein A-1, B1-B4, C1, C2, C6, E1-E3, G1, G4, G5,	H5	TW4	S	Cijfer	90	J	J	20	X	X	
	Het totale gewicht van het pta is 100%. Het SE-cijfer komt tot stand door de behaalde cijfers voor verschillende onderdelen met het aangegeven gewicht te vermenigvuldigen, op te tellen en te delen door 100.											

Het startcijfer wordt gebruikt voor leerlingen die niet via de reguliere weg van H4 naar H5 komen. Het startcijfer dient ter vervanging van de HAVO-4 onderdelen uit dit PTA. Indien een vak geen PTA-onderdelen in HAVO-4 kent, is het startcijfer niet van toepassing.

Hieronder wordt toegelicht hoe het startcijfer is opgebouwd en of een leerling hiaten moet wegwerken. Er zijn twee scenario's mogelijk:

- Een leerling doubleert HAVO-5 en heeft schoolexamentoetsen afgelegd in het cohort 24-26:
- Een leerling stroomt vanuit VWO-5 in in HAVO-5 en heeft schoolexamentoetsen afgelegd in het cohort 24-27 in VWO-5:

Wanneer een leerling met een andere aanlooproute instroomt in HAVO-5 is er maatwerk van toepassing en beslist het bevoegd gezag wat er nodig is om tot een volledig startcijfer te komen.

Instroom bij doublure Havo-5		
Startcijfer onderdeel	Weging in het startcijfer	Cijfer wordt gebaseerd op
T1 Scheiden, reageren bouwstenen stoffen Domein A1, B1-B5, C1, D1	1	T1 Scheiden, reageren en bouwstenen van stoffen Cijfer wordt overgenomen uit cohort 2024 2026 (havo)
T2 Zouten Domein A1, B1-B5, C1, C2, C8	1	T2 Zouten Cijfer wordt overgenomen uit cohort 2024 2025 (havo)
Het startcijfer is het gemiddelde van deze twee cijfers		

Instroom vanuit VWO-5		
Startcijfer onderdeel	Weging in het startcijfer	Cijfer wordt gebaseerd op
T1 Scheiden, reageren bouwstenen stoffen Domein A1, B1-B5, C1, D1	1	Hiaat, moet op nader te bepalen moment worden ingehaald.
T2 Zouten Domein A1, B1-B5, C1, C2, C8	1	Hiaat, moet op nader te bepalen moment worden ingehaald.
Het startcijfer is het gemiddelde van deze twee cijfers		

PTA cohort 2025-2027

Vak: Teken
 Leerjaar: 4 en 5
 Opleiding: havo

Aan-geleverd door: DRS		Leerjaar	Moment	Toetsvorm	Beoordelingsvorm	Lengte	Centraal	Herkansing	Weging	Grond van de toets	Verplicht	CE en SE	Keuze bevoegd
Toetscode	Toetsomschrijving		P.. TW. MND	m,s, p	Cijfer Vink o(m)v g	min	J/N	J/N	%	SE			
TE	Startcijfer (indien van toepassing) – Toelichting onder de tabel		-	-	-	-	-	-	43	X		X	
T1	T1 Beeldbeschouwing Subdomein A1: Beschrijven, onderzoeken en interpreteren	H4	TW4	S	C	90	J	J	7			X	
T2	T2 Opdracht thematisch Domein B: Praktijk Domein C: Oriëntatie op studie en beroep	H4	Per 3	P	C	Nvt	N	N	9	X			
T3	T3 Opdracht grafische vormgeving Domein B: Praktijk Domein C: Oriëntatie op studie en beroep	H4	Per 2	P	C	Nvt	N	N	9	X			

T4	T4 Opdracht dagdeel in de tw thematisch Domein B: Praktijk Domein C: Oriëntatie op studie en beroep	H4	TW1 Per 1	P	C	360	J	N	9	X		
T5	T5 Opdracht thematisch foto/film Domein B: Praktijk Domein C: Oriëntatie op studie en beroep	H4	Per 4	P	C	Nvt	N	N	9	X		
T6	T6 Opdracht examenthema Domein B: Praktijk Domein C: Oriëntatie op studie en beroep	H5	Per 1	P	C	Nvt	N	N	11	X		
T7	T7 Opdracht zelfportret Domein B: Praktijk Domein C: Oriëntatie op studie en beroep	H5	Per 2	P	C	Nvt	N	N	11	X		
T8	T8 Opdracht dagdeel in de toetsweek Grafiek Domein B: Praktijk Domein C: Oriëntatie op studie en beroep.	H5	TW 2	P	C	360	J	N	10	X		
T9	T9 Kunstgeschiedenis Romaans t/m hedendaagse kunst. Subdomein A1: Beschrijven, onderzoeken en interpreteren in samenhang met Subdomein A2: Beschouwen	H5	TW 2	S	C	60	J	J	7		X	
T10	T10 Opdracht illustreren Domein B: Praktijk Domein C: Oriëntatie op studie en beroep	H5	Per 3	P	C	Nvt	N	N	11	X		
T11	T11 Kunstgeschiedenis Eindexamenthema Subdomein A1: Beschrijven, onderzoeken en interpreteren in samenhang met Subdomein A2: Beschouwen	H5	Tw 3	S	C	60	J	J	7		X	
	Het totale gewicht van het pta is 100%. Het SE-cijfer komt tot stand door de behaalde cijfers voor verschillende onderdelen met het aangegeven gewicht te vermenigvuldigen, op te tellen en te delen door 100.											

Het startcijfer wordt gebruikt voor leerlingen die niet via de reguliere weg van H4 naar H5 komen. Het startcijfer dient ter vervanging van de HAVO-4 onderdelen uit dit PTA. Indien een vak geen PTA-onderdelen in HAVO-4 kent, is het startcijfer niet van toepassing.

Hieronder wordt toegelicht hoe het startcijfer is opgebouwd en of een leerling hiaten moet wegwerken. Er zijn twee scenario's mogelijk:

- Een leerling doubleert HAVO-5 en heeft schoolexamantoetsen afgelegd in het cohort 24-26:
- Een leerling stroomt vanuit VWO-5 in in HAVO-5 en heeft schoolexamantoetsen afgelegd in het cohort 24-27 in VWO-5:

Wanneer een leerling met een andere aanlooproute instroomt in HAVO-5 is er maatwerk van toepassing en beslist het bevoegd gezag wat er nodig is om tot een volledig startcijfer te komen.

Instroom bij doublure Havo-5		
Startcijfer onderdeel	Weging in het startcijfer	Cijfer wordt gebaseerd op
T1 Beeldbeschouwing Subdomein A1: Beschrijven, onderzoeken en interpreteren	7	T1 Beeldbeschouwing uit cohort havo 24-26 cijfer wordt overgenomen
T2 Opdracht thematisch Domein B: Praktijk Domein C: Oriëntatie op studie en beroep	9	T2 Opdracht thematisch uit cohort havo 24-26 cijfer wordt overgenomen
T3 Opdracht grafische vormgeving Domein B: Praktijk Domein C: Oriëntatie op studie en beroep	9	T3 Opdracht grafische vormgeving uit cohort havo 24-26 cijfer wordt overgenomen
T4 Opdracht dagdeel in de tw thematisch Domein B: Praktijk Domein C: Oriëntatie op studie en beroep	9	T4 Opdracht dagdeel in de tw naar waarneming uit cohort havo 24-26 cijfer wordt overgenomen
T5 Opdracht thematisch foto/film Domein B: Praktijk Domein C: Oriëntatie op studie en beroep	9	T5 Opdracht thematisch foto/film uit cohort havo 24-26 cijfer wordt overgenomen

Het totale gewicht van het startcijfer is 43%. Het start-cijfer komt tot stand door de behaalde cijfers voor verschillende onderdelen met het aangegeven gewicht te vermenigvuldigen, op te tellen en te delen door 43.		
Instroom bij doublure VWO-5		
Startcijfer onderdeel	Weging in het startcijfer	Cijfer wordt gebaseerd op
T1 Beeldbeschouwing Subdomein A1: Beschrijven, onderzoeken en interpreteren	7	T1 Beeldbeschouwing uit cohort havo 25-27 Toets moet ingehaald worden.
T2 Opdracht thematisch Domein B: Praktijk Domein C: Oriëntatie op studie en beroep	9	Het gemiddelde van: T5 Thematisch praktische opdracht: Impressionnisme DOMEIN B, C uit cohort VWO 24-27 cijfer wordt overgenomen T6 Praktijkmiddag 1 ^e période Eindwerk uit cohort VWO 24-27 cijfer wordt overgenomen
T3 Opdracht grafische vormgeving Domein B: Praktijk Domein C: Oriëntatie op studie en beroep	9	Het gemiddelde van: T7 Toegepaste opdracht: Folder DOMEIN A2, C uit cohort VWO 24-27 cijfer wordt overgenomen T8 Praktijkmiddag 2 ^e période Eindwerk uit cohort VWO 24-27 cijfer wordt overgenomen
T4 Opdracht dagdeel in de tw thematisch Domein B: Praktijk Domein C: Oriëntatie op studie en beroep	9	Het gemiddelde van: T9 Thematisch praktische opdracht: Dagboek DOMEIN A2, C uit cohort VWO 24-27 cijfer wordt overgenomen T10 Praktijkmiddag 3 ^e période Eindwerk uit cohort VWO 24-27 cijfer wordt overgenomen
T5 Opdracht thematisch foto/film Domein B: Praktijk Domein C: Oriëntatie op studie en beroep	9	T11 Thematisch praktische opdracht : Examendeel - foto DOMEIN A2, C uit cohort VWO 24-27 cijfer wordt overgenomen

Het totale gewicht van het startcijfer is 43%. Het start-cijfer komt tot stand door de behaalde cijfers voor verschillende onderdelen met het aangegeven gewicht te vermenigvuldigen, op te tellen en te delen door 43.

PTA cohort 2025-2027

Vak: vhbo
 Leerjaar: 4 en 5
 Opleiding: havo

Aan-geleverd door: Jnj2 + Svs		Leerjaar	Moment	Toetsvorm	Beoordelingsvorm	Lengte	Centraal	Herkansing	Weging	Grond van de toets		
Toetscode	Toetsomschrijving - Nummer examenonderdeel - Inhoud van het onderdeel incl. (sub)domein of deeltaak		P.. TW. MND	m,s, p	Cijfer Vink o(m)v g	min	J/N	J/N	%	Verplicht SE	CE en SE	Keuze bevoegd
TE	Startcijfer (indien van toepassing) + Toelichting onder de tabel		-	-	-	-	-	-	60			
T1	Bezoek aan HBO, verslag inleveren + Pitch 1	4	P1/2	M/S	OVG		N	N*	10			X
T2	Stagedag (incl. verslag) + Pitch 1	4	P1	M/S	OVG		N	N*	10			X
T3	Opdrachten uit Qompas + Pitch 2	4	P2/3	M/S	OVG		N	N*	10			X
T4	Bezoek HBO/MBO (incl. verslag) + Pitch 2	4	P2/3	M/S	OVG		N	N*	10			X
T5	Extra activiteit (incl. verslag) + Pitch 3	4	P1-4	M/S	OVG		N	N*	10			X
T6	Bezoek PWS-markt (incl. verslag) + Pitch 3	4	P3	M/S	OVG		N	N*	10			X
T7	Kick-off PWS, pitch PWS	5	P1	P	OVG		N	N*	10			X

T8	Meeloopdag of Open Dag met gekoppeld een praktische opdracht	5	P1-2	P	OVG		N	N*	10			X
T9	Meeloopdag of Open Dag met gekoppeld een praktische opdracht	5	P1-3	P	OVG		N	N*	10			X
T10	Motivatiefbrief vervolgopleiding	5	P3	P/S	OVG		N	N*	10			X
	Om VHBO te kunnen afsluiten dienen T1 t/m T10 allemaal met een V of G beoordeeld te zijn. De eindbeoordeling voor VHBO is het gemiddelde van deze beoordelingen.											

* Een gemiste opdracht wordt gecompenseerd met een vervangende opdracht in overleg met de mentor.

GEBRUIKTE METHODE in havo-4: Qompas (digitale methode)

Het startcijfer wordt gebruikt voor leerlingen die niet via de reguliere weg van H4 naar H5 komen. Het startcijfer dient ter vervanging van de HAVO-4 onderdelen uit dit PTA. Indien een vak geen PTA-onderdelen in HAVO-4 kent, is het startcijfer niet van toepassing.

Hieronder wordt toegelicht hoe het startcijfer is opgebouwd en of een leerling hiaten moet wegwerken. Er zijn twee scenario's mogelijk:

- Een leerling doubleert HAVO-5 en heeft schoolexamentoetsen afgelegd in het cohort 24-26:
- Een leerling stroomt vanuit VWO-5 in in HAVO-5 en heeft schoolexamentoetsen afgelegd in het cohort 24-27 in VWO-5:

Wanneer een leerling met een andere aanlooproute instroomt in HAVO-5 is er maatwerk van toepassing en beslist het bevoegd gezag wat er nodig is om tot een volledig startcijfer te komen.

Instroom bij doublure Havo-5		
Startcijfer onderdeel	Weging in het startcijfer	Cijfer wordt gebaseerd op
H4 onderdelen T1 tm T6	60	De onderdelen T1 tm T6 uit het pta vhbo van 24-26 moeten alle zes met 'V' of 'G' beoordeeld zijn. Het gemiddelde ('V' of 'G') van H4 wordt dan overgenomen als startcijfer.

Instroom vanuit VWO-5		
Startcijfer onderdeel	Weging in het startcijfer	Cijfer wordt gebaseerd op
H4 onderdelen T1 t/m T6	60	De onderdelen T2 t/m T4 uit het pta lob van cohort 2427 moeten alle drie met een 'V' of een 'G' beoordeeld zijn. Het gemiddelde van deze drie onderdelen wordt overgenomen als startcijfer.
<i>Aanvullend</i>		
T7		T1 uit het pta lob van cohort 2427 wordt overgenomen wanneer deze met een 'V' of 'G' beoordeeld is.

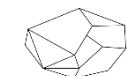
Aan-geleverd door: RKR		Leerjaar	Moment	Toetsvorm	Beoordelings vorm	Lengte	Centraal	Herkansing	Weging	Grond van de toets		
										Verplicht SE	CE en SE	Keuze bevoegd gezag
Toetscode	Toetsomschrijving		P.. TW. MND	m,s, p	Cijfer Vink o(m)v g	min	J/N	J/N	%			
TE	Startcijfer (indien van toepassing) – Toelichting onder de tabel		-	-	-	-	-	-	35			
	Alle toetsen in combinatie met Domein A (Vaardigheden).											
T1	Domein B3 (Telproblemen), D (Verandering): H4. Handig tellen + H5. Veranderingen	H4	TW3	s	C	90	J	J	20	X		
T2	Domein E5 (Statistiek met ICT) (met E1 t/m E4 waar nodig): H8. Statistiek met de computer	H4	P4	p	C	-	N	N	15	X		
T3	Domein B1 (Rekenen), B2 (Algebra) en C (Verbanden): H6. Rekenregels en formules + H9. Exponentiële verbanden Met voorkennis uit 4 Havo	H5	TW1	s	C	90	J	J	20		X	

T4	Domein B1 (Rekenen), B2 (Algebra) en C (Verbanden), E (Statistiek, zonder E5): H10. Statistiek gebruiken + H11. Formules en variabelen Met voorkennis uit 4 Havo	H5	TW2	s	C	90	J	J	20		X	
T5	Domein A (Vaardigheden), B1 (Rekenen), B2 (Algebra), C (Verbanden), E1 t/m E4 (Statistiek zonder ICT): Alle Examenstof in samenhang. (H12: Examenvoorbereiding 12.1 t/m 12.5)	H5	TW3	s	C	120	J	J	25		X	
	Het totale gewicht van het PTA is 100%. Het SE-cijfer komt tot stand door de behaalde cijfers voor verschillende onderdelen met het aangegeven gewicht te vermenigvuldigen, op te tellen en te delen door 100.											

Berekening startcijfer voor leerlingen die niet op de regulier manier in H5 zijn gekomen.

Instroom bij doublure Havo-5		
Startcijfer onderdeel	Weging in het startcijfer (TE)	Cijfer wordt gebaseerd op
Domein B3 (Telproblemen), D (Verandering): H4. Handig tellen + H5. Veranderingen	20	PTA cohort (24-26) T1
Domein E5 (Statistiek met ICT) (met E1 t/m E4 waar nodig): H8. Statistiek met de computer	15	PTA cohort (24-26) T2

Instroom vanuit VWO-5		
Startcijfer onderdeel	Weging in het startcijfer (TE)	Cijfer wordt gebaseerd op
Domein B3 (Telproblemen), D (Verandering): H4. Handig tellen + H5. Veranderingen	20	Hiaat. Toets inhalen.
Domein E5 (Statistiek met ICT) (met E1 t/m E4 waar nodig): H8. Statistiek met de computer	15	PTA cohort (24-27) T3 (zonder herbeoordeling)

Aan- geleverd door: RKR		Leerjaar	Moment	Toetsvorm	Beoordelings vorm	Lengte	Centraal	Herkansing	Weging	Grond van de toets		
										Verplicht SE	CE en SE	Keuze bevoegd gezag
Toets code	Toetsomschrijving		P.. TW. MND	m,s, p	Cijfer Vink o(m)v g	min	J/N	J/N	%			
TE	Startcijfer (indien van toepassing) – Toelichting onder de tabel		-	-	Cijfer	-	-	-	40			
	Alle toetsen in combinatie met Domein A (Vaardigheden).											
T1	H1. Formules, grafieken en vergelijkingen H4. Werken met formules Domein B1 (Standaardfuncties), B2 (Vergelijkingen en ongelijkheden)	H4	TW2	s	C	90	J	J	15		X	
T2	H2. Veranderingen H6. De afgeleide functie Domein D (Toegepaste Analyse)	H4	TW3	s	C	90	J	J	15		X	
T3	Meetkunde in 2D en 3D Domein A2 Profiel specifieke vaardigheden.	H4	P2	p			N	N	10	X		X
T4	H8. Goniometrie H9. Expon. en Log functies + voorkennis Domein B (Functies, Grafieken en vergelijkingen) **	H5	TW1	s	C	90	J	J	20		X	

T5	H7. Lijnen en Cirkels H10. Meetkundige Berekeningen + voorkennis Domein C (Meetkundige berekeningen)	H5	TW2	s	C	90	J	J	20		X	
T6	Examenstof Domein B (Functies, grafieken en vergelijkingen), C (Meetkundige berekeningen) en D (Toegepaste analyse) in combinatie met A (Vaardigheden) **	H5	TW3	s	C	120	J	J	20	X	X	
	Het totale gewicht van het PTA is 100%. Het SE-cijfer komt tot stand door de behaalde cijfers voor verschillende onderdelen met het aangegeven gewicht te vermenigvuldigen, op te tellen en te delen door 100.											

****Let op!: Bij deze toetsen moet de GR in de examenstand gezet zijn.**

Instroom bij doublure Havo-5		
Startcijfer onderdeel	Weging in het startcijfer (TE)	Cijfer wordt gebaseerd op
H1. Formules, grafieken en vergelijkingen H4. Werken met formules Domein B1 (Standaardfuncties), B2 (Vergelijkingen en ongelijkheden)	15	T1 cohort 24-26
H2. Veranderingen H6. De afgeleide functie Domein D (Toegepaste Analyse)	15	T2 cohort 24-26
Meetkunde in 2D en 3D Domein A2 Profiel specifieke vaardigheden.	10	T3 cohort 24-26

<u>Instroom vanuit VWO-5</u>		
TE: Startcijfer onderdeel	Weging in het startcijfer (TE)	Cijfer wordt gebaseerd op
H1. Formules, grafieken en vergelijkingen H4. Werken met formules Domein B1 (Standaardfuncties), B2 (Vergelijkingen en ongelijkheden)	15	Hiaat. Toets inhalen.
H2. Veranderingen H6. De afgeleide functie Domein D (Toegepaste Analyse)	15	Hiaat. Toets inhalen.
Meetkunde in 2D en 3D Domein A2 Profiel specifieke vaardigheden.	10	PTA vwo (cohort 24-27) T1 (zonder herbeoordeling)

13. PTA's en herkansingsregeling Q-vakken

Q-vakken heette voorheen Q-highschool. In de vak-pta's is deze oude naam nog zichtbaar.

HERKANSINGSREGELING PARCOURSEN Q-VAKKEN 2026-2027

**Document Herkansingsregeling parcoursen
26-27**

<i>Auteur</i>	Afdeling M&O
<i>Eigenaar</i>	CvB
<i>Beheerder</i>	Secretariaat CvB
<i>Status</i>	Datum
<i>Ontmoeting</i>	--
<i>GMR</i>	15.09.2026
<i>CvB</i>	22.09.2026

DEFINITIEF versie 1.0

Inleiding

De parcoursen van de Q-vakken worden gevolgd door leerlingen die zijn ingeschreven bij verschillende Quadraamscholen (scholen van inschrijving). Deze scholen kennen elk een eigen herkansingsregeling en afspraken met betrekking tot doubleren. Deze regelingen en afspraken verschillen onderling in meer of mindere mate van elkaar.

De parcoursen worden door de Q-vakken ingericht en uitgevoerd conform de Regeling Doelmatig en Doeltreffend Onderwijs Quadraam, d.d. 22 januari 2022 waarin is vastgelegd dat de directeur van **de ontvangende school** eindverantwoordelijk is voor de kwaliteit van het onderwijs en de afname van het examen van het Parcours dat aan deze school is toegewezen. In het Overzicht koppeling vakken Q-vakken aan scholen d.d. 10-07-2023 is vastgelegd welk parcours aan welke Quadraamschool is gekoppeld.

Om eenduidigheid te creëren voor alle leerlingen die via de Q-vakken een parcours doen, is deze herkansingsregeling opgesteld. Deze komt voor de Q-vakkenleerlingen bovenop de herkansingsregeling van de school van inschrijving.

Bij het opstellen van de herkansingsregeling Q-vakken zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- I. Binnen Q-vakken worden de parcoursen modulair opgebouwd en getoetst. Elke module wordt met een toets afgesloten.
- II. De herkansingsregeling Q-vakken is in overeenstemming met het Examenreglement Quadraam, artikel 12. Herkansing en herexamen (zie bijlage 1)
- III. De herkansingsregeling komt bovenop de regeling van de eigen school en betekent dus een extra herkansing voor een leerling die een Q-vakkenparcours volgt.
- IV. Deze regeling betreft alleen de toetsen van het schoolexamen

Begrippen

Parcours:	Modulair opgebouwd examenvak verzorgd door de Q-vakken
Toets:	Schriftelijke of mondelinge toets, een praktische opdracht en/of handelingsdeel. Schriftelijke en mondelinge toetsen, evenals praktische opdrachten worden met een cijfer beoordeeld. Handelingsdelen moeten naar behoren zijn voor de afsluiting van het schoolexamen.
Schoolexamen:	De onderdelen van het examen, waarvoor de school de opgaven produceert en het eindcijfer bepaalt. In het parcours-PTA staat vermeld welke toetsen van het Q-highparcours onderdeel zijn van het schoolexamen.
Centraal Examen:	De examens die landelijk worden afgelegd en centraal worden bepaald.
Inhaaltoets:	Het alsnog deelnemen aan een onderdeel/-delen van het schoolexamen, omdat niet deelgenomen is aan de oorspronkelijke toets.
Herkansing:	Het opnieuw deelnemen aan een onderdeel/-delen van het schoolexamen.

Bepalingen m.b.t. herkansingen

- 1.1 Een leerling die deelneemt aan een Q-vakken-parcours heeft per volledig parcours voor zowel de havo als het vwo recht op één herkansing per leerjaar. Indien een kandidaat geen gebruik maakt van de herkansing in een leerjaar, dan vervalt het recht op deze herkansing na het afsluiten van het desbetreffende schooljaar. Voor versnellers geldt ook één herkansing per schooljaar.
- 1.2 Een toets kan worden herkanst ongeacht het hiervoor behaalde cijfer.
- 1.3 Het hoogste cijfer, behaald bij de oorspronkelijke toets en de herkansing, geldt als definitief cijfer voor die toets.
- 1.4 Inhaaltoetsen vinden gelijktijdig plaats met herkansingen. De leerlingen worden op tijd, minimaal één week voor de afname, op de hoogte gebracht van de afnamemomenten.
- 1.5 De herkansingen vinden na elk blok plaats. De leerlingen worden op tijd, minimaal één week voor de afname, op de hoogte gebracht van de afnamemomenten.
- 1.6 In het PTA staat aangegeven welke onderdelen/toetsen/praktische opdrachten herkanst kunnen worden.
- 1.7 De herkansing (mondeling of schriftelijk) heeft dezelfde vorm of, als dat niet mogelijk is, een vergelijkbare vorm met gelijke eisen als de oorspronkelijke toets.
- 1.8 Indien een leerling aan het einde van het schooljaar, na blok 4 (voor examenleerlingen na blok 3) nog een herkansing heeft, mag hij die inzetten voor elke gevolgde, herkansbare module uit het desbetreffende schooljaar.
- 1.9 Leerlingen dienen zich tijdig voor de deadline in te schrijven voor de herkansing bij de organisator examens volgens de bekendgemaakte inschrijvingsprocedure. Indien de leerling zich niet heeft aangemeld voor de deadline, vervalt de mogelijkheid tot herkansing op dat moment.
- 1.10 Een leerling kan in bijzondere omstandigheden een module van een parcours nogmaals in zijn geheel volgen in een later blok dat schooljaar of in een later schooljaar. De leerling doet een verzoek daartoe bij de eindexamensecretaris van de Q-vakken. Deze beslist nadat er relevante informatie ingewonnen is of de leerling de module opnieuw mag doen. Indien de leerling de module daadwerkelijk opnieuw doet, sluit deze de module ook opnieuw af. Dit wordt niet als een herkansing gezien. Het eerder behaalde cijfer vervalt.

Bepalingen m.b.t. het verspelen van recht op herkansing

- 1.11 Een leerling die in geval van ziekte of ten gevolge van bijzondere, van zijn wil onafhankelijke omstandigheid, niet kan deelnemen aan een toets, dient de reden van het verzuim schriftelijk (per mail) voorafgaand aan de toets te melden bij de organisator examens van het Q- vakkenvak. De leerling kan de toets inhalen op het herkansingsmoment. De leerling kan eventueel later de betreffende toets herkansen. Een leerling die zonder geldige reden bij een toets afwezig is, kan de toets inhalen op het moment van de herkansingen. Hij verbruikt hiermee een herkansingsmogelijkheid. Als de leerling bij het inhaalmoment niet aanwezig is (met of zonder afmelding), stelt Q-vakken hem/haar in de gelegenheid de toets alsnog af te leggen om het schooldossier voor het betreffende vak af te ronden.
- Een uitzondering hierop zijn de toetsen in blok 3 van het examenjaar. Een leerling die deze toets(en) inhaalt op het inhaal- en herkansingsmoment kan de betreffende toets(en) niet meer herkansen.
- 1.12 Bij herhaalde absentie bij een onderdeel van het schoolexamen zonder geldige reden of als de leerling zich aan enige onregelmatigheid schuldig maakt, treedt artikel 5 examenreglement Quadraam in werking. De directeur van de ontvangende school neemt ten aanzien van de onregelmatigheid een besluit op basis van artikel 5. De leerling kan tegen de door de directeur genomen beslissing in beroep gaan bij de door het Bestuur Quadraam ingestelde commissie van bezwaar en beroep (zie Examenreglement Quadraam 2024-2025).
- 1.13 Het inleveren van een praktische opdracht, een handelingsdeel of profielwerkstuk wordt beschouwd als het deelnemen aan een onderdeel van het schoolexamen. Overschrijding van het tweede inlevermoment wordt gelijkgesteld met afwezigheid bij een onderdeel van het schoolexamen. De directeur van de ontvangende school beoordeelt de geldigheid van de reden van de overschrijding en beslist over de maatregelen; artikel 5 van het eindexamenreglement is van toepassing.

Bijlage 1: Uit Examenreglement Quadraam 2025-2026

Artikel 12 Herkansing en herexamen

- 1.a. Een kandidaat die examen vwo, havo of vmbo aflegt, heeft het recht aan herkansingen voor toetsen en onderdelen van het schoolexamen deel te nemen.
- b. Een school kan bepalen dat bepaalde toetsen of onderdelen uit het schoolexamen niet kunnen worden herkanst.
- c. De school bepaalt het aantal herkansingen per leerjaar en onder welke voorwaarden deze herkansingen kunnen worden afgelegd. Dit aantal herkansingen en de betrokken voorwaarden worden vermeld in het PTA.
- d. Indien een kandidaat geen gebruik maakt van de herkansingen in een leerjaar, dan vervalt het recht op deze herkansingen na het afsluiten van het desbetreffende leerjaar.
- e. Ook een kandidaat die zonder legitieme reden afwezig is of te laat komt bij een onderdeel van het schoolexamen kan het gemiste onderdeel alsnog afleggen binnen de normale herkansingsregels van de school, mits de schoolorganisatie dit toelaat. Hij verbruikt hiermee een herkansingsmogelijkheid.
- f. In bijzondere gevallen kan de directeur extra herkansingen toekennen [zie artikel 11 van dit eindexamenreglement].

ALGEMEEN DEEL VAN HET PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING Q-VAKKEN

Document **Algemeen deel PTA Parcoursen
26-27**

<i>Auteur</i>	Afdeling M&O
<i>Eigenaar</i>	CvB
<i>Beheerder</i>	Secretariaat CvB
<i>Status</i>	Datum
<i>Ontmoeting</i>	--
<i>GMR</i>	15.09.2026
<i>CvB</i>	22.09.2026

DEFINITIEF
versie 1.0

Inhoud

Visie Q-vakken	3
Functionarissen	3
Q-vakkencoördinator	3
Parcoursenregisseur	4
Examensecretaris	4
Examencommissie	4
Parcoursen en doubleren	4
Modules	4
Dagmodules	4
Zelfstudiemodules	4
Combinatiemodules	5
Programma van toetsing en afsluiting van een parcours per cohort	5
Persoonlijk PTA	5
Onderdelen/toetsen schoolexamen	5
Beoordeling toetsen	5
Toetsperiodes schoolexamen	6
Afname toetsen/toegestane hulpmiddelen/toetsduur	6
Inleveren praktische opdrachten	6
Inhalen en herkansen van toetsen	6
SE-eindcijfer	6
Certificaten	8

VOORWOORD

De parcoursen van de Q-vakken worden gevolgd door leerlingen die zijn ingeschreven bij verschillende Quadraamscholen (scholen van inschrijving). Deze scholen kennen elk een eigen herkansingsregeling en algemeen deel van het programma van toetsing en afsluiting. Deze regelingen en afspraken verschillen onderling in meer of mindere mate van elkaar.

De parcoursen worden door de Q-vakken ingericht en uitgevoerd conform de Regeling Doelmatig en Doeltreffend Onderwijs Quadraam, d.d. 22 januari 2022 waarin is vastgelegd dat de directeur van de ontvangende school eindverantwoordelijk is voor de kwaliteit van het onderwijs en de afname van het examen van het Parcours dat aan deze school is toegewezen. In het Overzicht koppeling vakken Q-vakken aan scholen d.d. 10-07-2023 is vastgelegd welk parcours aan welke Quadraamschool is gekoppeld. Voor je ligt het reglement van het algemeen Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) van HAVO, VWO en VMBO-T van de Q-vakken. In dit reglement staan o.a. de schoolspecifieke regels die te maken hebben met het schoolexamen van de Q-vakken. Dit algemeen PTA is een aanvulling op het examenreglement van de Scholengroep Quadraam. Dit examenreglement wordt vastgesteld door het bevoegd gezag.

In dit algemeen PTA wordt hier en daar verwezen naar andere stukken. Het gaat hier om de volgende stukken:

- Examenreglement van het Quadraam (vastgesteld: sept 2024)
- Procedure bij onregelmatigheid Q-vakken (vastgesteld: april 2024)
- Herkansingsregeling parcoursen Q-vakken (vastgesteld: sept 2024)
- Versneld examen en versneld afsluiten bij de Q-vakken (vastgesteld: april 2024)
- Proces begeleiding profielwerkstukken (concept: april 2024)

Ieder parcours heeft ook een eigen PTA. Dit PTA is geldig voor een geheel cohort. Alle PTA's en bovengenoemde stukken kun je vinden op pagina Weten en Regelen Q-vakken van Quadraam. Mocht iets niet duidelijk zijn, wend je dan in eerste instantie tot de Q-vakkencoördinator van je school. De Q-vakkencoördinator kan bij onduidelijkheden contact opnemen met de Parcoursenregisseur van de Q-vakken.

Algemeen

Visie Q-vakken

Bij de Q-vakken ligt de regie bij de leerling. Dat wil zeggen dat je als leerling zelf verantwoordelijkheid neemt voor je eigen leerproces. Wij bieden je die ruimte. Zo kun je zelf bepalen welke modules je kiest en in welke volgorde en welk tempo je deelneemt aan de modules. De lesmatch is daarbij te gebruiken als een soort “menukaart”. Hierin staan alle noodzakelijke gegevens vermeld, bijvoorbeeld: wanneer een module wordt aangeboden, of de module een keuzemodule of een verplichte module is. Als leerling kun je zelf je hele parcours uitstippelen. Je moet natuurlijk aan de exameneisen voldoen, maar je kunt vaak zelf bepalen hoe je aan die eisen voldoet. Naast de verplichte modules zijn er in de parcoursen ook keuzemodules waaruit je kunt kiezen. Je kunt dus zelf bepalen op welk terrein je nog meer wilt leren en hoe je die modules wilt afsluiten. De Q-vakken biedt ook de mogelijkheid om een parcours eerder af te ronden en/of versneld examen te doen. Daar waar mogelijk bieden we maatwerk.

Lessen van de Q-vakken zijn zowel online als fysiek (op één van de scholen van het Quadraam). We verwachten een actieve houding tijdens deze lessen. Kun je niet aanwezig zijn, neem dan je verantwoordelijkheid: meld je af, bekijk zelf hoe je verder kunt met de inhoud van de module en communiceer dit met de docent. Bij filosofie kun je bijvoorbeeld op een ander tijdstip de filmpjes over het gemiste onderdeel bekijken.

Eén van onze uitgangspunten is ook: Leren is groeien. Je mag fouten maken, experimenteren en opnieuw beginnen. In ons herkansingreglement hebben we dit uitgangspunt, binnen de wettelijke kaders en de kaders van Quadraam, zoveel mogelijk uitgewerkt. De Q-vakkensite en de cijferapp van de Q-vakken stelt je in staat de regie in handen te nemen. Je kunt je aan het begin van het schooljaar of per blok inschrijven voor de door jou gekozen modules; je kunt bekijken aan welke modules je nog moet deelnemen om je parcours compleet te maken én je kunt de door jou behaalde resultaten en de feedback van docenten inzien.

Hoewel jij de regie hebt, zullen we je zoveel mogelijk ondersteunen bij het afronden van je parcours. Je Q-vakkencoördinator, de parcoursenregisseur en de examensecretaris zijn er om je vragen te beantwoorden en problemen op te lossen. Om je zo goed mogelijk van dienst te kunnen zijn, is het van belang dat jij ervoor zorgt dat je profiel in de QH-app altijd up-to-date is. **Vul dus in je profiel je 06-nummer en het juiste leerjaar in.**

Functionarissen

Verschillende functionarissen ondersteunen jou bij het succesvol afronden van je parcours. Iedereen heeft een specifieke taak.

Q-vakkencoördinator

De Q-vakkencoördinator is een medewerker van je eigen school, die jou o.a. helpt met het kiezen van de juiste modules en het plannen van je werkzaamheden. Ook kan de coördinator ervoor zorgen dat er een oplossing wordt gezocht als jouw les op school botst met die van de Q-vakken. Hij/zij onderhoudt contact met het Q-vakteam. De Q-vakkencoördinator kan jouw vragen beantwoorden of jou doorverwijzen naar iemand die er meer van weet. Soms is dat de parcoursenregisseur en soms is dat de examensecretaris.

Parcoursenregisseur

De parcoursenregisseur is verantwoordelijk voor de gehele organisatie en coördinatie van de parcoursen. Dus voor alle praktische zaken en vragen kun je bij haar terecht, bijvoorbeeld voor de organisatie van de toetsen, herkansingen en jaarplanningen. **Vragen hierover kun je mailen aan Q-vakken@quadraam.nl.**

Examensecretaris

De examensecretaris is o.a. verantwoordelijk voor het opstellen van de PTA's, verzorgt het contact met de inspectie en de scholen en zorgt ervoor dat je een akkoordverklaring ontvangt tegen de tijd dat je schoolexamen is afgerond.

Examencommissie

Er bestaan twee examencommissies.

De eerste examencommissie, benoemd door het Bestuur, waarborgt de kwaliteit van de PTA's en het schoolexamen.

De tweede examencommissie wordt bijeengeroepen als er zich een geschil tussen docent/school en leerling voordoet. De commissie wordt bijvoorbeeld bijeengeroepen als zich een onregelmatigheid heeft voorgedaan.

2. Parcoursen

De parcoursen zijn modulair opgebouwd. Dat wil zeggen dat een parcours uit meer modules bestaat die je in je eigen volgorde en tempo kunt volgen. In een module komen vaak theorie en praktijk rond een onderwerp samen. Een module beslaat 8 weken (inclusief toets of inlevermoment) en deze rond je af met een schriftelijke toets of een praktische opdracht.

Parcoursen en doubleren

Aangezien de Q-vakken geen doubleren kent, kun je, ook als je op je eigen school doubleert, het jaar erna gewoon verder gaan met het parcours van de Q-vakken.

Modules

Een module is een afgebakend leertraject van 8 weken dat bestaat uit theorie en praktijk rondom een bepaald thema of onderwerp. Een module wordt afgesloten met een praktische opdracht of een toets die meetelt voor het schoolexamen. Voor een HAVO-leerling beslaat een parcours meestal 7 modules voor een VW-leerling meestal 11. Een module beslaat 7 lesweken. In week 2, 4 en 6 zijn er fysieke bijeenkomsten op locatie. In de overige weken is er "les op afstand". Dat kan online zijn, maar soms een zelfstudie- of samenwerkingsopdracht. Die organiseer je zelf thuis, op je eigen school of op een andere locatie.

Dagmodules

Bij deze modules werk je gedurende één dag aan een thema/onderwerp. Je werkt al dan niet met andere leerlingen toe naar een eindresultaat. Je mag per parcours aan één dagmodule per schooljaar deelnemen.

Zelfstudiemodules

Enkele parcoursen kennen ook zelfstudiemodules. Na een introductie door de docent neem je zelfstandig de module met behulp van een studiewijzer en/of een syllabus door. De module wordt afgesloten met een toets of een praktische opdracht.

Combinatiemodules

Het thema van deze modules is interessant voor leerlingen uit verschillende parcoursen, bijvoorbeeld filosofie en maatschappijwetenschappen. Volg je beide parcoursen, dan telt deze module ook voor beide parcoursen. Wel sluit je de module per parcours op een andere manier af.

3. Programma van toetsing en afsluiting per parcours

Programma van toetsing en afsluiting van een parcours per cohort

Het PTA voor een parcours wordt per cohort opgesteld. In de aanhef kun je zien voor welk cohort het betreffende PTA geldt. Een HAVO-4-leerling die in 2024 met een parcours begint, valt in het cohort 24-26. Een VWO-4-leerling die in 2024 begint valt in het cohort 24-27. In het PTA kun je zien wat het gewicht van ieder afzonderlijk onderdeel is. In het PTA is de toetsvorm (mondeling/praktische opdracht/schriftelijke toets etc.) en de tijdsduur van de toets aangegeven. Ook kun je in een PTA zien of een onderdeel herkanst mag worden. Indien een module met twee toetsen wordt afgesloten (bijv. een essay en een schriftelijke toets of een mondeling en een luistertoets) vind je er naast het totaalgewicht, ook het gewicht van de twee afzonderlijke delen.

Persoonlijk PTA

Aangezien we streven naar maatwerk stellen we in bepaalde situaties een persoonlijk PTA op. Dat gebeurt bijvoorbeeld als een leerling gaat deelnemen aan een parcours en al op de eigen of een andere school onderdelen van het betreffende vak afgerond heeft. We kijken dan of er mogelijk vrijstellingen voor een bepaalde module verleend kunnen worden of dat eerder behaalde cijfers mee kunnen tellen voor het Schoolexamen. Ook als een leerling al in het tweede of derde leerjaar modules heeft afgerond, kan het zijn dat er een persoonlijk PTA opgesteld moet worden (als die modules niet meer aangeboden worden).

4. Schoolexamen

Onderdelen/toetsen schoolexamen

Het schoolexamen kan per parcours bestaan uit de volgende onderdelen:

- a. schriftelijke toetsen met open en gesloten vragen
- b. praktische opdrachten
- c. mondelinge toetsen

Beoordeling toetsen

Alle toetsen worden beoordeeld met een cijfer tussen 1,0 en 10,0. Ze worden afgerond op 1 decimaal. De toetsen worden in principe door de docent bewaard. Ze maken immers onderdeel uit van jouw portfolio/dossier. De behaalde cijfers worden in jouw portfolio in de Q-vakkenapp vermeld. Je kunt dus altijd zien hoe je ervoor staat in een parcours. Je hebt het recht je toets in te zien, binnen 14 dagen na de bekendmaking van het resultaat van de toets of opdracht. Als je bezwaar maakt tegen je beoordeling en niet met je docent tot overeenstemming komt, kun je een bezwaar indienen bij de examencommissie. De examencommissie hoort jou en de docent. De examensecretaris van de Q-vakken kan zo nodig de directeur van de ontvangende school adviseren een derde onafhankelijke en kundige persoon voor een second opinion in te schakelen. De directeur van de ontvangende school¹

¹ de ontvangende school : school die aan het betreffende vak gekoppeld is en verantwoordelijk is voor het examen.

neemt het uiteindelijke besluit. Tegen dit besluit kun je nog bezwaar aantekenen bij het bevoegd gezag, dat is het College van Bestuur van Quadraam.

Toetsperiodes schoolexamen

Een schooljaar binnen de Q-vakken kent vier blokken. Na ieder blok is er een toetsperiode (zie planning op de website). Je moet jezelf vooraf inschrijven voor een toets. Alleen dan kun je deelnemen aan de toets. Je kunt uit twee momenten kiezen om je toets te maken. Op de jaarplanning staan de momenten en afnamelocaties vermeld.

Afname toetsen/toegestane hulpmiddelen/toetsduur

Je maakt je toets in principe op je eigen school. Check altijd goed het tijdstip en de locatie voor de door jou af te leggen toets. Zorg dat je op tijd bent. Ben je meer dan 30 minuten te laat, dan word je niet meer toegelaten. De tijd die je gemist hebt omdat je te laat was, krijg je aan het einde er niet bij. Net als op je eigen school mag je ook bij een toets van de Q-vakken bepaalde hulpmiddelen gebruiken. Zorg er dan ook voor dat je deze hulpmiddelen zelf meeneemt (bijv. een woordenboek bij Spaans of een rekenmachine bij bedrijfseconomie). Je mag ze tijdens de toets niet lenen van een medeleerling. Schriftelijke toetsen hebben alle een toetsduur van 90 minuten. Leerlingen die recht hebben op tijdsverlenging mogen standaard 30 minuten langer doorwerken.

Inleveren praktische opdrachten

Voor het inleveren van een praktische opdracht kun je uit twee momenten kiezen:

- De eerste deadline is altijd op donderdag 16.00 uur in week 8
- De tweede deadline is altijd op donderdag 16.00 uur in week 3 van het volgende blok

De deadlines staan in de jaarplanning van de Q-vakken vermeld. Je geeft altijd op donderdag 16.00 uur in week 6 aan of je gebruik wilt maken van de eerste of tweede deadline. Een praktische opdracht lever je in via de inleverknop bij de betreffende module op je Q-vakkenprofielpagina. Mocht dit problemen opleveren, neem dan altijd meteen contact op met de parcoursenregisseur. Heb je je eindopdracht niet vóór de tweede deadline ingeleverd, dan kost je dat een herkansing. We hanteren 2 deadlines omdat een van onze uitgangspunten is: “de regie bij de leerling”. Je hebt nu zelf ook de mogelijkheid om goed te plannen. Let op: in blok 4 heb je niet de mogelijkheid van een tweede deadline.

Inhalen en herkansen van toetsen

De herkansings- en inhaaltoetsen zijn meestal gepland op een dinsdag in week 3 van het volgende blok. Let goed op de meest recente toetsplanning op de website van Q-vakken. Zorg ervoor dat je je tijdig inschrijft!

SE-eindcijfer

In je portfolio in de app kun je altijd zien welke cijfers je voor de door jou afgesloten modules behaald hebt. In de app bij het onderdeel “parcours” kun je je voorlopige parcours zien. Daar staan de behaalde cijfers, de gewichten van de betreffende modules en het voorlopig gemiddelde vermeld. Ook zie je welke SE-onderdelen er van jouw parcours nog open staan.

Om deel te kunnen nemen aan het centraal examen, moet het schoolexamen volledig afgerond zijn. Als een parcours volledig is afgerond, wordt het SE-eindcijfer vastgesteld. Het eindcijfer is het gewogen gemiddelde van alle modules die onderdeel uitmaken van het PTA. Hierbij geldt dat het schoolexamenresultaat als volgt wordt afgerond:

- a. Vakken met een centraal eindexamen: het gemiddelde cijfer van het schoolexamen wordt op één decimaal afgerond. Hierbij geldt dat het decimaal met 1 verhoogd wordt indien het tweede getal voor het decimaal een 5 of hoger was. Een 5,44 wordt dus een 5,4. Een 5,56 wordt een 5,6.
- b. Vakken zonder een centraal examen: het gemiddelde cijfer van het schoolexamen wordt afgerond op een heel cijfer. Het cijfer voor de komma wordt met 1 verhoogd indien het cijfer achter de komma 5 of hoger was. Het SE-eindcijfer is 7,45. Eerst wordt dit cijfer afgerond tot 7,5. Het eindcijfer wordt dan 8. Het SE-eindcijfer is 7,43. Eerst wordt dit cijfer afgerond op 7,4. Het eindcijfer wordt dan een 7.

Je ontvangt een akkoordverklaring waarop alle door jou behaalde cijfers vermeld zijn. Op de verklaring staat ook het SE-eindcijfer en bij de parcoursen zonder centraal examen (bijvoorbeeld informatica en wiskunde D) het definitieve eindcijfer voor het betreffende parcours. Deze akkoordverklaring krijg je via je eigen school en dien je voor akkoord te ondertekenen.

SE-eindcijfer en afgewezen worden

Er zijn drie mogelijkheden als je niet geslaagd bent voor je examen.

1. Je blijft ingeschreven staan op je eigen school en doet het eindexamenjaar opnieuw

De door jou behaalde deeltijfers en het SE-eindcijfer voor het Q-vakken-parcours blijven staan. Je kunt natuurlijk altijd onderdelen overdoen. Let op: doe je een module opnieuw dan vervalt wel je oude behaalde cijfer. Soms moet je sowieso bepaalde modules overdoen. Dit is bijvoorbeeld bij het parcours filosofie het geval als het eindexamenonderwerp veranderd is. Aan het eind van het schooljaar mag je bepalen of je het oude SE-cijfer meeneemt of het dat schooljaar behaalde SE-cijfer. Het betreft hier het SE-eindcijfer. Bij parcoursen zonder centraal examen geldt dit ook voor het eindcijfer. Bij een parcours dat ook een centraal examen kent, moet je het centraal examen opnieuw afleggen.

2. Je blijft ingeschreven op je eigen school en stapt over naar ander (lager) niveau

Voor jou is nu het PTA van het andere niveau van toepassing. Er zal voor zover dat mogelijk is een persoonlijk PTA gemaakt worden. Je zult in ieder geval de examenmodules die onderdeel van het betreffende PTA zijn moeten afsluiten. Bij een parcours dat ook een centraal examen kent, moet je het centraal examen op het betreffende niveau afleggen. In een persoonlijk gesprek zal bekeken worden of het zinvol is het parcours op het oude hogere niveau opnieuw te doen. Ook dan moet je het centraal examen opnieuw afleggen. Bij parcoursen zonder centraal examen wordt bekeken wat voor jou het beste is: oude eindcijfer op hoger niveau laten staan of eindcijfer op ander niveau berekenen met de daarbij behorende deeltijfers. Er zal hierover altijd contact met je opgenomen worden.

3. Je blijft ingeschreven op je eigen school en stapt over naar de VAVO.

Je wordt door jouw school uitbesteed aan de VAVO. Je neemt je cijferlijst mee naar de VAVO. Samen met een medewerker van de VAVO wordt besloten welke vakken je op de VAVO gaat volgen. De VAVO mag je niet meer "uitlenen" aan je oude school of de Q-vakken. In zeer uitzonderlijke situaties, de leerling heeft een vak in het pakket dat de VAVO niet aanbiedt, kan onder bepaalde voorwaarden toch het vak/parcours via Q-vakken gevolgd worden.

Certificaten

Per module die je afgerond hebt en met een 6,0 of hoger afgesloten hebt, kun je zelf een certificaat uitdraaien vanuit je profiel op de Q-vakken site. Let op: je kunt alleen maar een certificaat uitdraaien, zolang je op je eigen school ingeschreven staat.

5. Profielwerkstuk

Je kunt, als het parcours deel uitmaakt van je vakkenpakket, bij de Q-vakken je profielwerkstuk schrijven. Overleg met de docent(e) van het betreffende parcours. Hij/zij zal verder met je bespreken hoe een en ander geregeld kan worden en welke regels qua tijdsplanning en becijfering gelden. De mogelijkheden zijn wel afhankelijk van welke regels op je eigen school gelden.

6. Herkansingsregeling parcoursen Q-vakken

De herkansingsregeling parcoursen Q-vakken is vastgesteld door het bestuur met instemming van de GMR.

Hieronder staan kort de belangrijkste artikelen van die regeling verwoord. De hele herkansingsregeling vind je in bijlage 1 op bladzijde 9.

- In het PTA staat vermeld welke modules herkansbaar zijn.
- Je hebt per parcours één herkansing per leerjaar. Maak je geen gebruik van de herkansing, dan vervalt het recht op herkansing na afsluiting van het leerjaar.
- Heb je na blok 4 (voor examenleerlingen na blok 3) nog het recht een module te herkansen, dan mag je die herkansing inzetten voor elke gevolgde module van het betreffende leerjaar.
- Het hoogste cijfer behaald bij de oorspronkelijke toets of de herkansing geldt als definitief cijfer.
- Een leerling kan in bijzondere omstandigheden een module van een parcours nogmaals in zijn geheel volgen in een later blok dat schooljaar of in een later schooljaar. De leerling doet een verzoek bij de eindexamensecretaris van de Q-vakken. Hij beslist nadat er relevante informatie ingewonnen is. De leerling legt opnieuw de betreffende toets af. Dit wordt niet als een herkansing gezien. Het eerder behaalde cijfer vervalt.

Zorg dat je geen herkansing verspeelt. Lees daarom goed artikel 1.11 en 1.12 van de Herkansingsregeling Parcoursen Q-vakken.

7. Versneld afsluiten en versneld examen doen

Je kunt in principe alle parcoursen van de Q-vakken versneld afsluiten c.q. versneld examen doen (bij parcoursen met centraal examen). We hebben wel enkele voorwaarden geformuleerd waaraan je moet voldoen. In bijlage 2 vind je het betreffende stuk. Mocht je willen versnellen, bespreek dit dan altijd met je Q-vakkencoördinator.

Let op: Als je doubleert in VWO 5 of HAVO 4 en je hebt versneld examen gedaan, vervalt het door jou behaalde cijfer voor het centraal examen. Het behaalde SE-eindcijfer blijft staan (zie 4.7). Ook het SE-cijfer en eindcijfer voor een parcours zonder centraal examen blijven staan. Stap je over van VWO-5 naar HAVO-5 moet je het centraal examen opnieuw afleggen. Je kunt het centraal examen op HAVO-niveau of VWO-niveau afleggen. Je maakt zelf deze keuze.

8. Parcoursen op hoger niveau/terugvallen naar oorspronkelijk niveau

Je kunt bij de Q-vakken ook parcoursen op een hoger niveau volgen. Zo kan bijvoorbeeld een HAVO-leerling filosofie op het VWO-niveau volgen. Voor jou geldt dan het VWO-pta van het betreffende

parcours. Als er voor het parcours ook een Centraal Schriftelijk Examen is dan leg je dat examen af. Je behaalde Se-eindcijfer wordt gemeld. Samen met het cijfer voor je Centraal Schriftelijk Examen bepaalt dit cijfer je eindcijfer voor dit parcours (beide cijfers tellen voor 50% mee bij het bepalen van je eindcijfer). Heb je examen gedaan op hoger niveau en valt het cijfer tegen, dan mag je op een later moment (bijvoorbeeld in het tweede tijdvak) alsnog het centraal examen op het eigen niveau afleggen. Dit is geen herkansing, dus je recht op een herkansing verlies je hiermee niet. Je behaalde SE-eindcijfer blijft wel hetzelfde. Het cijfer wordt dus niet omgerekend. Je laatst behaalde eindcijfer telt. Als je terugvalt naar het eigen niveau, vervalt het cijfer op hoger niveau, ook al is dat een hoger cijfer.

9. Onregelmatigheid

Onder een onregelmatigheid wordt onder andere verstaan, dat een leerling plagiaat pleegt. De rector van de ontvangende school kan dan, na het doorlopen van een zorgvuldig proces, een maatregel aan de leerling opleggen. Raadpleeg voor de exacte gang van zaken bij onregelmatigheden de notitie: "Procedure bij onregelmatigheid Q-vakken" (april 2024). De maatregelen die een directeur kan opleggen, zijn in de wet vastgelegd (zie artikel 5: "Maatregelen bij onregelmatigheden" van het examenreglement Quadraam). In dit reglement staat ook vermeld hoe en waar je tegen het besluit van de directeur in beroep kunt gaan. Er is ook sprake van een "onregelmatigheid" als je zonder geldige reden bij een toets afwezig bent. Je kan dan de toets inhalen op het moment van de herkansingen. Je verbruikt hiermee een herkansingsmogelijkheid.

10. Plagiaat

We gaan ervan uit dat je geen plagiaat pleegt. Van plagiaat kan al sprake zijn als je stukken overneemt van een andere leerling met dezelfde opdracht of van internet. Gebruik je bij je research stukken van het internet, dan zul je altijd de gebruikte bron moeten vermelden. Citeer je uit stukken die je op internet gevonden hebt, dan zul je ook aan bronvermelding moeten doen. Docenten zullen in hun opdrachten bijvoorbeeld ook aangeven of en zo ja, op welke wijze je gebruik mag maken van A.I. (ChatGPT, etc.). Het plegen van plagiaat kan beschouwd worden als een onregelmatigheid met alle consequenties van dien. Als een docent een vermoeden van plagiaat heeft, gaat hij eerst met jou in gesprek. Blijft het vermoeden bestaan dan meldt de docent zijn bevindingen aan de examensecretaris van de Q-vakken. De examencommissie heeft daarna een gesprek met jou en stelt na gesprek een advies op voor de betrokken directeur. Hij neemt uiteindelijk de beslissing en informeert jou en je ouders schriftelijk over zijn besluit.

11. Centraal examen

De centrale examens voor de parcoursen van de Q-vakken worden op je eigen school afgenomen. Je krijgt van je eigen school informatie over het centraal examen. Bijvoorbeeld wat mag je bij bepaalde examens meenemen/regels over te laat komen etc.

PTA Filosofie Q-highschool schooljaar 2025-2026 cohort HAVO 2025-2027

Syllabus Filosofie: <https://www.examenblad.nl/system/files/exam-document/2024-07/syllabus-filosofie-havo-2026-versie-2.pdf>

Bij het examenprogramma filosofie zijn de volgende 4 domeinen aan de orde:

Domein A: Vaardigheden

Domein B: Wijsgerige antropologie

Domein C: Ethiek

Domein D: Sociale filosofie

Het centraal examen heeft betrekking op: - een door het CvTE vastgesteld onderwerp dat gerelateerd is aan een van de domeinen A, B, C of D als hoofddomein, waarbij een of meer andere domeinen betrokken kunnen zijn; - de subdomeinen 1 van de domeinen B, C en D, die zowel afzonderlijk als in relatie met het onderwerp kunnen worden geëxamineerd. De explicitering van deze subdomeinen is in deze syllabus FILOSOFIE HAVO (examenblad.nl) opgenomen.

Voor het vak filosofie wordt in 2026 het onderwerp **Mens, dier en natuur (dierethiek en milieufilosofie)** bevestigd.

Het schoolexamen heeft betrekking op domein A en de domeinen en subdomeinen waarop het centraal examen geen betrekking heeft, indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: één of meer domeinen of subdomeinen waarop het centraal examen betrekking heeft en andere vakonderdelen, die per kandidaat kunnen verschillen.

Domein A wordt in combinatie met de andere domeinen getoetst

PTA Q-hogeschool Filosofie HAVO:					
Afname periode	Domeinen/subdomeinen/eindtermen:	Inhoud onderwijsprogramma; Hoe bereidt de leerling zich voor op de toets?	Toetscode, -vorm en -duur	Herkansing ja/nee?	Weging
Leerjaar 4 en 5 (blok 3)	Domein A: Vaardigheden Subdomein A1: Argumentatieve vaardigheden Subdomein A2: Onderzoeksvaardigheden en benaderingswijzen Subdomein A3: Oriëntatie op studie en beroep	Module: Filosofisch toveren (dagmodule) <u>Inhoud:</u> filosofische vaardigheden door discussie veronderstellingen, betoog analyseren, beoordelen en opzetten. <u>Vorbereiding op toetsing:</u> oefening vaardigheden tijdens de dagmodule <u>Materiaal:</u> reader Filosofisch toveren Filosofische vaardigheden komen ook aan bod in de overige modules.	M0195 Praktische opdracht (weging 1)	Nee	1
(blok 2)		<i>Of</i> Module: (Filosofisch) Leren debatteren (dagmodule) <u>Inhoud:</u> filosofische vaardigheden aanleren door debat <u>Vorbereiding op toetsing:</u> oefening vaardigheden tijdens dagmodule. <u>Materiaal:</u> reader Leren debatteren Filosofische vaardigheden komen ook aan bod in de overige modules.	M0338 Praktische opdracht (weging 1)	Nee	
Leerjaar 4	Domein B: Wijsgerige antropologie Subdomein B1: Centrale begrippen en toonaangevende visies Subdomein B2: Persoon, lichaam, geest en emotie Subdomein B3: De mens als redelijk wezen	Dit domein is vertaald in twee thematische modules waaruit leerlingen kunnen kiezen. In beide modules komen de centrale begrippen, visies en de overige subdomeinen aan bod.		ja	2
(blok 1)		Module thema 1: Hoe vrij zijn wij? <u>Inhoud:</u> centrale begrippen en filosofen over vrijheid (antropologie) worden besproken en vergeleken <u>Vorbereiding op toetsing:</u> oefen met de filosofische posities (in de les) en schriftelijke toepassing ervan <u>Materiaal:</u> hoofdstuk 1 Wijsgerige Antropologie uit Durf te Denken VWO + leerdoelen	M0108 Schriftelijke toets, 90 minuten (weging 2)		

(blok 3)		<i>of</i> Module thema 2: Kan een robot een bewustzijn krijgen? <u>Inhoud:</u> centrale begrippen en filosofen over bewustzijn (antropologie) <u>Vorbereiding op toetsing:</u> oefen met de filosofische posities (in de les) en schriftelijke toepassing ervan <u>Materiaal:</u> Reader <i>Kan een robot een bewustzijn krijgen?</i>	M0120 Schriftelijke toets, 90 minuten (weging 2)		
Leerjaar 5 (blok 1)	Domein B en C Wijsgerige antropologie en ethiek	Module: Welke plaats heeft de mens in de dierenwereld ? <u>Inhoud:</u> inleiding op het thema ‘mens, dier, natuur’. -kwestie 1 Verschilt de mens van andere dieren? -kwestie 2 Hoe om te gaan met dieren? <u>Vorbereiding op toetsing:</u> oefen met de filosofische posities (in de les) en schriftelijke toepassing ervan <u>Materiaal:</u> Syllabus centraal eindexamen 2026 filosofie havo ‘mens, dier en natuur (dierethiek en milieufilosofie)	M0374 Schriftelijke toets, 90 minuten	ja	2
(blok 2)		Module: Kunnen wij de lucht bezitten ? <u>Inhoud</u> kwestie 3 Wat is de waarde van de natuur? -kwestie 4 Hoe kunnen we de samenleving inrichten om te zorgen voor een rechtvaardige verdeling van natuurlijke hulpbronnen? <u>Vorbereiding op toetsing:</u> oefen met de filosofische posities (in de les) en schriftelijke toepassing ervan <u>Materiaal</u>	M0375 Schriftelijke toets, 90 minuten	ja	2
(blok 3)		Module: Groene utopie of apocalypsofie <u>Inhoud:</u> kwestie 5 Kunnen we milieu- en klimaatproblemen oplossen met technologie of is er een fundamenteel andere verhouding tot de natuur nodig?	M0376 Praktische opdracht	nee	2

Leerjaar 4 (blok 4)	Domein D: Sociale filosofie Subdomein D1: Centrale begrippen Subdomein D2: Schaarste, begeerte en macht Subdomein D3: Ideologie	Module: Sociaal-politieke filosofie: De gelukkige samenleving <u>Inhoud:</u> centrale begrippen en stromingen uit de sociaal - politieke filosofie worden besproken en getoetst aan de vraag wat de ideale samenleving is. <u>Materiaal:</u> Reader Geluk	M0196 Praktische opdracht (weging 2)	ja	2
(blok 1)		<i>of</i> Module: Mag dat ? Goed en kwaad in de rechtszaal Het lastige is dat niet iedereen hetzelfde denkt over wat mag en níet mag en over wat rechtvaardig is en wat niet. In deze uitdagende module leer je met elkaar denken, schrijven en discussiëren over recht en rechtvaardigheid. We gaan hierbij kijken naar de actualiteit en beroemde rechtszaken en maken gebruik van ‘serious games’. Als het lukt, brengen we ook een bezoekje aan de rechtbank.	M0185 Praktische opdracht (weging 2)		
Berekening cijfer schoolexamen: $(1 * (M0195 \text{ of } M0338) + 2 * (M0185 \text{ of } M0196) + 2 * (M0374 + M0375 + M0376) + 2 * (M0193 \text{ of } M0377) + 2 * (M0108 \text{ of } M0120)) / 13$					

Overzicht domeinen per module

	A	B	C	D	SE-STOF	CSE-STOF
M0195	X				X	X
M0338	X				X	X
M0108		X			X	X
M0120		X			X	X
M0374		X	X		X	X

M0375		X	X		X	X
M0376		X	X		X	X
M0193			X		X	X
M0377			X		X	X
M0196				X	X	X
M0185				X	X	X

PTA Informatica Q-highschool schooljaar 2025-2026 cohort HAVO 2025-2027

Examenprogramma Informatica:

[examenprogramma Informatica havo-vwo.pdf \(examenblad.nl\)](#)

Het examenprogramma bestaat uit de volgende domeinen:

Domein A Vaardigheden

Domein B: Grondslagen

Domein C: Informatie

Domein D: Programmeren

Domein E: Architectuur

Domein F: Interactie

Domein G: Keuzethema Algoritmiek, berekenbaarheid en logica

Domein H: Keuzethema Databases

Domein I: Keuzethema Cognitive computing

Domein J: Keuzethema Programmeerparadigma's

Domein K: Keuzethema Computerarchitectuur

Domein L: Keuzethema Netwerken

Domein M: Keuzethema Physical computing

Domein N: Keuzethema Security

Domein O: Keuzethema Usability

Domein P: Keuzethema User Experience

Domein Q: Keuzethema Maatschappelijke en individuele invloed van informatica

Domein R: Keuzethema Computational Science

Het eindexamen bestaat uit het schoolexamen.

Het schoolexamen heeft betrekking op:

- de domeinen A, B, C, D, E, F
- een keuze van één domein uit de domeinen G tot en met N
- een keuze van één domein uit de domeinen O tot en met R
- indien het bevoegd gezag daarvoor kiest, andere vakonderdelen, die per kandidaat kunnen verschillen.

Domein A wordt in samenhang met de andere domeinen getoest.

PTA Q-highschool Informatica HAVO					
Afname periode	Domeinen/subdomeinen/eindtermen	Inhoud onderwijsprogramma; Hoe bereidt de leerling zich voor op de toets?	Toetscode, -vorm en -duur	Herkansing ja/nee?	Weging
Leerjaar 4 (of eerder) blok 1,2, 3 en 4	Domein A: vaardigheden A1, A2, A5, A7, A9, A10, Domein E: Architectuur E1	Basis van Computer Science (verplichte module) Kennismaken met PC's m.b.v. syllabus die online beschikbaar wordt gesteld aan leerlingen	M0146 Praktische opdracht	ja	2
Leerjaar 4 of 5 (of eerder)	Domein A: Vaardigheden A1, A6, A8, A12, A13 Domein B: Grondslagen B1, B2, B3, B4	Basis van programmeren met Python (verplichte module) Leren programmeren met Python m.b.v. syllabus die online beschikbaar wordt gesteld aan leerlingen	M0267 Praktische opdracht	ja	2

blok 1, 2, 3 en 4	Domein C: Informatie C3, C4 Domein D: Programmeren D1, D2				
----------------------	--	--	--	--	--

Leerjaar 4 of 5 Blok 1, 2, 3 en 4	Domein A: Vaardigheden A1, A2, A3, A4, A5, A6, A7, A8, A9, A10, A12, A13 Domein F: Interactie F1	Project Informatica 1 (verplichte module) In samenwerking komen tot een projectresultaat op het gebied van informatica. Keuze uit meer onderwerpen: bijv. webdesign, gamemaking, robotica/domotica, etc. Binnen deze groepsopdracht verzorgt iedere deelnemer een deelopdracht.	M0145 Praktische opdracht	ja	3
Leerjaar 4 of 5 (of eerder)		4 keuzemodules verplicht: Keuze uit onderstaand aanbod (18 modules): - Minimaal 1 uit de modules: M0013, M0059 M0022, M0016, M0263, M087, M0425, M0266, M0426 - Minimaal 1 uit de modules: M0242, M0264, M0233, M0012, M0364		Ja	2+2+2+2
Blok 1 en 4	Domein A: Vaardigheden A8, A12, A13 Domein B: Grondslagen B1, B2 Domein F: Interactie F1 Domein M: Keuzethema Physical computing M1, M2	Programmeren met Arduino Met behulp van Arduino leer je de basisprincipes van programmeren kennen. De Arduino Uno is een stuk elektronica dat je heel gemakkelijk via de computer kunt programmeren. Je ontdekt wat Arduino is en leert de basis van programmeren. Daarna pas je dat toe op een project van je eigen keuze.	M0013 Praktische opdracht (weging 2)		

blok 1 en 3	Domein A: Vaardigheden A4, A8, A12, A13 Domein B: Grondslagen B1, B2 Domein F: Interactie F1 Domein M: Keuzethema Physical computing M1, M2	Domotica (dagmodule) In deze dagmodule leer je wat technologie kan bijdragen aan het welzijn van mensen in huis en de zelfredzaamheid en zelfstandigheid van mensen die zorg nodig hebben. Als eindproduct ontwerp je zelf een technologische toepassing voor iemand die uit jouw omgeving. Tijdens deze module ga je ook op bezoek bij een organisatie waar je allerlei technologische hoogstandjes op het gebied van domotica zelf kunt bekijken en ontdekken hoe nieuwe technologie ontwikkeld wordt!	M0059 Praktische opdracht (weging 2)	Nee	
blok 2 en 3	Domein A: Vaardigheden A1, A9, A11, A13 Domein I: Keuzethema Cognitive computing I1, I2, I3	Artificial Intelligence In deze module neem je een kijkje in de verschillende onderdelen van kunstmatige intelligentie. Wat komt eraan te pas bij het bepalen van je zoekresultaten op google, hoe leert een AI om een wereldkampioen schaken te verslaan? Gewapend met kennis over de basisprincipes van kunstmatige intelligentie ga je aan het werk om je eigen (fysieke) prototype van een AI-applicatie te ontwikkelen.	M0022 Praktische opdracht (weging 2)		
blok 1 en 2	Domein A: Vaardigheden A1, A4, A5, A6, A12, A13 Domein C: Informatie C1, C2, C3, C4, C5 Domein H: Keuzethema Databases H1, H2, H3	Databases en SQL In deze module leer je niet alleen een database te gebruiken. Je gaat ook een eigen informatiesysteem ontwerpen. Daarnaast leer je de vraagtaal SQL waarmee je gegevens kunt opvragen uit een database.	M0016 Praktische opdracht (weging 2)		
blok 2 en 3	Domein K: Keuzethema computerarchitectuur K1, K2, K3, K4	Computerarchitectuur (zelfstudiemodule) In de module Basis van Computer Science heb je al geleerd welke onderdelen in een computer aanwezig	M0263 Praktische opdracht (weging 2)		

		zijn. In deze module leer je hoe deze onderdelen met elkaar communiceren. Met name hoe verwerkt de CPU alle opdrachten. Je leert ook hoe je op het meest diepe niveau van de computer instructies kan geven aan de CPU in zogenaamde assembleertaal. Dichter bij het hart van een computer kun je niet komen!		Ja	
blok 1, 3 en 4	Domein A: Vaardigheden A1, A4, A9, A11, A12, A13 Domein E: Architectuur E1, E2 Domein F: Interactie F3, F4 Domein N: Keuzethema Security N1, N2	Security: Editie Capture the Flag (zelfstudiemodule) Tijdens deze module maak je kennis met veel gemaakte beveiligingsfouten en leer je hoe je deze voorkomt. Je ontdekt ook hoe je deze fouten kunt gebruiken om zonder toestemming toegang te krijgen tot een computersysteem. Uiteraard wordt ook gekeken naar de ethische aspecten hiervan. Je bent vooral zelf veel aan het puzzelen en uitproberen.	M0087 Praktische opdracht (weging 2)	Ja	
blok 3	Domein A: Vaardigheden A1, A4, A9, A11 Domein R: Keuzethema Computational Science R1, R2	Computational Science Heb je je wel eens afgevraagd of je nou voor vakken als natuurkunde, biologie of economie van die dure experimenten zou kunnen doen, zonder dat je daarvoor die dure apparatuur nodig hebt? Wat gebeurt er bijvoorbeeld met het waterniveau in dat lekkende vat wanneer we het water regelmatig aanvullen? Wat gebeurt er met de prijs van een product, wanneer we de aanvoer verlagen? In deze module ga je aan de slag om dit soort situaties te modelleren en simuleren met behulp van een computer, zodat bovenstaande typen onderzoeksvragen kan beantwoorden.	M0264 Praktische opdracht (weging 2)	Ja	

--	--	--	--	--	--

blok 1, 2, 3 en 4	Domein A: Vaardigheden A1, A2, A3, A4, A5, A6, A7, A8, A9, A10, A12, A13, Domein F: Interactie F1	Project Informatica 2 In samenwerking komen tot een projectresultaat op het gebied van informatica. Keuze uit meerdere onderwerpen: bijv. webdesign, gamemaking, robotica/domotica, etc. Binnen deze groepsopdracht verzorgt iedere deelnemer een deelopdracht.	M0233 Praktische opdracht (weging 2)	ja	
blok 1 en 3	Domein A: Vaardigheden A1, A3, A4, A6, A7, A8, A12, A13, Domein F: Interactie F1	Webdesign Bij webdesign werk je met twee programmeertalen; HTML en CSS. Dit zijn de twee motoren van het web. Maar dan ben je er nog niet, je moet ook nadenken over het design en de functies op je website. Stap voor stap ontwerp je je eigen website en leer je fascinerende technieken die je favoriete websites draaiende houden.	M0012 Praktische opdracht (weging 2)	ja	
blok 2 en 3	Domein A: Vaardigheden A4, A8, A12, A13 Domein F: Interactie F1 Domein M: Keuzethema Physical computing M1, M2	Robotica In deze module maak je kennis met de wereld van Robotica. Bij Robotica staat niet alleen Informatica centraal maar komen eigenlijk allerlei vakgebieden bij elkaar. Robots kom je ook steeds vaker tegen in de maatschappij: o.a. natuurlijk in de industrie, en de zorg. Je gaat ook leren hoe je zelf een robotvoertuig kunt programmeren	M0266 Praktische opdracht (weging 2)	ja	
blok 2 en 4	Domein A: Vaardigheden A1, A6, A8, A13 Domein B: Grondslagen B1, B2 Domein C: Informatie C3	Object Georiënteerd Programmeren Het leerdoel van de module is de basisprincipes van object georiënteerd programmeren toepassen om interactieve game-elementen te ontwikkelen."	M0426 Praktische opdracht (weging 2)	ja	

	Domein D: Programmeren D1, D2				
blok 4	Domein A: Vaardigheden A1, A6, A8, A12, A13 Domein B: Grondslagen B1, B2 Domein C: Informatie C3 Domein D: Programmeren D1, D2	Programmeren met JavaScript Leren programmeren met Javascript m.b.v. syllabus die online beschikbaar wordt gesteld aan leerlingen Gebruik je java-script dan kun je bijvoorbeeld je website veel atraktiever maken	M0161 Praktische opdracht (weging 2)	Ja	
blok 3	Domein A: Vaardigheden A1, A4, A6, A8, A9, A12, A13 Domein C: Informatie C1, C3 Domein L: Keuzethema netwerken L1, L2, L3, L4	Linux en Servers In deze module leer je omgaan met Linux. Eerst zoals je met Windows/macOS leerde werken en al snel op serverniveau. . Ook leer je een beetje geschiedenis van besturingssystemen in het algemeen.	M0144 Praktische opdracht (weging 2)	ja	
Blok 1 en 3	Domein A: Vaardigheden Domein P: User Experience: P2 Domein O: Usability: O3 Domein D: Programmeren	Gamedesign (dagmodule)** In deze dagmodule ontwerp je in tweetallen een (nieuw) gameconcept. Je krijgt workshops over Unity, grafisch design en github. Je spelconcept werk je verder uit; grafisch en/of in Unity!	M0364 Praktische opdracht (weging 2)	nee	
blok 1 en 4	Domein A: Vaardigheden A1, A6, A8, A12, A13 Domein B: Grondslagen B1, B2 Domein C: Informatie C3, C4 Domein D: Programmeren	Python Plus Je hebt de module Basis van Programmeren met Python al afgerond. En je zou je wel eens willen verdiepen in wat Python nog meer te bieden heeft. (bijvoorbeeld : het maken van een game, , data visualisatie,). Aan het eind van deze module heb je een mooi en indrukwekkend programma gemaakt in Python!	M0265 Praktische opdracht (weging 2)	ja	

	D1, D2			ja	
blok 2 en 4	Domein A: Vaardigheden A5, A6, A8, A12 Domein N: Security	Cryptografie en Getaltheorie voor informatica * Wat hebben grote priemgetallen en modularekenen (klokrekenen) te maken met moderne cryptografische systemen? En hoe werken openbare en geheime sleutels? Na een inleiding in de getaltheorie maak je kennis met het Public key systeem van Diffie en Hellman en met het door Rivest, Shamir en Adleman ontwikkelde RSA-systeem.	M0234 Praktische opdracht (weging 2)		
Blok 2	Domein A: Vaardigheden A1, A4, A9, A11, A12, A13 Domein E: Architectuur E1, E2 Domein F: Interactie F3, F4 Domein N: Keuzethema Security N1, N2	Security: Editie Hack the school*** Onder begeleiding van de ICT-afdeling en een pentesting bedrijf gaan de leerlingen op zoek naar beveiligingsproblemen in de systemen van het Quadraam	M0425 Praktische opdracht (weging 2)	ja	
blok 4	Domein A: Vaardigheden A1, A2, A4, A9, A11 Domein F: Interactie F2	Filosofie van de Technologie voor Informatica (dagmodule)** De technologie in onze samenleving ontwikkelt zich razendsnel, zonder dat er iemand lijkt na te denken of we al die ontwikkelingen wel willen. Willen we zelfrijdende auto's, die in noodsituaties altijd de	M0242 Praktische opdracht (weging 2)	nee	

	Domein Q: Keuzethema Maatschappelijke en individuele invloed van informatica Q1, Q2, Q3, Q4	inzittenden van de auto sparen? Is het slim om games superverslavend te maken? Of moeten we de samenleving juist meer op een game laten lijken: punten verdienen door je aan de regels te houden. In deze module richten wij denktanks op, bestaande uit filosofen en informatici, die nadenken over alle nieuwe technologie, de mogelijkheden en gevaren, en samen een doordacht advies kunnen geven.			
Berekening cijfer schoolexamen: $(2 * (M0146 + M0267) + 3 * (M0145) + 2 * (\text{keuzemodule 1} + \text{keuzemodule 2} + \text{keuzemodule 3} + \text{keuzemodule 4})) / 15$					

*Deze module wordt in schooljaar 25/26 in blok 2 aangeboden als reguliere module en in blok 4 als zelfstudie module

Alle keuzemodules zijn herkansbaar, behalve de dagmodules M0242, M0059 en M00364

** Een leerling mag per parcours per schooljaar maximaal 1 dagmodule volgen

*** deze module wordt in schooljaar 25-26 nog niet aangeboden

Overzicht domeinen per module

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	SE-STOF	CSE-STOF
M0267	X	X	X	X															X	
M0146	X				X														X	
M0145	X					X													X	
M0233	X					X													X	
M0016	X		X					X											X	
M0022	X								X										X	

M0013	X	X				X							X						X	
M0059	X	X				X							X						X	
M0263	X										X								X	
M0087	X				X	X								X					X	
M0266	X					X							X						X	
M0364	X			X											X	X			X	
M0144	X		X									X							X	
M0242	X					X											X		X	
M0264	X																	X	X	
M0012	X					X													X	
M0161	X	X	X	X															X	
M0265	X	X	X	X															X	
M0234	X													X					X	
M0425	X				X	X								X					X	
M0426	X	X	X	X																

PTA Maatschappijwetenschappen Q-highschool schooljaar 2025-2026 cohort HAVO 2025-2027

Syllabus maatschappijwetenschappen

[MAATSCHAPPIJWETENSCHAPPEN HAVO \(examenblad.nl\)](https://examenblad.nl)

Het examenprogramma bestaat uit de volgende domeinen:

Domein A: Vaardigheden

Domein B: Vorming (binnen een specifieke context)

Domein C: Verhouding (binnen een specifieke context)

Domein D: Binding (binnen een specifieke context)

Domein E: Verandering (binnen een specifieke context)

Domein F: Analyse van een sociale actualiteit

Domein G: Analyse van een politieke actualiteit (binnen een specifieke context)

Het centraal examen

Het centraal examen heeft betrekking op de (sub)domeinen B, C, D, E1 en E2, in combinatie met domein A. Het College voor Toetsing en Examens stelt het aantal en de tijdsduur van de zittingen van het centraal examen vast. Het College voor Toetsing en Examens maakt indien nodig een specificatie bekend van de examenstof van het centraal examen.

Het schoolexamen

Het schoolexamen heeft betrekking op subdomeinen E en, naar keuze van het bevoegd gezag, domein F of G, in combinatie met domein A en, indien het bevoegd gezag daarvoor kiest, ook één of meer domeinen of subdomeinen waarop het centraal examen betrekking heeft of andere vakonderdelen, die per kandidaat kunnen verschillen.

PTA Q-hoghschool Maatschappijwetenschappen Havo

Afname periode	Domeinen/subdomeinen/ eindtermen	Inhoud onderwijsprogramma; Hoe bereidt de leerling zich voor op de toets?	Toetscode, -vorm en -duur	Herkansing ja/nee?	Weging
Leerjaar 4 blok 1	Domein A: vaardigheden Subdomeinen: A1, A2 Domein B: Vorming Subdomeinen: B1	De module: Wie ben jij in de maatschappij? vormt een basis; leerlingen kunnen zich de eindtermen eigen maken door de in de studiewijzer aangegeven stof te bestuderen en/of door eigen middelen in te zetten (zie 'opmerkingen' onderaan dit PTA).	M0331 Schriftelijke (of digitale) toets 90 minuten	Ja	1
Leerjaar 4 of 5 blok 2	Domein A: vaardigheden Subdomeinen: A1, A2 Domein B: Vorming Subdomeinen: B1, B2 Domein C: Verhouding Subdomeinen: C1, C2, C3, C4 Domein D: Binding Subdomein: D1	De module: Verbinding en verschil vormt een basis; leerlingen kunnen zich de eindtermen eigen maken door de in de studiewijzer aangegeven stof te bestuderen en/of door eigen middelen in te zetten (zie 'opmerkingen' onderaan dit PTA).	M0332 Schriftelijke (of digitale) toets 90 minuten	Ja	2
Leerjaar 4 of 5 blok 3	Domein A: vaardigheden Subdomeinen: A1, A2, A3 Domein F: Analyse van/onderzoek doen naar een sociale actualiteit Subdomeinen: F1, F2	Leerlingen doen in de Maak kennis met de wetenschap* een kort zelfstandig onderzoek waarin zij aantonen de getoetste eindtermen te beheersen. Leerlingen mogen voorgeschreven lesstof gebruiken, maar ook andere hulpmiddelen zijn toegestaan. Het onderzoek wordt uitgevoerd volgens een leidraad die elke leerling ontvangt.	M0166 Praktische opdracht	Nee	3

Leerjaar 4 of 5 blok 4	Domein A: vaardigheden Subdomeinen: A1, A2 Domein: B Vorming Subdomeinen: B1, B2 Domein C: Verhouding Subdomeinen: C2, C3 Domein D: Binding Subdomeinen: D2 Domein E: Verandering Subdomeinen: E1, E2 Domein G: Analyse van/onderzoek doen naar een politieke actualiteit Subdomeinen: G1, G2, G3, G4 Bijlage 5	De Module: Politiek en bestuur vormt een basis; leerlingen kunnen zich de eindtermen eigen maken door de in de studiewijzer aangegeven stof te bestuderen en/of door eigen middelen in te zetten (zie 'opmerkingen' onderaan dit PTA). Leerlingen maken daarnaast een praktische waarin zij een politieke actualiteit analyseren.	M0256 Schriftelijke (of digitale) toets 90 minuten (weging 2) Praktische opdracht (weging 1)	Ja Nee	3 (2+1)
Leerjaar 5 blok 1	Domein A: vaardigheden Subdomeinen: A1, A2 Domein B: Vorming Subdomeinen: B1, B3, B4 Domein D: Binding Subdomeinen: Domein E: Verandering Subdomeinen: E1, E2	De Module: Nederland verandert vormt een basis; leerlingen kunnen zich de eindtermen eigen maken door de in de studiewijzer aangegeven stof te bestuderen en/of door eigen middelen in te zetten (zie 'opmerkingen' onderaan dit PTA).	M0410 Schriftelijke (of digitale) toets 90 minuten (weging 3)	Ja	2
Leerjaar 5 blok 2	Domein A: vaardigheden Subdomeinen: A1, A2 Domein: B Vorming Subdomeinen: B1 Domein C: Verhouding Subdomeinen: C1 C2, C3, C4, C5, C6	De Module: Kansen & Klassen vormt een basis; leerlingen kunnen zich de eindtermen eigen maken door de in de studiewijzer aangegeven stof te bestuderen en/of door eigen middelen in te zetten (zie 'opmerkingen' onderaan dit PTA).	M0427 Schriftelijke (of digitale) toets 90 minuten	ja	4
Leerjaar 4 5 Blok 3	Domein A: vaardigheden Subdomeinen: A1, A2 Domein: B Vorming	De Module: Veiligheid en criminaliteit vormt een basis; leerlingen kunnen zich de eindtermen eigen maken door de in de studiewijzer aangegeven stof te	M0255	Ja	4 (3+1)

	Subdomeinen: B1 Domein D: Binding Subdomeinen: D1, D3, D4	bestuderen en/of door eigen middelen in te zetten (zie ‘opmerkingen’ onderaan dit PTA)vormt een basis; leerlingen kunnen zich de eindtermen eigen maken door de in de studiewijzer aangegeven stof te bestuderen en/of door eigen middelen in te zetten (zie ‘opmerkingen’ onderaan dit PTA. Leerlingen maken daarnaast een praktische opdracht omtrent het thema veiligheid & criminaliteit.	Schriftelijke (of digitale) toets 90 minuten (weging 3) Praktische opdracht (weging 1)	Nee	
Leerjaar 4 of 5	Domein A: vaardigheden Subdomeinen: A1, A2 Domein F: Analyse van een sociale actualiteit Subdomeinen F1, F2	Keuzemodule 1 en 2 zijn dagmodules. Leerlingen kiezen <u>één van beide modules</u> en werken gedurende de dag aan een project dat resulteert in een praktische opdracht.		Nee	2
Blok 2		Keuzemodule 1: Leren debatteren voor MAW (dagmodule) Of:	M0333 Praktische opdracht (weging 2)		
Blok 3		Keuzemodule 2: Complotdenkers of waarheidzoekers voor MAW (dagmodule)	M0293 Praktische opdracht (weging 2)		
Berekening cijfer schoolexamen: (1*M0331) + 2*(M0332 + M0140) + 3*(M0166 + M0256) + 4*(M0427 +M0255) + (2* M0333 OF M0293) / 21					

*Bij deze module krijg je veel vrijheid om de module op je eigen manier in te vullen. Gedurende deze module worden enkele groepsbijeenkomsten georganiseerd om kennis en ervaringen uit te wisselen.

Overzicht domeinen per module:

	A	B	C	D	E	F	G	SE-STOF	CSE-STOF
M0331	X	X						X	X
M0332	X	X	X	X				X	X
M0166	X					X		X	X
M0256	X	X	X	X	X		X	X	X
M0410	X	X		X	X			X	X
M0427	X	X	X					X	X
M0255	X	X		X				X	X
M0333	X					X		X	X
M0293	X					X		X	X

Opmerking

Onderwijs binnen de Q-highschool betekent dat leerlingen zelf veel verantwoordelijkheid nemen. In de kolom '**Inhoud onderwijsprogramma**' is er als antwoord op de vraag 'hoe bereidt de leerling zich voor op de toets?' daarom ruimte gelaten voor de leerling om zich naar eigen inzicht voor te bereiden. De (al dan niet virtuele) bijeenkomsten binnen de modules vormen een basis en de stof uit de studiewijzer is de stof waarop toetsing is gebaseerd. De methode Seneca Maatschappijwetenschappen havo is hierbij leidend. Maar: daarnaast kunnen leerlingen zich de getoetste eindtermen ook eigen maken door eigen middelen in te zetten. Dit kan de syllabus zijn, YouTube-filmpjes, examenbundels maar ook het eigen netwerk. Bij elke module hoort een studiewijzer, waarin de te bestuderen lesstof en/of de te maken (praktische) opdrachten zijn opgenomen. Voor de leerling is de studiewijzer leidend. De studiewijzer kan verwijzingen bevatten naar andere documenten, websites, video's, etc.

PTA Spaans (elementair) Q-highschool schooljaar 2025-2026 cohort HAVO 2025-2027

Examenprogramma: [MODERNE VREEMDE TALEN HAVO \(examenblad.nl\)](https://examenblad.nl/moderne-vreemde-talen-havo) en

[13731 bijlage 1 Examenprogramma's havo-vwo 2007 definitief \(examenblad.nl\)](https://examenblad.nl/13731-bijlage-1-examenprogramma-s-havo-vwo-2007-definitief)

Het eindexamen bestaat uit het schoolexamen.

Het examenprogramma bestaat uit de volgende domeinen:

Domein A: Leesvaardigheid

Domein B: Kijk- en luistervaardigheid

Domein C: Gespreksvaardigheid

Domein D: Schrijfvaardigheid

Het schoolexamen:

heeft betrekking op: de domeinen A, B, C, D; indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: andere vakonderdelen, die per kandidaat kunnen verschillen.

PTA Q-highschool SPAANS (Elementair) HAVO					
Afname periode	Domeinen/subdomeinen/ eindtermen: wat moet de leerling kennen en kunnen?	Inhoud onderwijsprogramma: Hoe bereidt de leerling zich voor/wordt de leerling voorbereid op de toets?	Toetsvorm, -duur en -code	Herkansing ja/nee?	Weging
Leerjaar 3 of 4 blok 4	Domein D: schrijfvaardigheid	Basismodule Hoe overleef ik mijn vakantie in Spanje? (verplichte module) Inhoud: De leerling leert om in het Spaans een accommodatie te boeken, deel te nemen aan een excursie en om kaartjes te kopen voor het openbaar vervoer. ERK A1. Materiaal: Reader Actualidades en online omgeving Vorbereiding op toetsing: In de lessen wordt aandacht besteed aan woordenschat en grammatica passend bij het thema. De leerling oefent hiermee ook zelfstandig. Daarnaast kiest de leerling een vakantiebestemming om zelf de geleerde kennis op toe te passen.	M0133 Schriftelijke toets (90 minuten)	Ja	1
		Basismodules: Verplicht. Keuze 2 uit 3: M0132, M0134, M0135	1+1		
Leerjaar 3 of 4 blok 2	Domein C: gespreksvaardigheid Subdomein: C2: spreken	¿Tapas o tacos? (keuzemodule) In deze module Spaans maak je kennis met de gerechten en ingrediënten uit de vele kleurrijke en smakvolle keukens die de Spaanstalige wereld telt, zoals Spaanse tapas, Mexicaanse tacos en tortillas en Argentijnse empanadas. Je leert wat de belangrijkste gerechten zijn, je leert om recepten te lezen, zodat je zelf je favoriete eten kunt maken, hoe voedingsmiddelen in het Spaans heten en hoe je iets kunt bestellen in een horecagelegenheid.	M0132 Presentatie (video) (weging 1)	ja	

		Materiaal: Online omgeving.			
Leerjaar 3 of 4 blok 1	Domein D: schrijfvaardigheid Domein C: gespreksvaardigheid Subdomein C1: gesprekken voeren	¡Vamos a hablar español! (keuzemodule) In deze eerste module maak je kennis met de Spaanse taal en cultuur. Je leert hoe je jezelf voor kunt stellen en om iets te vertellen over je familie. Er is aandacht voor de uitspraakregels en voor luistervaardigheid, zodat je niet alleen kunt spreken, maar je gesprekspartner ook kunt verstaan. Aan het eind van de module breng je dat allemaal in de praktijk: tijdens een (formatieve) speeddatesessie ga je in gesprek met moedertaalsprekers van het Spaans. Materiaal: online omgeving. Uiteindelijk maak je zelf een presentatie over jezelf en jouw familie.	M0134 Praktische opdracht (weging 1)	ja	
Leerjaar 3 of 4 blok 3	Domein C: gespreksvaardigheid Subdomein C1: gesprekken voeren Subdomein: C2: spreken	Organiseer je eigen Free Walking Tour. (keuzemodule) Samen met je medeleerlingen organiseer je een rondleiding voor Spaanstalige bezoekers van jouw woonplaats. Je maakt in het Spaans een uitnodiging en leert hoe je informatie kunt geven over de interessantste plekjes. Je krijgt alle vrijheid om de tour zo in te richten als je wilt. Er wordt aandacht besteed aan de woordenschat en uitspraakregels die je nodig hebt om deze rondleiding te geven en leer je wat je moet doen als je een onverwachte vraag krijgt. Als je deze module hebt afgerond, ben je in staat om een presentatie te geven in het Spaans. Je kunt een kort gesprekje voeren met je gasten en hun vragen beantwoorden. Materiaal: online omgeving	M0135 Een rondleiding geven (presentatie met interactie) (weging 1)	nee	
Leerjaar 4 blok 3	Domein A: leesvaardigheid Domein D: schrijfvaardigheid Domein B: Kijk- en luistervaardigheid	Actualidades (verplichte module) Inhoud: We bestuderen de achtergrond en actualiteit van diverse Spaans-Amerikaanse landen,	M0170 Praktische opdracht: Blog schrijven (weging 1)	Nee	2 (1+1)

		woordenschat passend bij die landen en bij de media en de verleden tijd. ERK A2. Materiaal: Reader Actualidades, online omgeving en diverse Spaanstalige nieuwsmedia. Vorbereiding op toetsing: De leerling bestudeert gedurende de hele periode één land in Latijns-Amerika en houdt hierover een blog bij. Daarnaast oefent hij met de aangeboden woordenschat en grammatica, waaronder de <i>pretérito indefinido</i>.	Luistertoets (weging 1)		
Leerjaar 4 blok 2	Domein C: gespreksvaardigheid Subdomein C1: gesprekken voeren Subdomein C2: spreken	Días festivos : La vida es una fiesta (verplichte module) Inhoud: De leerling bestudeert verschillende feestdagen in de Spaanstalige wereld en leert te presenteren en converseren over tradities en gewoonten, in de tegenwoordige en verleden tijd ERK A2. Materiaal Reader Días Festivos en online omgeving. Vorbereiding op toetsing: De leerling oefent met de aangeboden woordenschat en met de <i>pretérito imperfecto</i>. Hij bestudeert zelfstandig een zelf gekozen feestdag uit de Spaanstalige wereld.	M0171 Mondelinge toets: Presentatie/ conversatie (20 minuten)	ja	2
Leerjaar 4 blok 1	Domein B: kijk en luistervaardigheid Domein D: schrijfvaardigheid Domein E1: literatuur	Música (verplichte module) Inhoud: De leerling leert woordenschat die te maken heeft met thema <i>muziek</i>. We bestuderen traditionele muziekstijlen uit de Spaanstalige wereld. De leerling leert te vertellen over wat hij leuk vindt (<i>gustar</i>) en om de taal creatief te gebruiken ERK A1. Materiaal: Reader <i>Música</i> en online omgeving.	M0172 Mondelinge toets (10 minuten)	nee	2

		Voorbereiding op toetsing: Tijdens de bijeenkomsten wordt veel aandacht besteed aan mondelinge vaardigheden. De leerling oefent zelfstandig verder met de aangeboden woordenschat en grammatica.			
Leerjaar 4 of 5		Dagmodules Verplicht: Keuze 2 uit 6:	HD M0386 M0387 M0385 M0390 M0388 M0389	ja	Naar behoren
Blok 3	Domein C: gespreksvaardigheid	El Español de la calle			
Blok 4	Domein C: gespreksvaardigheid	Mis pasaporte Español			
Blok 2	Domein B: kijk/luistervaardigheid	Ritmo y Canciones			
Blok 3	Domein B/D: kijk/luister- en schrijfvaardigheid	Acción y drama en television			
Blok 1	Domein D: schrijfvaardigheid	Amor de vacaciones			
Blok 2	Domein F: Oriëntatie op studie en beroep	Livin' la vida loca			
Berekening eindcijfer schoolexamen: $(M0133 + (M0132 \text{ of } M0134 \text{ of } M0135) + (M0132 \text{ of } M0134 \text{ of } M0135) + 2*(M0170 + M0171 + M0172))/9$					

Overzicht domeinen per module:

	A	B	C	D	E	F	SE-STOF	CSE-STOF
M0133				X			X	
M0132			X				X	
M0134			X	X			X	
M0135			X				X	
M0170	X	X		X			X	
M0171			X				X	
M0172		X		X	X		X	
M0385				X			X	
M0386			X				X	
M0387			X				X	
M0388				X			X	
M0389						X	X	
M0390		X		X			X	

PTA Spaans Q-highschool schooljaar 2025-2026 cohort HAVO 2025-2027

Examenprogramma: [MODERNE VREEMDE TALEN HAVO \(examenblad.nl\)](https://examenblad.nl)

Het eindexamen bestaat uit het centraal examen en het schoolexamen.

Het examenprogramma bestaat uit de volgende domeinen:

Domein A: Leesvaardigheid

Domein B: Kijk- en luistervaardigheid

Domein C: Gespreksvaardigheid

Domein D: Schrijfvaardigheid

Domein E1: Literatuur

Domein F: Oriëntatie op studie en beroep.

Het centraal examen:

Het centraal examen heeft betrekking op domein A.

Het schoolexamen:

Het schoolexamen heeft betrekking op: de domeinen en subdomeinen waarop het centraal examen geen betrekking heeft; indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: één of meer domeinen of subdomeinen waarop het centraal examen betrekking heeft; indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: andere vakonderdelen, die per kandidaat kunnen verschillen.

Afname periode	Domeinen/subdomeinen/ eindtermen: wat moet de leerling kennen en kunnen?	Inhoud onderwijsprogramma: Hoe bereidt de leerling zich voor/wordt de leerling voorbereid op de toets?	Toetsvorm, -duur en -code)	Herkansing ja/nee?	Weging
Leerjaar 3 of 4 blok 4	Domein D: schrijfvaardigheid	Basismodule Hoe overleef ik mijn vakantie in Spanje? (verplichte module) Inhoud: De leerling leert om in het Spaans een accommodatie te boeken, deel te nemen aan een excursie en om kaartjes te kopen voor het openbaar vervoer. ERK A1. Materiaal: Reader Actualidades en online omgeving Voorbereiding op toetsing: In de lessen wordt aandacht besteed aan woordenschat en grammatica passend bij het thema. De leerling oefent hiermee ook zelfstandig. Daarnaast kiest de leerling een vakantiebestemming om zelf de geleerde kennis op toe te passen.	M0133 Schriftelijke toets (90 minuten)	Ja	1
		Basismodules: Verplicht. Keuze 2 uit 3: M0132, M0134, M0135	1+1		
Leerjaar 3 of 4 blok 2	Domein C: gespreksvaardigheid Subdomein: C2: spreken	¿Tapas o tacos? (keuzemodule) In deze module Spaans maak je kennis met de gerechten en ingrediënten uit de vele kleurrijke en smaakvolle keukens die de Spaanstalige wereld telt, zoals Spaanse tapas, Mexicaanse tacos en tortillas en Argentijnse empanadas. Je leert wat de belangrijkste gerechten zijn, je leert om recepten te lezen, zodat je zelf je favoriete eten kunt maken, hoe voedingsmiddelen in het Spaans heten en hoe je iets kunt bestellen in een horecagelegenheid. Materiaal: Online omgeving.	M0132 Presentatie (video) (weging 1)	ja	
Leerjaar	Domein D: schrijfvaardigheid	¡Vamos a hablar español! (keuzemodule)	M0134	ja	

3 of 4 blok 1	Domein C: gespreksvaardigheid Subdomein C1: gesprekken voeren	In deze eerste module maak je kennis met de Spaanse taal en cultuur. Je leert hoe je jezelf voor kunt stellen en om iets te vertellen over je familie. Er is aandacht voor de uitspraakregels en voor luistervaardigheid, zodat je niet alleen kunt spreken, maar je gesprekspartner ook kunt verstaan. Aan het eind van de module breng je dat allemaal in de praktijk: tijdens een (formatieve) speeddatesessie ga je in gesprek met moedertaalsprekers van het Spaans. Materiaal: online omgeving. Uiteindelijk maak je zelf een presentatie over jezelf en jouw familie.	Praktische opdracht (weging 1)		
Leerjaar 3 of 4 blok 3	Domein C: gespreksvaardigheid Subdomein C1: gesprekken voeren Subdomein: C2: spreken	Organiseer je eigen Free Walking Tour (keuzemodule) Samen met je medeleerlingen organiseer je een rondleiding voor Spaanstalige bezoekers van jouw woonplaats. Je maakt in het Spaans een uitnodiging en leert hoe je informatie kunt geven over de interessantste plekjes. Je krijgt alle vrijheid om de tour zo in te richten als je wilt. Er wordt aandacht besteed aan de woordenschat en uitspraakregels die je nodig hebt om deze rondleiding te geven en leer je wat je moet doen als je een onverwachte vraag krijgt. Als je deze module hebt afgerond, ben je in staat om een presentatie te geven in het Spaans. Je kunt een kort gesprekje voeren met je gasten en hun vragen beantwoorden. Materiaal: online omgeving	M0135 Een rondleiding geven (presentatie met interactie) (weging 1)	nee	
Leerjaar 4 blok 3	Domein D: schrijfvaardigheid Domein E1: literatuur	Actualidades (verplichte module) Inhoud: We bestuderen de achtergrond en actualiteit van diverse Spaans-Amerikaanse landen, woordenschat passend bij die landen en bij de media en de verleden tijd. ERK A2. Daarnaast bestudeert de	M0170 Praktische opdracht Blog schrijven	nee	2

		leerling zelfstandig een (deel van een) literair werk uit Latijns-Amerika. Materiaal: Reader Actualidades, online omgeving en diverse Spaanstalige nieuwsmedia. Vorbereiding op toetsing: De leerling bestudeert gedurende de hele periode één land in Latijns-Amerika en houdt hierover een blog bij. Daarnaast oefent hij met de aangeboden woordenschat en grammatica, waaronder de <i>pretérito indefinido</i>.			
Leerjaar 4 blok 2	Domein C: gespreksvaardigheid Subdomein C1: gesprekken voeren Subdomein C2: spreken	Días festivos : La vida es una fiesta (verplichte module) Inhoud: De leerling bestudeert verschillende feestdagen in de Spaanstalige wereld en leert te presenteren en converseren over tradities en gewoonten, in de tegenwoordige en verleden tijd ERK A2. Materiaal Reader Días Festivos en online omgeving. Vorbereiding op toetsing: De leerling oefent met de aangeboden woordenschat en met de <i>pretérito imperfecto</i>. Hij bestudeert zelfstandig een zelf gekozen feestdag uit de Spaanstalige wereld.	M0171 Mondelinge toets (20 minuten) Presentatie/conversatie	ja	2
Leerjaar 4 blok 1	Domein B: kijk en luistervaardigheid Domein D: schrijfvaardigheid Domein E1: literatuur	Música (verplichte module) Inhoud: De leerling leert woordenschat die te maken heeft met thema <i>muziek</i>. We bestuderen traditionele muziekstijlen uit de Spaanstalige wereld. De leerling leert te vertellen over wat hij leuk vindt (<i>gustar</i>) en om de taal creatief te gebruiken ERK A1. Ook komen verschillende gedichten aan bod. Materiaal: Reader <i>Música</i> en online omgeving.	M0172 Mondelinge toets (10 minuten)	nee	2

		Vorbereiding op toetsing: Tijdens de bijeenkomsten wordt veel aandacht besteed aan mondelinge vaardigheden. De leerling oefent zelfstandig verder met de aangeboden woordenschat en grammatica.			
Leerjaar 4 Blok 4	Domein A: leesvaardigheid Domein D: schrijfvaardigheid Domein F: Oriëntatie op studie en beroep	El mundo es mío (verplichte module) Inhoud: De leerling leert om zich zowel verbaal als non-verbaal te redden in alledaagse situaties in het buitenland. Er wordt aandacht besteed aan gebaren, stereotypen, gebruiken en gewoonten, communicatiestrategieën en aan vertaalvaardigheid. De leerling leest een Spaans verhaal passend bij het thema. ERK A2. Materiaal: Reader El mundo es mío en online omgeving. Vorbereiding op toetsing: De leerling oefent met de verschillende vertaalopdrachten en de woordenschat en grammatica die tijdens de bijeenkomsten worden aangeboden.	M0173 Schriftelijke toets (90 minuten)	ja	2
Leerjaar 4 of 5 Blok 3 Blok 4 Blok 2 Blok 3 Blok 1 Blok 2	Domein C: gespreksvaardigheid Domein C: gespreksvaardigheid Domein B: kijk/luistervaardigheid Domein B/D: kijk/luister- en schrijfvaardigheid Domein D: schrijfvaardigheid Domein F: Oriëntatie op studie en beroep	Dagmodules Verplicht: Keuze 2 uit 6: El Español de la calle Mis pasaporte Español Ritmo y Canciones Acción y drama en television Amor de vacaciones Livin' la vida loca	HD M0386 M0387 M0385 M0390 M0388 M0389	ja	Naar behoren

Leerjaar 5 Blok 1	Domein C: gespreksvaardigheid Subdomeinen: C1: gesprekken voeren C2: spreken	Examenmodule: Hablar como un nativo De leerling leert een gesprek te voeren op minimaal A2-niveau volgens het ERK. Materiaal: Reader Hablar Vorbereiding op toetsing: de leerling spreekt tijdens de bijeenkomsten met klasgenoten en native speakers en leert gespreksstrategieën.	M0298 Mondelinge toets (15 minuten)	ja	4
Leerjaar 5 blok 2	Domein B: kijk- en luistervaardigheid Domein D: schrijfvaardigheid Subdomeinen: D1: taalvaardigheden D2: strategische vaardigheden	Examenmodule: ¡A Escribir y a escuchar! Inhoud: In deze module ligt de focus op de taalvaardigheden schrijven en luisteren. De leerling leert formele en informele teksten te schrijven en audio- en videofragmenten te begrijpen op B1-niveau. Materiaal: Reader Escribir, reader Escuchar Vorbereiding op toetsing: De leerling maakt diverse schriftelijke opdrachten en verbetert deze met behulp van (peer)feedback. De leerling oefent met fragmenten uit diverse bronnen, waaronder het DELE-examen.	M0299 Kijk- en luistertoets (60 minuten) (Weging 4) Schriftelijke toets (90 minuten) (Weging 4)	Nee Ja	8 (4+4)

Leerjaar 5 blok 3	Domein A: leesvaardigheid Domein E: literatuur Subdomein E1: literaire ontwikkeling Subdomein E2: Literaire begrippen Subdomein E3: literatuurgeschiedenis	Examenmodule Literatura hispana In deze module ligt nadruk op leesvaardigheid Inhoud: De leerling bestudeert de literatuur en literatuurgeschiedenis van Spanje en diverse Spaans-Amerikaanse landen. Hij leert om de werken in historische context te plaatsen. Materiaal: Diverse werken van Spaanse en Spaans-Amerikaanse auteurs. Voorbereiding op toetsing: De leerling leest de te bestuderen werken en leert over de historische context.	M0220 Schriftelijke toets (90 minuten)	ja	4
Berekening eindcijfer schoolexamen: $(M0133 + (M0132 \text{ of } M0134 \text{ of } M0135) + (M0132 \text{ of } M0134 \text{ of } M0135) + 2*(M0170 + M0171 + M0172 + M0173) + 4*M0298 + 8*M0299 + 4*M0220) / 27$					

Overzicht domeinen per module:

	A	B	C	D	E1	F	SE-STOF	CSE-STOF
M0133				X			X	X
M0132			X				X	
M0134			X	X			X	
M0135			X				X	
M0170				X	X		X	
M0171			X				X	
M0172		X		X	X		X	
M0173	X			X		X		X
M0298			X				X	
M0299		X		X			X	
M0220	X				X			X

PTA Wiskunde D Q-highschool schooljaar 2025-2026 cohort HAVO 2025-2027

Examenprogramma: [examenprogramma_wiskunde_d_havo.pdf \(examenblad.nl\)](#)

Het examenprogramma bestaat uit de volgende 5 domeinen:

Domein A: Vaardigheden

Domein B: Statistiek en kansrekening

Domein C: Ruimtemeetkunde

Domein D: Wiskunde in technologie

Domein E: Keuzeonderwerpen

Het eindexamen bestaat uit het schoolexamen.

Het schoolexamen heeft betrekking op

- de domeinen A, B, C, D en E
- indien het bevoegd gezag daarvoor kiest, naast de keuzeonderwerpen bedoeld bij domein E, andere vakonderdelen, die per kandidaat kunnen verschillen.

Domein A wordt in combinatie met de andere domeinen getoetst

PTA Q-highschool Wiskunde D HAVO					
Afname periode	Domeinen/subdomeinen/eindtermen	Inhoud onderwijsprogramma: Hoe bereidt de leerling zich voor op de toets?	Toetscode, -vorm en -duur	Herkansing ja/nee?	Weging
Leerjaar 4 en 5	Domein A: Vaardigheden Subdomein A1: Algemene vaardigheden Subdomein A2: Profielspecifieke vaardigheden Subdomein A3: Wiskundige vaardigheden	De bedoelde vaardigheden komen terug in alle hieronder genoemde modules en worden gecombineerd getoetst met de theorie	nvt	nvt	nvt
Leerjaar 4 en 5 blok 1	Domein B: Statistiek en kansrekening Subdomein B1: Visualisatie en interpretatie van data Subdomein B2: Combinatoriek 5 Subdomein B3: Kansbegrip Subdomein B4: Kansverdelingen Subdomein B5: Toepassingen van statistische verwerkingsmethoden Subdomein B6: Profielspecifieke verdieping	Module: Combinatoriek en Kansrekening Leerling bereidt zich voor met behulp van een <u>syllabus</u> (zie toelichting onder deze tabel)	M0036 Schriftelijke toets 90 minuten	ja	1
blok 3		Module: Statistiek m.b.v. syllabus	M0057 Praktische opdracht		1
Leerjaar 4 of 5 blok 1	Domein C: Ruimtemeetkunde Subdomein C1: Oppervlakte en inhoud Subdomein C2: Fragmenttekeningen van ruimtelijke objecten Subdomein C3: Onderlinge ligging van punten, lijnen, vlakken in concrete situaties Subdomein	Module: Meetkunde 1 m.b.v. syllabus	M0131 Schriftelijke toets 90 minuten	Ja	1
blok 3		Module: Meetkunde 2 m.b.v. syllabus	M0328 Schriftelijke toets 90 minuten	ja	1

	C4: Coördinaten en vectoren				
Leerjaar 4 en 5 blok 4	Domein D: Wiskunde in technologie	Module: Complexe getallen m.b.v. syllabus	M0037 Schriftelijke toets 90 minuten	ja	1
Leerjaar 4 of 5	Domein E: Keuzeonderwerpen	2 keuzemodules verplicht voor HAVO Het keuzeprogramma wordt de komende tijd uitgebreid. Voor elke keuzemodule is een syllabus samengesteld 1 keuzemodule uit: M0175, M00249, M0294 1 keuzemodule uit: M0428, M0429		Ja	1
blok 2		Module: Differentiëren en integreren m.b.v. syllabus	M0175 (weging 1) Schriftelijke toets 90 minuten		
blok 2		Module: Cryptografie en Getaltheorie voor wiskunde m.b.v. syllabus (zelfstudiemodule)	M00249 (weging 1) Schriftelijke toets 90 minuten		
Blok 2		Module: Grafentheorie m.b.v. syllabus	M0294 (weging 1) Schriftelijke toets 90 minuten		

Blok 1 en 4		Module Programmeren met Arduino voor wiskunde D	M0428 (weging 1) Praktische opdracht		
Blok 2 en 3		Module: Robotica voor wiskunde D	M0429 (weging 1) Praktische opdracht		
Berekening eindcijfer schoolexamen: (M0036 + M0057 + M0131 + M0328 + M0037 + (M0175 <u>of</u> M0249 <u>of</u> M0294) + (M0428 of M0266)/ 7					

Overzicht domeinen per module:

	A	B	C	D	E		SE-STOF	CSE-STOF
M0036	X	X					X	
M0328	X		X				X	
M0057	X	X					X	
M0131	X		X				X	
M0037	X			X			X	
M0175	X				X		X	
M0249	X				X		X	
M0294	X				X		X	
M0428	X				X		X	
M0429	X				X		X	

Opmerking

Bij elke module hoort een syllabus. De syllabus bestaat uit een studiewijzer en aanvullend materiaal. Voor de leerling is de studiewijzer leidend. Hierin staat exact omschreven wat er successievelijk moet worden bestudeerd en uitgevoerd. De studiewijzer bevat verwijzingen naar andere documenten, websites, video's, etc. Diverse modules bevatten facultatieve onderdelen, bedoeld ter verrijking en/of verdieping. Een en ander wordt duidelijk aangegeven in de studiewijzer. De syllabus wordt in z'n geheel zowel als hard copy als digitaal ter beschikking gesteld en omdat alle leerstof hierin is terug te vinden en van alle opgaven uitwerkingen voorhanden zijn, kunnen leerlingen ervoor kiezen modules in zelfstudie te doen.